ಮದಪ್ಪಯೆರ್ವಂದಿ
ತುಳುವೆರ - ೧೫

ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್

ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್

BVPE 4-619.

ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು
ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

BVP-619.

ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್

ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್
ಕಟಪಾಡಿ

भारतवाणी परियोजना / BHARATAVANI
भारतीय भाषा संस्थान
CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
मैसूरु / MYSURU - 570 006

KEMTOOR DODDANNA SHETTRU (Life and works of Kemtoor Doddanna Shetty)

Written by : Catherine Rodrigus, Katapadi, Preethi Tutorial College, Enagudde, Katapadi - 574 105.

Published by	:	**Karnataka Tulu Sahithya Academy** Corporation Building, Lalbagh, Mangalore - 575 003. Tel : 459389
Price	:	**Rs. 12/-**
Pages	:	**62**
First Impression	:	**1998**
Chief Editor	:	**Dr. B.A. Vivek Rai** President Karnataka Tulu Sahithya Academy
Copy right	:	**Academy**
Publisher	:	**Dr. Palthady Ramakrishna Achar** Registrar Karnataka Tulu Sahithya Academy Lalbagh, Mangalore - 575 003.
Printed at	:	**Prathima Printers,** Lower Carstreet, Mangalore - 575 001, Phone : 494900
D.T.P. at	:	**Madhuban Graphics**, Alake, Mangalore - 575 003, Phone : 493773

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ ಪಾತೆರೊ

ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂದೆತ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಎಡ್ಡೆನ ಬೇಲೆ ಬೆಂದಿನ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕುಲೆನ ಸಾದನೆಲೆನ್, ಅಕುಲು ತುಳುಕು ಸಂದಾಯಿನ ಕಾನಿಗೆಲೆನ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಶೊಡು "ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್" ಪನ್ಪಿ ಬೂಕುಲೆ ಸರಮಾಲೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿಕುಲೆ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡು.

ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳುನಾಡ್ ನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಈ ಹಿರಿಯಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತಿ ಮೋಕೆ ಅಭಿಮಾನೊಲೆನ್ ಈ ಬೂಕುಲೆಡ್ದ್ ನಮ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ. ತುಳು ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಬೋಡಾದ್ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ನಮೊ ಎಂಚೆಂಚಿ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪೊಲಿ, ಎಂಚ ದುಂಬು ಪೋವೊಲಿ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಈ ಬೂಕುಲು ತೋಜಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೊರ್. ಅಕುಲೆನ ಉಮೇದ್ ಉರ್ಕುರ್ ಉಲ್ಲೆಸೊಲೆನ್ ಅಕುಲು ನಡತಿ ಸಾದಿಲೆನ್ ತೋಜಿಪಾವುನ ತೂಟೆಲು ಈ ಬೂಕುಲು.

ತುಳುಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಡ್ ತುಳುನಾಟಕೊಲ್ನ ಕಾನಿಗೆ ಮಲ್ಲವು. ಮಾಧವ ತಿಂಗಳಾಯೆರೆನ "ಜನಮರ್ಲ್" ತುಳುಟು ಅಚ್ಚಾಯಿನ ಸುರುತ ನಾಟಕೊ. ಆಂಡ ತುಳುವೆರೆನ್ ತುಳುಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಳಕ್ಕ್ ಒಯಿತ್‌ನ ಮರ್ಲ್ ಕಟ್ಟಾಯಿನ ನಾಟಕೊಲು ಪಂಡ ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್‌ನವು. ನಾಟಕೊಂದು ಪಂಡ ಜನೊಕುಲೆನ ನಡುಟು ಪುಟ್ಟುನವು, ಜನಕುಲೆನ ನಡುಕು ಸೇರುನವು ಪನ್ಪಿದಿಟ್ಟೆಡ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಕೈಲಾಸಂ ದಾರ್ನ ನಾಟಕೊಲು ಮಲ್ತಿ ಪ್ರಭಾವದಂಚನೆ ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ನ ತುಳು ನಾಟಕೊಲು, ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಗ್ ರಂಗ್ ಕೊನತ್ತೊ. ತುಳುವೆರೆನ ಕುಟುಂಬೊದ ಉಳಯಿ ನಡಪುನ ಮೋಕೆದ ರಂಗ್‌ದ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್‌ದ ನಂಜಿ ನರಕದ ಕತೆ ಎತೆಕ್ಲೆನ್ ಜನಕುಲೆನ ನಡುಕು ಕೊನೋದು ಪೋದು ನಾಟಕ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್. ಪಿದಯಿದ ತೂಕೆಗ್ ಮಕಾರ್‌ದ ಮರ್ಲ್‌ದ ಪಾತ್ರ ಪಾತೆರೊದಲೆಕೊ ತೋಜಿಂಡಲಾ ತುಳುವೆರ್ನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನೊಕುಲೆನ ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಉಳಯಿದ ಪೊಂಜೊವೆಲೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಬಂಗೊಲೆನ್ ತೊಜಿಪಾವುನ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್‌ನ ನಾಟಕೊಲು ಮಲ್ತ್‌ದೊ. ಮುತ್ತುನ ಮದ್ಮೆ, ಬೊಂಬಾಯಿದ ಕಂಡನಿ, ಕಣ್ಣೀರ್ದ ಕರಿಯಮಣಿ, ಮಾಮಿಗಾವಂದಿ ಮರ್ಮಲ್ - ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪಾಕೊ ನಾಟಕೊಲು ತುಳುಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಸ್ತುದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ರೂಪದ ತುಳುನಾಟಕೊಲ್ನ ಮಲ್ಲ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕಣಿ ತೋಡುದು ಕೊರಿಯೊರ್. ವ್ಯಾ ವ್ಯಾರೆ ಕಮ್ಮೆನೊ ಪನ್ಪಿ ತುಳು ಪದೊಕುಲು ತುಳು ನಾಟಕೊಲೆಗ್ ಸಂಗೀತದ ಶಕ್ತಿನ್ ಕೊನತ್ತ್ ಕೊರ್ತೊರ್.

ಈ ಬೂಕುನ್ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಬರೆದ್ ಕೊರಿನ ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್ ಅರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಅಂಚೆನೆ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನ ಜಯ ಆಫ್‌ಸೆಟ್‌ದ ಜಯರಾಮ ಶೆಟ್ರ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನೆನೆತೊನುಂಡು.

ಮಂಗಳೂರು
16.3.1998

ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ

ಬರೆತಿನಾರೆನ ಪಾತೆರೊ

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಕೆನ್ ನಾಟಕೊಡ್ದು ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲಾ ಬರಿಟ್ಟ್‌ಡ್ದ್ ಮೂಡಾಯಿ ಗಟ್ಟೊ, ಮುಟ್ಟ, ಹಳ್ಳಿಡ್ದ್ ದಿಲ್ಲಿಗ್ ಕನತ್‌ದ್ ಈ ಮಣ್ಣ ಕಮ್ಮೆನೊಗು ಒಪ್ಪ ಕೊರ್ತಿನ ದಿ. ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆ ಸೆಟ್ರೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಅಂತುಗೊಂತುನು ಬರೆವೆರೆಗ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದಕುಲು ಕೇನ್ನಗ ಉಂದು ಎನ್ನ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿನ ಮಲ್ಲ ಭಾಗ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒತ್ತೊನಿಯೆ. ಆಂಡಾ ಈ ನಾಟಕ ಬ್ರಹ್ಮನ ವಿಚಾರ ಎಂಕ್ ತೆರಿದಿನ ಕಮ್ಮಿ ಒರಿದಿನ ಹೆಚ್ಚಿ. ಅರೆನ್ ತೂಪಿನ ಅತ್ತಾ ಅರೆನ ನಾಟಕ ತೂಪಿನ ಯೋಗಲಾ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಯಾನ್ ಪಿರಯದಕ್ಲೆನಂಚಿಗ್ ತೆಲಾವೊಡಾಂಡ್. ಅಚ್ಚಿದ ಇಲ್ಲ್ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಅರೆನ ನಾಟಕೊಲು ಅಚ್ಚಿಗ್ ಪೋತುಜಾ ಅತ್ತಾ ಬರೆತಿನ ಕೈ ಬರವುಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಜಿ. ಆಂಡಲಾ ಅರೆನ ಕಾಟೊಡು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಅರೆನ್ ಬದ್‌ಕ್, ಭಾಗ್ಯ ತೂತಿನ, ಸೋಲು ಗೇಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಾತಿನಕುಲು ಎಂಕ್ ಕೊರ್ತಿನ ಬೆರಿಸಾಯೊಡಾತ್ ಈ ಬೂಕು ಬರೆವೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್.

ಎನ್ನ ಬೇಲೆಡ್ ವೊಟ್ಟ ಇತ್ತ್ಂಡ ಅವು ನಮ ಒರಿ ಸಾಹಿತಿನ್ ವ ಮಾಪುಡು ತೂಪ ಪನ್ಪಿನ ಅರ್ಥ ಅತ್ತ್. ಅರೆನ್ ನಮ ಎಂಚ ಮದಪುವ. ಆ ಬೇಲೆನ್ ಎಂಚ ಚಲ್ಲ್ ಮಲ್ಪುವ ಪನ್ಪಿನೈಕ್ ಉದಾರ್ನೆ. ನನ ದುಂಬುಗು ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸಾಹಿತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅವ್ವೇನ್ ಕಾತ್‌ದ್ ದುಂಬುದ ತರೆ ಅವ್ವೇನ್ ಓದುನಂಚ ಆವೊಡು. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ಪುನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಈ ಪಜ್ಜೆ ಮೆಚ್ಚೊಡಾಯಿನ.

ಎನ್ನ ಈ ಬೇಲೆಗ್ ರೂಪುರೇಕೆನ್ ಕೊರ್ತಿನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್, ಕೆಮ್ತೂರು ಶ್ರೀ ಸುಂದರ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕೆಮ್ತೂರು ಶ್ರೀ ಶೀನ ಸೇರಿಗಾರ, ಶ್ರೀ ವೈ. ಎನ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್, ಕರಂಬಳ್ಳಿ, ಶ್ರೀ ರಾಜಾರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕಾರ್ಕಳ, ಸುವಾಸಿನಿ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದು ನಾಟಕ ಬರೆಪಿನ ಮಲ್ಲ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಎಲ್ಯ ಮೀನಾದ್ ಸೇರ್ದಿನ ಎನಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಬೊಂಬೆನ್ ಮಲ್ಪಾದಿನ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಸೋಲೊಂತ್ತ್‌ದ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದು ಎನ್ನ ಪಾತೆರೊಗು ಮುಗಿತಲ ಕೊರ್ಪೆ.

ಪ್ರೀತಿ ಟ್ಯುಟೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜು
ಏಣಗುಡ್ಡೆ, ಕಟಪಾಡಿ - 574 105.

ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್, ಕಟ್ಪಾಡಿ

ಕೆಸರ್ದ ಕಮಲ । ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಜಳಕ ।

ಸಾರ ಜನ ಸೈನಿಕೆರ್ ಊರೊಂಜಿ ಕಾಪುವೆರ್! ಅಂಡಾ..... ಒರಿ ನಾಟಕಕಾರೆ ಸಾರ ಜನಕುಲೆನ್ ಒರೊಗು ತನ್ನ ಪಾತೆರದ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಡ್ ಮಾನಾವೆ. ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಬೀಷ್ಮೆ ಪಂಡೊಂದು ನಾಟಕ ರಂಗೊಗು ಪೊರ್ಲ್ಕಂಟ್ ಬಂಗಾರ್ದ ಪೊದಿಕೆನ್ ಕೊರ್ತಿನ ದಿ। ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರು ಇನಿಕ್‍ಲಾ ಅಭಿಮಾನಿಲೆನ ಪಾಲ್‍ದ ತೆಲಿಕೆದ ಬ್ರಹ್ಮೆ. ದಿ। ಸಂಜೀವ ಭಂಡಾರಿಲು ಪನ್ಪಿನಂಚ ತುಳು ತೆಲಿಕೆದ, ಪೊರ್ಲು ಪೊಳಿಕೆದ ತಂಬರೆನು ಬೊಟ್ಟುದು ನಾಲ್ ಸುತ್ತುಗು ಈ ಸಬ್ದ ಅಡರುನಂಚ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ಟೆ ಜೀವೊನು ಗಂಧದ ಕೊದಡ್‍ದಂಚ ಅರೆತಿನ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಕೊಂಡಾಟದ ಮಗೆ.

ಅಂದ್.... ಈ ಪಾತೆರೊಗು ಸಂದಾಯ ಪನೆರೆಗ್ ಇಜ್ಜಿ. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್, ಕಿಲ್ಲೆರ್, ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‍ದ ಪೊರ್ಲು ಪೊಳಿಕೆದ ಅಂದಾಯ ಸಂದಾಯೊಗು ಪುಣೆತಿನಂಚ ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರು ಅಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಬೇತೆನೇ ತಾದಿಗೊಂಜಿ ತೆಲಾಯೆರ್. ಅರೆಗ್ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲು ಪೊಳಿಕೆದ ಜೀವ ಕೊರ್ಪಿನ ಮನಸ್ಸಾಂಡ್. ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ ಆತ ಒಟ್ಟುಡು ನರಮಾನ್ಯನ ಕುಂದು ಕೊರೆ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್‍ಯೆಗ್ ನಾಟಕ ಮಾಧ್ಯಮದಾತ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೇತೆ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‍ದ್ ಎನ್ನಿಯೆರ್. ಆಯಿಕಾದೇ ಇದಮುಟ್ಟ ಮಾತಾ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ನಾಟಕ ಜನಕುಲೆಗ್ ಖುಸಿ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತಿನ ತೂದು ತಾನ್‍ಲಾ ಅವ್ವೇ ತಾದಿ ದಾಯೆ ಪತ್ತೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ ? ತುಳುನಾಡ್‍ದ ಜನಮಾನಿನ ಕಣ್ಣ್‍ಗ್ ಅಡರ್ದಿನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಮೂಢನಂಬೊಲಿಕೆದ ಬೇರ್‍ಲೆನ್ ದಾಯೆ ಪರ್ತ್‍ದ್ ದಕ್ಕೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ ? ನಮ್ಮ ಅಲಿಯೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಪರ್ಬ ಪಂಚೆಮಿದ ಪೊರ್ಲು ಪೊಳಿಕೆನ್ ದಾಯೆ ರಂಗೊಡು ಕನವೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ ? ತುಳುವೆರ್ ದಾಯೆ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತು ಮಾತಾ ದುಕ್ಕ ದುಮ್ಮಾನ ಮದತ್‍ದ್ ತೆಲಿಪೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ ? ನಮ್ಮ ಜವ್ವನೆರೆಡ ದೆಂಗ್ ಮದೆಯಾದಿತ್ತಿನ ಕಲೆನ್ ದಾಯೆ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನವೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ ? ಇಂಚ ತನ್ನ ಉಡಲ್ದ್ ಲಕ್ಕ್‍ದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆದ ಮಲಕೊಗು ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪಿನ ಬೇಲೆಗ್ ಪಜ್ಜೆ ದೀಯೆರ್. ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಚಳುವಳಿಗೇ ಸುರುತ್ತ ಅಡಿಕಲ್ಲ್ ಆಯೆರ್.

ದೇಶ ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆನ ಕೈಟ್ಟ್ ಪುಣೆವುನ ಕಾಲೊಡು ಶ್ರೀ ಕಿಲ್ಲೆರ್, ಶ್ರೀ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ತುಳು ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಮಲ್ದಿನ ಬೇಲೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಭಾರೀ ಜೋರುಡೇ ನಡತೊಂದು ಬತ್ತ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಯೊಡು ಭಾರೀ ಭರಮುಡೇ ತುಳುವೆರ್ ದೇಶದ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೂರ್ದಿನ ಬೀಗೊನು ಬಾಸೆದ ತರ್ಕೊಲುಡು ಕಲೆಯೆರೆಗ್ ಪುಣೆಯೆರ್. ಆಂಡಾ ಕಾಲ ಕರಿಯಿನಂಚ ತಿಕ್ಕೊಡಾಯಿನ ಮಣೆ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಪೋವನಗ ಆವೊಡಾಯಿನ ಬೇಲೆದ ಉರ್ಬುಗು ಅಲೆಂಜಿ ಪತ್ತ್ಂಡ್. ತೆರಿದ ತೆರಿಯಂದೆನ ಮಲ್ದಿನ ಬೇಲೆಲು ಮರಿಯಲೊಡು ಕೊಡ್ಯನ ಲಾಂಬುದಂಚ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತಿನಂಚನೇ ಮಾಯ ಆದ್ ಪೋಯ.

ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬಾಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಮೋಕೆ. ಆಂಡಾ ದುಂಬೊರಿ ಪಂಡಿನಂಚ 'ಬಿನ್ನೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಮೋಕೆ. ಆಂಡಾ ಅರಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಆಸೆ!' ಪನ್ಪಿನ ಗಾದೆಯಾಂಡ್. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ವ ತಾದಿ ಪತ್ತೊಡು ಪನ್ಪಿನವ್ವೆ ತೆರಿದ್‌ಜಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್... ತುಳುವೆರೆನ ಜೀವನಲಾ ಅಂಗೈಡ್ ದೀತಿನ ಕರ್ಪೂರದಂಚ ಇತ್ತ್ಂಡ್. 'ಇರ್ಲ ಇಪ್ಪಡ ಒರ್ಲ ತಪ್ಪಡ' ಪನ್ಪಿನ ಗತಿಟ್ಟ್ ಇತ್ತಿನ ತುಲುವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಿಲೆಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚ ತನ್ನ ಸಂಸಾರೊದ ತಿರ್ತೆ ಬೂರ್ದು ಕಣ್ಣಾ ಬಾಯ ಬುಡೊಂದಿತ್ತ್. ಈ ಗತಿಟ್ಟ್ ಇತ್ತಿನಾಯಗ್ ಬಾಸೆದ ತಿರ್ಲ್ ಪೊರ್ಲು ಕೊರ್ಪಿನ ತಿನಸ್ ಭಾರೀ ಅಗ್ಗೊಡು ಬೊಕ್ಕ ಒರೊನೇ ಆಯಿತ ಶಕ್ತಿ ತಿಕ್ಕೊಡಾಯಿನಂಚ ಇತ್ತ್ಂಡ ಮಾತ್ರ ತುಳುವೆ ಅವ್ವೇನ್ ಪಡೆಯೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಇತ್ತ್ಂಡ್.

ದೇಶೊಗು ಇತ್ತಿನ ಕುಂದುಕೊರೆ ಮಾಜಿದ್ 7-8 ವರ್ಸ ಕರಿಯನಗಲಾ ತುಳು ಬಾಸೆ ಮಾತ್ರ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಕಟ್ಟಪಾಡ್ದ್ ಉಂತಾದಿನ ನೀರ್‌ದಂಚ ಪರಪಂದೆ ಅವುಲೇ ಕೆಸರ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಸಾಧಾರಣ 1995 ಇಸವಿಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಪತ್ತ್‌ದಿನ ಗ್ರಹಣ ಬುಡ್ಪಿನ ಕಾಲ ಕೂಡ್ದು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಈ ಕಾಲ ನಿಜವಾದ್ಲ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು, ಅವುಲಾ ನಾಟಕ ರಂಗೊಗು, ಜೀವಕಳೆ ಕೊರ್ತಿನ ಕಾಲ. ತುಳುವಗ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ದತ್ತ್ ಬಲತ್‌ಗ್ ಇತ್ತಿನ ಬೇತೆ ಬಾಸೆದಕ್ಲೆಗ್ ತುಳುತ್ತ ಆ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್ ರುಚಿನ್ ಪತ್ತಾಯಿನ ಪೊರ್ತು ಅವು. ಇನಿಕ್‌ಲಾ ನಮ್ಮ ನಡುತ್ತ ಕೊಂಕಣಿ, ಕನ್ನಡ ಪಾತೆರುನಕ್ಲೆಗ್ ತುಳು ಕಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಉಮೇದ್‌ದ ಬೊಲ್ಪು ಪೊತ್ತಾಯಿನ ಕಾಲ

ಅವು. ವಟ್ಟಾರೆ ಈ ಬೊಲ್ಪುದ ಪಿರವುದ ನಿರೆಲ್ ಅತ್ತ್ ಆ ತೂಂಕಲಾದ ತಂಪು ಬೊಲ್ಪು ಇನಿಕ್‌ಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಬೆಳಗೊಂದುಂಡು. ಆ ನರಮಾನ್ಯನ್ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಪೆರ್ಮೆ ತೆರಿದಿನ ನಡು ಪಿರಯನ ಪ್ರತಿಯೊರಿಲಾ ಅಪಗಪಗ ನಿನೆಪುವೆ.

ಆರ್ ಯೇರ್? ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಆ ಚಾವಡಿದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಯೇರ್ ಪಂಡ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿದ ನಡು ಪಿರಯದಕುಲು ಒಂಜೇ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಪನ್ಪೆರ್ 'ಆರ್! ನಮ್ಮ ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ ಅತ್ತಾ ? ಆರ್ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು ಅತ್ತಾ ?' ಯೇರೆಗ್ ತಿಕ್ಕು ಈ ಭಾಗ್ಯ ? ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಇಪ್ಪನಗನೇ ಮದೆತ್‌ದ್ ಪೋಪಿನ ಈ ಕಲ್ಜಿಗೊಡು ಸೈತ್‌ದ್ ಪರಲೋಕೊಗು ಸಂದ್‌ದ್ ವರ್ಸೊಲು ಕರಿದ್ ಪೋಂಡಲಾ ನನಲಾ ಜನಮಾನಿನ ನೆಂಪುದ ಲೋಕೊಡು ಜಾಗೆ ದೆತೊಂದು ಅಲ್ತ್ ಪಿದಾಯಿ ನೆಗತ್‌ದ್ ಬರ್ಪಿನಿ ಪಂಡ ಅವು ಆತ್ ಸುಲಭದ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್.

ಅಂದ್..... ಇನಿ ನಮ ತುಳುನಾಡ್‌ಡೇ ತುಳುತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ದಾದನ ಅಸಡ್ಡೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ತುಳು ಬಾಸೆ ಏತೋ ನಮ್ಮ ಜನಕುಲೆನ ಬಾಯಿಡ್ ಬನ್ನಗ ದಾದನ ಅವು ತಿರಿಯರ, ಚಲ್ಲ್ ಬಾಸೆ ಪನ್ಪಿನ ಭಾವನೆ ಇತ್ತೆದ ಈ ಕಾಲೊಡು ಇತ್ ಆಂಡಾಲಾ ತುಳು ಜೀವೊಡು ಇಪ್ಪೆರೆಗ್ ಸೊಂದಿನ ಹೆರಿಯೆರೆಗ್ ಮಣೆ ದೀನಗ ಕೆಮ್ತೂರುದರೆಗ್ ಮಿತ್ತ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಮಣೆ ದೀನ್ದಾ ಅವು ದಾಲಾ ತಪ್ಪು ಆವಂದ್. ಪಂಡ ನಮ ನಡುಟ್ಟು ಕೆಲವೆರೆನ ಎಲ್ಯ ಬುದ್ಧಿಡ್ ತುಳು ಪಂಡ ಕಾಲೀ ಕಂಡೊಡು ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪಿನಾಯನ ಪೊರಲ್ ಪಾಡುನ ಬಾಸೆ ! ಅತ್ತಾ ಪೊಣ್ಜೊವು ನಟ್ಟಿ ನಡ್ನಗ ಓ ಬೇಲೆ, ಪಾಡ್ದನ ಪನ್ಪಿನ ಬಾಸೆ ! ಅತ್ತಾ ನಮ್ಮ ದೈವ ದೇವೆರೆಗ್ ಕೋಲ ನೇಮದ ಪೊರ್ತುಡು ಸಂಧಿ ಪನ್ಪಿನ ಬಾಸೆ! ಆಂಡಾ..... ಚಲ್ಲ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಚಿಲ್ಲ್‌ದ್ ಬುಡ್ಪಿನ ಪೊದ್ಕೆ ಉಂದತ್ತ್. ಆ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಉಂಡಾಯಿನ ಭಾಸೆ ತುಳುವನ ಉಲ್ಯಾ ಸೇರ್‌ದ್ ಆಯನ ಪೆರ್ಮೆನ್ ಹೆಚ್ಚಾಯಿ ಕೀರ್ತಿದ ತರೆತ್ರ ದೀವೊಡು ಇನಿಕ್ ಕಾಯ ಬುಡುದು ಕೈಲಾಸ ಸಂದಿನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆಗ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ತುಳು ಭಾಸೆದ ಅಂತ್‌ಗೊಂತು, ಪೊರ್ಲು ಪೊಳಕೆನ್ ಪಸರ್ಪಿನ ಆ ಜೀವ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಈ ಉಂಡಾಯಿನ ಭೂಮಿದ ರುಣ ಸಂದಾದೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ಗೇ ಮಲ್ಲೆ ಒಂಜಿ ಗುಡಿ. ಆ ಗುಡಿತ್ತ ದೇವಿಯೇ ತುಳುದೇವಿ.

ಅಲೆನ ಆ ಗುಡಿಕ್ಕ್ ಕತೆ-ಕಾದಂಬರಿಡ್ದ್ ಕಳಸ ಏರಾಯೆರೆಗ್ ಪಣಿಯಾಡ್ಲು. ಕತೆ, ಕಬಿತೆ, ಕಾದಂಬರಿಡ್ದ್ ನಾಟಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬರವು ಸರವುದಾಂತಿನ ನರಮಾನ್ಯಡ ಪಾತೆರುನ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನ. ಅಂಚಾಂದ್ ಏರಾಯಿ ಕಳಸೊಗು ಬಂಗಾರ್ದ ಸಾಣೆ ಕೊರಿಯೆರ್ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರ್. ತುಳು ನಾಟಕರಂಗೊಡು ಕ್ರಾಂತಿ ಉಂಡು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಚಂಡಿಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕುರುಂಟು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೋಡಿಮೂಲೆ ಸೇರ್ದಿನ ಪೊಣ್ಣಾಗ್ ಮುತ್ತೈಶಿ ಭಾಗ್ಯೊ ಬರ್ಪಾಯೆರ್. ಆರ್ ಮಲ್ದಿನ ಆನಿದ ಆ ಕ್ರಾಂತಿದ ಕಿಡಿ ಇನಿಕ್ ತುಳು ನಾಟಕಲಾ ಒರಿದಿನ ಬಾಸೆಲೆನಾತ್ ಮಲ್ಲ ಮಣೆ ದೀವೊಂದು ಕುಲ್ಲುದುಜಿ. ಆಂಡಲಾ ತುಳು ನಾಟಕೊಲು ಇನಿಕ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಲೆಡ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಅರಬ್ ದೇಶೊಲೆಡ್‌ಲಾ ಗೊಬ್ಬನಗ ನಮ ಆ ಭೀಷ್ಮನ್ ಮದತ್‌ಂಡ ಅವು ನಮ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಮಲ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಅವ್ಮಾನ.

'ನಾಟಕ'.... ಅವು ಗೊಬ್ಬತ್ತ್. ನರಮಾನ್ಯನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ನಡಪುನ ಸಂಗತಿಲು. ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ಅವು ಪಾತ್ರಧಾರಿನ ಕೈಟ್ಟ್ ಜೀವ ಪಡೆತೊಂದು ಕೂಡ್ದಿನ ಜನಮಾನಿಲೆನ ಎದುರುಡು ನಡಪುಂಡು. ಮಹಾಪುರುಸೆ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡ್ತಿನ, ತಪ್ಪು ತಾದಿಡ್ ತೆಲಾಯಿನಾಯಗ್ ಸರಿ ತಾದಿಗ್ ಕನವೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡ್ತಿನ ಕಲ್ಲ್ ಮನಸ್‌ನ್‌ಲಾ ಕರಗುನಂಚ ಮಲ್ಪುನ ಶಕ್ತಿ ಸೇರ್ದುಂಡು. ನಾಟಕಕಾರೆ ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ಕರಗಾವೆ ; ಮೂರ್ತಿನ್ ಕೆತ್ತಾವೆ. ನಾಟಕ ಪಂಡ ಜೀವನದ ಒಂಜಿ ಅಂಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನೊಂದು ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ನಡಪುನ ಸಂಗತಿಲೆಗ್ ಅರ್ಥ ಕೊರೊಂದು, ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸುಳಿಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಓಡೊನು ಎನ್ನ ನಾಟಕೊದ ಜಲ್ಲೊಡು ತಿರ್ಗಾದ್ ಒಂಜಿ ಕರೆ ಪತ್ತಾವೆ ಪಂಡೊಂದು ಪಿದಾಡಿನಾರ್ ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು.

ತುಳುಭಾಸೆನೇ ದಾದನ ಕೇನೆರೆಗ್ ಇಂಪು; ಪಾತೆರ್ಯೆಗ್ ತೀಪೆ ತಿಗತಂಚ ! ಅವುಲಾ ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ಆ ತೀಪೆಗ್ ಒಂಜೀತ್ ನಟನೆದ ತಿಗ ಮುಟ್ಟ್‌ಂಡ ಆಯಿತ ರುಚಿನೇ ರುಚಿ. ದುಂಬು ಪಿರ ನಡಪುನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ರಂಗ್ ರಂಗ್‌ದ ಪೊದ್ಕೆದ ತಮ್ಮನ ಕೊರ್ಪಾದ್ ಜನಕುಲೆನ ಎದುರು ದೀಯೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಸುರು ಸುರುಕು ಜೋಕ್ಲಾಟಿಗೆನ ? ಅತ್ತಾ ಜವ್ವನೆರೆನ ಮರ್ಲಾ ? ಅತ್ತ್ ಜನಕುಲೆಗ್ ಮಂಗೆ ಮಲ್ಪುನ ಸೋಜಿಗನ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿಯೆರ್. ಆಂಡಾ ಕಾಲ ಪಿಜಿರಿನೇ

ಅವು ದಾಲಾ ಅತ್ತ್ ವ ವೋಸದ ಸೋಂಕಣೆಲಾ ಆತ್ಟ್ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯನಗ ತುಳುವೆರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ನಾಲಾಯಿಗ್ ದೊಡ್ಡಣೆರೆನ ಅಟ್ಟಿಲ್ಡಾ ರುಚಿ ಪತ್ತ್‌ಂಡ್.

ದಿನ ಕರಿಯುನಗ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು ಜನಕುಲೆನ ರುಚಿ ಓವು? ಅಕ್ಲೆಗ್ ಯಾನ್ ಎಂಚಿನ ಕೊರೊಡು? ಅವ್ವೇನ್ ಎಂಚ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ನಾಡೆರೆಗ್ ಪತ್ತಿಯೆರ್. ಊರುಡುಲಾ ಜನಕುಲೆಗ್ ಬಂಜಿದ ಬಡವುದ ಒಟ್ಟುಡೇ ಮನಸ್‌ದ ಬಡವುಲಾ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಕೆಮ್ಮೊರುದರೆನ್ ಅಡ್ಡ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿನಕ್ಲು ದಾದನ ವೋರ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನವ್ವೇನ್ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅವ್ವೇನ್ ದೆತೊನೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಅರೆಡ ಪಾತೆರ ಕತೆಕ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್.

ಅಂಚಾಂಡ ದಾನೆ ಕೊರೊಡು.... ? ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಬುಡುದು ಪೋತಿನ ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆನ ಮಡೆ ವಣಸು? ಅತ್ತ್ ರೆಡಿಮೇಡ್ ಅಡ್ಡೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಲಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಾ ಅರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಏಪೊಲಾ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಸೇರ್ದಿನ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಲಕ್ಕಾವುನ ಭದಿ ! ಅಂಚಾದೇ ಹಟ ಕಟ್ಟಿನ ಬಾಲೆ ಅಪ್ಪೆಡ ಛಲ ಮಲ್ತೊಂದು ಆಂಡಾಲಾ ತಂಕ್ ಬೊಡಾಪಿನ ದೆತೊನುನಂಚ ಶೆಟ್ರುಲಾ ಛಲ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್. ಕಡೆಕ್ ತಾನ್ ಗೆಂದಿಯೆರ್. ಆರ್ ನಾಡ್‌ದ್ ಪತಿಯೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಬುಲೆದಿನ, ಅಲ್ಪನೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಯೇರ್ ಬರುವೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಆ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆನ್. ಪಂಡ ಸೋಂಕಣೆ ಆವಂದಿನ ಜನಪದ. ಅರೆಗ್ ತೋಜಿಂಡ್ ಮುಲ್ಪ ಬುಲೆದಿನ ಬಯಿ ಬಾರ್, ಕೇಯಿತ ಕಟ್ಟ ಇಲ್ಲ್‌ದ ತುಪ್ಪೆ, ಸಿರಿ. ಅಂಚಾದ್ ದಾಲಾ ಬೆರಕೆ ಪಾಡಂದೆ ಪೊಲಿಟ್ಟ್ ದಿಂಜಾದಿನ ಭಾರ್‌ನ್ ಗುರ್ತೆ ದೀದ್ ಬೇಯಿಪಾದ್, ಬಾಡ್ನೆ ಮಲ್ಪಾದ್, ಇಲ್ಲಾದ ಮುಂದಿಲ್ಡೇ ಪಾಡ್ದಿನ ಗುರಿಟ್ಟ್ ಉಜ್ಜೆರ್ಡ್ ಮೆತ್ತ್‌ದ್ ಅರಿಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಅರಿಟ್ಟ್ ಮಲ್ದಿನ ಆ ಕಜ ಅರಿತ್ತ ಸೇಮಯ್ದ ಅಡ್ಡೆದ ರುಚಿ ತಿಂದಿನಾಯಗ್ ಮಾತ್ರ ತೆರಿಯು. ಆಕ್ ಆರ್ ಕೊರ್ತಿನ ಪೇರ್‌ಲಾ ಎಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆನ ಭಿತ್ತ್‌ದ ತಾರೆದ ಆ ತಾರಾಯಿಡ್ ಕಲೆತ್ತಿನ ದನಿ ಪೇರ್ ! ಆ ರುಚಿ ಪತ್ತಿನ ನಾಲಾಯಿ ಯಾಪೊಲಾ ಅಯಿತ ರುಚಿ ಮದಪಂದ್. ಅಂಚನೇ ಎಡ್ಡೆಂತಿನವ್ವೇ ಕೊರ್ಯೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರ್.

ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ತನ್ನ ಊರುದಕ್ಲೆಗ್ ದುಂಬತ್ತ ಮುಂದಿಲ್ಲೇ ರಡ್ ವಣಸ್ ಬಲಸಿಯೆರ್. ಆಂಡಾ ವಣಸ್ ಮಲ್ತಿನಾಯೆ ಒರಿ ಒರಿಯೆನೇ ಪಿದಾಯಿ ಪೋದು ಆೖತ ಸೊಗಸ್ ಬಾಯಿ ತುಂಬಾ ಪನ್ನಗ ದೂರೊಡು ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಅವ್ವೇನ್ ತೂಪಿನ ಮನಸ್ಸಾಂಡ್. ಅಂಚಾದೇ ಪಂತೆಡ್ ಪೊತ್ತಾಯಿನ ಬೊಲ್ಪು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನಕುಲೆಗ್ ತೂವರೆಗ್ ತಿಕ್ಕುನಾತ್ ಬೊಲ್ಪು ಕೊರುಂಡು.

ಆನಿದ ಪಂಡ ಸಾಧಾರಣ ಪತ್ತ್ ನಲ್ಪ ವರ್ಸೊಡು ಪಿರಕ್‌ಡ್ ಜನಕುಲೆಡ ಈತ್ ಸಂಪೊತ್ತು ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಬಾಯಿ ಭಾಸೆ ಬರಂದಿನ ಯಂತ್ರದ ನಡುಟ್ಟು ಬದುಕುನ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಆ ಕಾಲದ ಸಂಗತಿ ಪೆದಂಬು ತೋಜು. ದಿನ ಇಡೀ ತೋಟ, ಕಂಡೊಡು ಸೊಂದುದು, ಕತ್ತಲೆ ಆವನಗ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಕಲೆವೆರೆಗ್ ಕೋರ್ದಟ್ಟ್ ಅತ್ತಾ ಜುಗಾರಿದ ಕಲೊಟ್ಟು ತತ್ತ್‌ಂಡ ಭಾರೀ ಗುಟ್ಟುಡೇ ಇಲ್ಲಪಂತ ಬೆಯ್ಯವುನ ಗಂಗಸರ ಪರ್ಂದ್ ಲೇಲೇ ಪಾಡುನ ದಿನ ! ವರ್ಸೊಗೊರ ಕಂಬುಳ. ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪೊಡು ಬಯಲಾಟ, ಕೋಲ, ನೇಮ, ಅಂಕ, ಆಯನ ಉಂದೆಟ್ಟೇ ಆಯೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಬಡವುನು ಮಾಜಾವೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೇತೆ ದಾಲಾ ತುಳುವ ಜನಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಅವುಲಾ ಪೊಣ್ಣು-ಪೊಂಜೊವುಲೆಗ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಖುಶಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಸಂಗತಿಲು ಬಿರೆಲ್‌ಡ್ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುನಾತ್. ಅಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್ ಜಡ್ಡ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದಾನೆ ಆಪುಂಡು ದಾನೆ ಪೋಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಗೇನನೇ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಕೆಲವು ಪೊಣ್ಣುಲು ಮದ್ಮೆ ಮಸಿರಿ ಬುಡುದು ಪಿದಾಯಿ ಕಾರ್ ದೀವಂದಿನಕುಲುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ವರ್ಸೊದ ಕೋಲ, ಊರ್ದ ತೇರ್ ಯೇಪಾ ಬರು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊಡಿ ಕಾರ್‌ಡ್ ಕಾತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಶಾಲೆಲೆಡ್ ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕೊಲು ಆವೊಂದಿತ್ತ್. ಆಂಡಾ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಲೆಡ್ ಶಾಲೆ ಓಲುಂಡು ? ಅತ್ತಾ ಕನ್ನಡ ಯೇರೆಗ್ ಅರ್ಥ ಆಪುಂಡು ? ಆಂಡಾ ಶಾಲೆಲೆಡ್‌ಲಾ ಯೇರ್‌ಲಾ ತುಳು ಒಂಜಿ ಬಾಸೆ ಉಂಡು. ಅವು ನಮ್ಮ ಬಾಸೆ, ಆೖಟ್ ದಾಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬರವುದಾಂತಿನಾಯಗ್ ಪನೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಯೇರೆಗ್‌ಲಾ ಮನಸ್ಸ್‌ಗೇ ಬೈದ್‌ಜಿ. ಅಂಚಾದೇ ದಾನ್ನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು ತುಳುಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಲೆನ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವನಗ 'ಅಯ್ಯೋ ತುಳು ನಾಟಕಗೇ, ಆೖಕ್ ಒಂಜಿ ಲಿಪಿ ಉಂಡಾ ? ಆೖಟ್ ನಾಟಕ ಬರೆಪುನೆಂಚ ?' ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸವಾಲ್‌ಲು ಕೇನೊಂದಿತ್ತ್.

ಆರ್ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಗ್ ಜಲಕ ಮಲ್ಪುನಗ ಕೆಲವೊಂಜಿ ನಾಲ್ ಅಕ್ಷರ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಆಫೀಸ್‌ದ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನಾಯಗ್ ಕಿರಿಕಿರಿಯಾಂಡ್. ಪಂಡ ಆಯೆ ಇತ್ತೆ ತುಳುನು ಮದತೊಂದುಲ್ಲೆ, ಆಯನ ಬಾಲ್ಲು ಇತ್ತೆ ತುಳು ಪಾತೆರುಜಾ, ತುಳು ಪಾತೆರುನಾಯೆ ಕುರೆಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಹಳ್ಳಿದ ಕಂಡ ಬೆನ್ಪಿನಾಯೆ. ಅಂಚಾದೇ ತುಳು ಪಾತೆರುನಾಯಗ್ 'ತುಲು..... ತುಲು... ತುಲುವೆ ! ತುಲ್ಲು ತುಲ್ಲುದು ಸೈತೆ.' ಪನ್ಪಿನ ಸೆಲ್ಲನಾತ್. ಮಲ್ಲ ಜನಕುಲೆ ಎದುರುಡು ಅವು ಪಾತೆರ್‌ಂಡ ತನ್ನ ಘನಸ್ತಿಗೆಗ್ ಕಡಮೆ ಪನ್ಪಿನ ಪೋಡಿಗೆ. ಅಂಚಾಂದ್.... ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲದ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು ಊರಿಡೀ ಬೆದೆ ಕಟ್ಟುನಂಚಿನ ಬೇಲೆ ಬೆನೆರೆಗ್ ಅಣಿ ಆವನಗ ದಾದನ ದಾನ್ನ ಕೆಲವೆರೆನ ಕೈತ್ತ ಬಿರೆಲ್ ಮೂಂಕುಗು ಪತ್ತಾಂಡ್. ಆಂಡಾ ದಾದನ ಅಕುಲೇ ಉಂಡು ಮಲ್ದಿನ ಆ ನಾತ ಅಕ್ಲೆಗೇ ದುಂಬುಗು ಕಮ್ಮೆನದಂಚ ಮೂಂಕುಗು ಕುಟ್ಟುನಗ 'ಆವೋಲಿ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್!' ಪನ್ಪಾದ್ ಬಿರೆಲೊಂಜೆನ್ ಮೂಂಕುಗು ದೀಪಾಂಡ್.

ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೇ ತುಳು ನಾಟಕೊಗು ಸುರು ಮಲ್ದಿನಿ ಅತ್ತ್. ಅರೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಏತೋ ಜನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡಾ ಜನಕುಲು ಸರಿಯಾದ್ ಆೖಕ್ ಎದ್ಕೊನಂದೆ ಆ ತುಳು ನಾಟಕೊಲು ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪ ಮೆನ್ಪುರಿದಂಚ ಕತ್ತಲೆಡ್ ಬೊಲ್ಪುದ ಕಿಡಿ ತೋಜಾದ್ ಮಾಜೊಂದಿತ್ತ. ಅಂಚಾದ್ ಆ ನಾಟಕೊಲೆನ ಬೊಕ್ಕ ಆ ನಾಟಕ ಬರೆಯಿನಕ್ಲೆನ ಆವಡ್, ಗೊಬ್ಬುದಿನಕ್ಲೆನ ಆವಡ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದಾಲಾ ವಿಶಯ ತೆರಿಯುಜಿ. ಪಂಡ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಮೂಡೊಂದು ಬನ್ನಗನೇ ಅವು ಮಾಜೊಂದಿತ್ತ. ಆಂಡಾ....

ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು ಮೆನ್ಪುರಿದಂಚತ್ತ್. ಮೇಣದ ಬತ್ತಿದಂಚ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಗಾದ್ ತನನ್ ತಾನೇ ಕರಗಾವೊಂದು ಬೊಲ್ಪು ಕೊರಿಯೆರ್. ಆ ಬೊಲ್ಪು ಒಂಜತ್ತ್ ಸಾರಗಟ್ಟಲೆ ತುಳು ನಾಟಕ ಕಾರೆರೆನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಂಧ ತರೆಯಿನಂಚ ತರೆಯೊಂದು ತನ್ನ ಕಮ್ಮೆನ ಕೊರಿಯೆರ್. ಕಂರ್ಬ್ಬ ಪುಂಟೊಂದು ತೀಪೆ ಕೊರ್ಪಿನಂಚ ಜೀವನ ರಂಗೊಡು ಮಾತಲಾ ಕಲೆಕಾದೇ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೊಳ್ಳಿ ಆಯೆರ್.

ಆರ್ ತೋಡುದಿನ ಗುವೆಲ್ಡ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿನ ಆ ಉಜ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ ಪನ್ಪಿನ ಆ ವಸರ್‌ನ್ ಪರಪಾಂಡ್. ಮೇಣದ ಬತ್ತಿ ಕರಗನಗಲಾ ಬೊಲ್ಪು ಕೊರ್ಪಿನಂಚ ತನ್ನ ಮಾತಾ ಬೇನೆ ಬೇಸರ್, ಬಣ್ಣೊದ ಲೋಕೊಗು ಅರ್ಪಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಕರಗ್‌ದ್ ಕರಗ್‌ದೇ ಈ ಸಮಾಜೊಡು ತನ್ನ ಕಣ್ಣ ದಿಟ್ಟಿಗ್ ಬೂರ್ದಿನ ಮಾತಾ ಕುಂದುಕೊರೆತೆನ್, ಕುರೆ ಕುರ್ಪ್ಪಾಟೆನ್ ಕಲೆದ್ ದಕ್ಕೆರೆಗ್ ಸೊಂಟ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್.

ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ತೂಯೆರ್... ತುಳುರಂಗಭೂಮಿಗ್ ಆಯಕಟ್ಟ್ ಇಜ್ಜಿ. ಅರೆಗ್ ತೆರಿಂಡ್ ಆಯೋ ದಾಂತಿನ್ಯೆಟ್ಟೇ ಇನಿಕ್ ಈ ರಂಗಭೂಮಿ ನನಲಾ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂತುದುಜಿ. ಆಯೆಕ್ ದಾದನ ಕುತ್ತ ಪತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾಂದ್ ಈ ಕುತ್ತ ಕಲೆವೋಡು ಆಂಡಾ ಯಾನೇ ಮರ್ದ್ ನಾಡೊಡು ? ಅಂಚಾಂದೇ ಆರ್ ಮರ್ದ್‌ದ ಬೇರ್‌ನ್ ನಾಡೊಂದು ಪೋಯೆರ್.

ಜನಮಾನಿಲೆಡ ಪಾತೆರುನ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡು ನಾಟಕೊಡು. ಅಂಚಾದ್ ತುಳುವಗ್ ಬರವು ಇಜ್ಜಿ. ಆಯಗ್ ತಂಕ್ ದಾದ ಬೋಡು? ಯಾನ್ ಓಲು ತತ್ತ್‌ದ್ ಬೂರ್ದೆ ? ಪನ್ಪಿನ ತೆರಿದ್‌ಜಿ. ಬಡವಗ್ ತಾನ್ ದಾಯೆ ಒರಿಯನ ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್ದ್ಪು ದುನೆವೊಂದುಲ್ಲೆ ಪನ್ಪಿನ ತೆರಿದ್‌ಜಿ. ಎಂಚ ಎನ್ನ ನೆಲ ಪತ್ತಿನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಉಂತಾವುನು ಪನ್ಪಿನ ಸತ್ಯ ತೆರಿಪಾವುನು ಮಲ್ಲಾಯಗ್ ಆಯೆ ಮಲ್ಪುನ ಅನ್ಯಾಯೊನು ಎಂಚ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನಿ? ಇಂಚ ಲಕ್ಕ್‌ದಿನ ಸವಾಲ್‌ಲೆಗ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ರೈರೆ ಒಂಜೇ ಸಾದಿ ಅರೆಗ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಅವ್ವೇ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಭಾಷಣ ಕೊರ್ಪಿನೆಡ್ದ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ತೆಲಿಪಾದ್, ನಲಿಪಾದೇ ಬತ್ತಿನ ಕುತ್ತ ದೂರ ಮಲ್ಪಾವೆ ! ಅಂದಾಜಿ ಪಾಡೊಂದಿನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಪಿರ ತೂಯಿಜೆರ್. ತೋಜಿನ ತಾದಿಡೇ ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋಯೆರ್. ಕಡೆಕ್ ಕೋಡಿ ಎತ್ತಿಯೆರ್ ಪಂಡ ಸುಳ್ಳಾವಂದ್.

ಕಲಾಕಾರೆ ಪಂಡ ಪತ್ತ್ ಐವ ವರ್ಸೊಡು ದುಂಬು ದಾದನ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜೊಡು ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಉಬ್ಬೇಸ. ಆಯನ್ ಸರಿಟ್ಟೇ ತೂಪಿನ ಜನಮಾನಿ ಭಾರೀ ಕಡಮೆ ಪಂಡ್‌ದೇ ಪನೊಲಿ. ದಾದನ ಬೇಲೆ ದಾಂತಿನಾಯೆ ಬಣ್ಣ

ಪಾಡೊಂದು ನಲಿಪುವೆ ಪನ್ಪಿನ ವೊಗ್ಯೆ. ಆಂಡಾ... ಕೆಮ್ತೂರುದರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಏರ್ಲಾ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಪನೆರೆಗ್ ಪೋಯಿಜೆರ್. ಅರೆನ ನಿಯತ್ತ್, ಧರ್ಮ ಕರ್ಮದ ಅಂತ್‌ಗೊಂತು ಆತೊಂಜಿ ಸರಿ ಆಯಿನ. ಯೇರ್‌ಲಾ ಅರೆನ ಕೆಲಸೊಡು ಬಾರ್‌ದಾತ್ ಭರ್ತೆ ಪನೆರೆಗ್ ಇಜ್ಜಿ. ಅರೆನ ಈ ಕಲಾಸೇವೆಡ್ ನೂಲುದಾತ್ ನೂರ್ತೆಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ಸಮಾಜದ ಎಡ್ಡೆನೇ ಬಯಕ್‌ದ್ ಆಯಿತ ಕುಂದುಕೊರೆ ಮಾಜಾವೆರೆಗ್ ಸಮಾಜೊಡು ಇತ್ತಿನ ಪ್ರತೀ ಒಂಜಿ ವೊಗ್ಯೆಲಾ ನಾಡಿಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಅೈಕ್ ಬೊಡಾಪಿನ ಪಿರಿ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಪುಣಿಯೆರ್. ಶಾಪೊಗು ತಿಕ್ಕಿನ ತುಳುರಂಗ ಭೂಮಿದ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆಗ್ ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಂದೆ ಊರು, ಕೇರಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೂವಂದೆ ನಾಟಕದ ಪರದೆ, ಬೊಡಾಪಿನ ದುಸ್ತುದ ಪೊದ್ಕೆ ಪತ್ತೊಂದು, ತನ್ನ ಒಟ್ಟುಡು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲೆನ ಕೂಟೊನು ಕೂಡು ಪಾಡೊಂದು ತಿರ್ಗಿಯೆರ್. ಅರೆಗ್ ತನ್ನ ಬೇಲೆ, ತನ್ನ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ಕಜ್ಜ ಕಾರ್ಯನೇ ಮಲ್ಲೆ ಆಂಡ್. ತನ್ನ ಸಂಸಾರ, ತನ್ನ ಇಲ್ಲ್ ಬದ್‌ಕ್ ಉಂದು ಮಾತಾ ಆರ್ ತೂವೆರೆಗ್ ಪೋಯಿಜೆರ್.

ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ಪನ್ಪಿನಾಂಡ ಅರೆನ ಉಸಿಲ್ದಾ ಪ್ರತೀ ಒಂಜಿ ಗಳಿಗೆಲಾ ಅರ್ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ತಾನೇ ಒರಿ ತಾದಿ ತೋಜಾವುನ ನಾಯಕೆಯಾದ್ ಪೊರ್ಲುಕಂಟು ಆಯೊನು ಕೊರುದು, ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಗ್ ಜೀವಕಳೆ ಪುಟ್ಟಾಯೆರ್. ಕಾರ್‌ಡ್ ಚಿಲ್ಲ್‌ದ್, ಚಾರೆಡ್ಡ್ ಚೀರ್ ಮಲ್ತಿನ ತುಳು. ಅವುಲಾ ಜನಮಾನಿನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಅರಳಾವುನ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಸತ್ಯ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನತೆರ್. 'ಎಂಚ ಬಾಲೆ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್ಂಡ ದೇವರೆ ಪ್ರತಿರೂಪನಾ ಅವ್ವೇ ಬಾಲೆ ಅರ್ತಿ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತ್ಂಡ ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಾದ ಐಸಿರಿ ಅವು' ಪನ್ಪಿನ ತೋಜಾಯೆರ್.

ತುಳುಟ್ಟು ಒಂಜಿ ಗಾದೆ ಉಂಡು 'ಪೊಣ್ಣನ್‌ಲಾ ಮಣ್ಣ್‌ನ್‌ಲಾ ದೀತಿನಂಚ ಉಂಡು' ಅಂದ್ ಅವ್ವೇ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನ ತುಳುತ್ತ ಕಲೆ ಮಾಜಾದ್ ತುಳುಟ್ಟು ಉಡಲ್ ಅರಳಾವುನ ಕಲಾ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ತೋಜಾಯೆರ್.

ಅಂಚಾಂದೇ ಎಲ್ಯ ಒಂಜಿ ಗ್ರಾಮೊಡು ಇತ್ತಿನ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ತನ್ನ ದಿಕ್ಕ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಹಳ್ಳಿಡ್ದ್ ದಿಳ್ಳಿದಂಚಿಗ್ ತುಳು ನಾಟಕ ಸವಾರಿ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ತುಳು ಪಂಡ ಹಳ್ಳಿದ ಅತ್ತ್ ಪೇಂಟೆದಾಂಡ್. ಪೇಂಟೆದಕ್ಲೆಗ್ ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ ತುಳುತ್ತ ಆ ಭಾಸೆದ ಪೊರ್ಲು ಪೊಳಕೆ, ಆಯಿತ ಕಲೆ-ನಿಲೆ ತೋಜಾಯೆರ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಸೊಂದಿನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು ತುಳು ನಾಟಕ ರಂಗೊಡು ಮಲ್ಲ ಅಣ್ಣನ ಜಾಗೆಗ್ ತಾನ್ ಸರಿಯಾಯಿನಾಯೆ ಪನ್ಪಿನವ್ವೇನ್ ಅಂದ್ ಮಲ್ಪಾಯೆರ್. ಅರೆನ ಆ ಕೈಟ್ಟ್ ನಾಟಕದ ಮಿತ್ತ್ ನಾಟಕೊಲು ಬರೆದ್ ಬತ್ತ ! ಬರ್ಸೊದ ಮುಗಲ್‌ಗ್ ದೊಂಬುದ ಸಾರ್ನೆ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಬಾನೊ ತೆಲ್ತ್ಂಡ್ ಮುಗಲ್ ಮಾಜಿಂಡ್ ! ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ ಸಂತೋಸುಡು ನಲಿತ್‌ಂಡ್ !.

ಓಲು ಮೂಡುಂಡು ಬೊಲ್ಪು

ಪಂಡೆರ್ ಕೆಲವೆರ್ ಯೇರ್ ಆರ್? ಯೇರ್ ಈ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್? ಓಲ್ತು ಬತ್ತೆರ್ ? ಯೇರ್ ಅಮ್ಮೆ ಪುಟ್ಟಾಯೆರ್ ? ವ ಅಪ್ಪೆ ಬಿಜಲಿಯೊಲು? ಇನಿಮುಟ್ಟ ಯೇರ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪಂದಿನ ಈ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಬೈದಿನ ಈ ನರಮಾನಿ ಯೇರಪ್ಪ ? ಅರೆನ ಪುದರ್? ಉಂದು ಕೇನನಗ ಮಲ್ಲಾ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬದಾರ್ ಪನ್ಪಿನಂಚ ತೋಜುಂಡು? ಇನಿಮುಟ್ಟ ಈ ಜನ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಆಳುನ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆತಿನಕ್ಲು. ಬೆನ್ನಿ ಬರೆ, ಪೊಕ್ಕೆಲ್ ಸಕ್ಕೆಲ್, ಆಸ್ತಿ-ಬದಕ್, ಸಿರಿ ಸಂಪೊತ್ತು, ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಳೊಂದು ಇತ್ತಿನ ವಂಶ ಬಣ್ಣ ಪಾಡುನು ಪಂಡ? ಜನ ಬೆದೆ ಕಟ್ಟೆಯೆರ್. ಶೋದ್ಯ ಆಂಡ್? ಉಂದು ದಾದನ ಅಸತಿ ಮಸತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿಯೆರ್. ಅಂಚನೇ.... ಆರ್ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ತುಳು ಜನಕುಲೆಗ್ ಯೇರ್ ಪನ್ಪಿನವ್ವೇ ಸರಿಯಾದ್ ತೆರಿದ್‌ಜಿ. ಆಂಡಾ ತುಳು ನಾಟಕದ ಸುದ್ದಿ ದೆತ್ತಿನೇ ಪನ್ಪೆರ್ 'ಯೇರ್ ನಾಟಕ ಬರೆವಡ್ ಯೇರ್ ಗೊಬ್ಬಾವಡ್, ಆಂಡಾ... ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆ ನಾಟಕೊಗು ಪತ್ತ್‌ದಿನ ನಾಟಕ ಇಜ್ಜಿ !.

ನಾಡೊಂದು ಪೋವನಗ ಈ ಭಂಗ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಬರು? ದಾಯೆ ಪಂಡ ಆರ್ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಡ್ ಪುಡಾವೊಂದು ಬೈದಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಇರೆ ಮರೆತ್ತ ಕಾಯಿದಂಚ ಮದೆಟ್ಟೆ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬುಲೆದ್ ಬಡವುದಾಯನ ಬಡವು

ಮಾಜಾಯಿನಾರ್. ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಕಾಯಿ ಇತ್ತಿನ ಗೊತ್ತೇ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡಾ ಅವು ಬುಲೆದ್ ತಿನ್ಪಿನ ಕಾಲೊಗು ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್ನಗನೇ ಗೊತ್ತು. ನೀರ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಮೀನ್‌ದ ಪಜ್ಜೆ ನಾಡುನು ಸುಲಭ ಅತ್ತ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಆೖಕ್ ತಾನ್ ಪೋತಿನ ಕುರು ಬುಡುದು ಪೋಪಿನ ಸೋಕು ಇಜ್ಜಿ. ತನ್ನ ಬೇಲೆ ಆಂಡ್. ಮುಗಿಂಡ್ ಪನ್ಪಿನಂಚ ಬದ್‌ಕ್‌ದಿನಾರ್.

ಅರೆನ ಬಾಳ್‌ದ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಪುಟೊಕುಲು ತೆರಿಯೆರೆಗ್ ಎನ್ನಿನಾತ್ ಸುಲಭ ಆತ್‌ಜಿ. ಪ್ರಚಾರದ ಗಾಳಿಗ್ ಸೋಂಕದಿನ ಪೂ ಆರ್. ಅರೆಗ್ ಪ್ರಚಾರ ತಮ್ಮಾನ, ಸನ್ಮಾನ ಅತ್ತಾ ಬಿರುದು ಉಂದು ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯೇ ಅತ್ತ್. ಅರೆನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಬಯಕೆ ಎಂಚ ತುಳು ನಾಟಕೊಲೆನ ಉದ್ಧಾರ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ನರಮಾನ್ಯನ ಪುಟ್ಟು-ಬಲಕೆ ಯೇರೆಗ್ ಗೊತ್ತು? ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು ಪಂಡ ತೆರಿದಿನಿ ರಡ್ಡೇ ಸಂಗತಿಲು ! ಒಂಜಿ ಅರೆನ ಪುದರ್ದ ದುಂಬು ಆರ್ ಪಾಡುನ ಆ ಕೆಮ್ತೂರು ಪನ್ಪಿನ ಊರ್ದ ಪುದರ್‌ಡಾಸ್ರಾದ್ ಆರ್ ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ ಆಂಡಾ ಆ ಕೆಮ್ತೂರು ಓಲುಂಡು ಪಂಡ್ದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿದ್‌ಜಿ. ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡ್‌ನೇ ಸಂಗತಿ, ತುಳು ನಾಟಕದಾರ್ ಉಂದೇಡ್ದ್‌ಲಾ ಮಿತ್ತ್ ಪಾತೆರಿಯೆರ್ಡ್ಡ ಅರೆನ ನಾಟಕೊಲು ನಟನೆ ಆತೇ.........

ಅಂಚಾಂಡ ಮೇರ್ ಬುಲೆದಿನ, ಪುಟ್ಟುದಿನ ಜಾಗೆ ಓಲು ?

ಇತ್ತೆದ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕುಡು ನನಲಾ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಗ್ರಾಮೊಲು ಪೇಂಟೆದ ಸೋಂಕುದ ಗಂಧ ಗಾಳಿ ಸೋಂಕದೆ ತನ್ನವೇ ಆಯಿನ ಪೊರ್ಲುಡು ವೊಯಲೊಂದುಂಡು. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಕುಗ್ರಾಮ ಕೆಮ್ತೂರು. ಓಡೊದ ಆ ಗುಲಿಪಾಟೊಡು ಪೋವನಗ ನಮ ಪನ್ಪಿನ ಕುದುರುದಂಚಿನ ಊರೊಂಜಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಈ ಊರುಡು ಇತ್ತೆಲಾ ಪ್ರಕೃತಿದ ಪೊರ್ಲುಗು ದಾಲಾ ಕುಂದು ಇಜ್ಜಿ. ವ ಪೊರ್ತುಡು ತೂನ್ಡಲಾ ಪಚ್ಚೆ ಸೀರೆ ತುತ್ತಿನ ಕೆಮ್ತೂರುದಮ್ಮ ಮುಗುರು ತೆಲಿತೊಂದೇ ಉಲ್ಲೊಲು. ಭಾರೀ ಬೆನ್ಪಿನ ಜನಕುಲು. ಕಲ್ಲ್ ಕಡೆದ್ ನೀರ್ ಕನಪಿನ ಶಕ್ತಿ, ರಟ್ಟೆದ ಬಲ ಈ ಜನಕುಲೆಡ ಉಂಡು. ಬೆನ್ನಿ ಬರೆಟ್ಟ್

ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್ ಬೆನ್ಪಿನ 'ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ' ಪನ್ಪಿನ ಊರುಡು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರ್ ಪುಟ್ಟುದಿನಿ.

ಸಾಧಾರಣ 1927 ಡ್. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒಂಜಿ ಬೊಲ್ಲಿ ಯಾನಾದ್ ಬೆಳಗುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಂದೆನೇ ಲೋಕದ ಬೊಲ್ಪು ತೂಯೆರ್. ಕೆಮ್ಮೂ್ತರುಡು ಆ ರಡ್ಡ್ ಇಲ್ಲ್‌ಲು ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಜನಕುಲೆ ದಿಸ್ಟಿಡ್ ತನ್ನವೇ ಆಯಿನ ಗೌರವೊಗು ಸೇರ್ದ್ ಇತ್ತ್. ಒಂಜಿ ಮಿತ್ತ ಇಲ್ಲ್ ನನೊಂಜಿ ತಿರ್ತ ಇಲ್ಲ್. ಕೆಮ್ಮೂ್ತರುಡು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಈ ರಡ್ಡ್ ಇಲ್ಲ್‌ಲ್ ಕೊರಂಕ್ರಪಾಡಿ, ಮಾಲ್ಪಳ್ಳಿಡ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಯೋಗ್ಯ ಜಾಗೆಗ್ ಸೇರ್ದಿನವು.

ದೆಂದೂರ ಇಲ್ಲಾದ ಚಂದ್ರಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಮ್ಮೂ್ತರ್ದ ಇಲ್ಲಾದ ರಾಧ ಶೆಟ್ಟಿ ಮೊಕ್ಲೆನ ವಂಶದ ಕೊಡಿಟ್ಟ್ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು ಒರಿ. ಆನಿದ ಆ ದಿನೊಟ್ಟು ಪುಟ್ಟುದಿನ ಗಳಿಗೆ ತೂದು ಅಪ್ಪೆ, ಅಮ್ಮೆ ಈ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. ಅತ್ತ್ ದುಂಬುಗೊಂಜಿ ದಿನ ಈ ನಿಕ್ಲೆನ ಮಗೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತುಳು ನಾಟಕದ ಮಲ್ಲೆ ಅಣ್ಣೆ ಆಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜೋತಿಷ್ಯ ಪಂಡೆರ ? ತೆರಿಯಂದ್ ಅತ್ತಾ..... ಕೊಂಡಾಟೊಡು, ಆಣ್ ಮಗೆ ಪನ್ಪಿನ ಅರ್ತಿ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಇಂಚ ಲೆತ್ತೆರ ? ಉಂದು ದಾಲಾ ತೆರಿಯುಜಿ.

ಬಾಲೆನ್ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಆನಿ ಅರೆನ ಪದಿನಾಜಿ ಆಮೆ ತಲ್ಪುನ ದಿನ ಯೇರ್ ಆಂಡಲಾ ಈ ಬಾಲೆ ಒರಿ ಮಲ್ಲ ಜನ ಆಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಭವಿಷ್ಯ ಪಂತಿನಾಂಡ ಅಲ್ಪ ಸೇರ್ದಿನ ಜನಕುಲು ಆ ಮನುಷ್ಯಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆಲ್ಪುವೆರ ದಾನ್ನ ? ಅತ್ತಾ ಯೇರ್ ಆಂಡಲಾ ಕೇನ್ದಿನಾಂಡ ಮೊಕ್ಲು ದಾದನ ಮರ್ಲ್ ಕಟ್ಟುವೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಳಿಗ್ ಪತ್ತುದುವೆರ್. ಆಂಡಾ... ಆಪಿನವು ತೆರಿದಿನಾಯೆ ಒರಿಯೇ... ಆಯೆನೇ ಮಹಾನ್ ಶಕ್ತಿವಂತೆ. ತೋಜಂದಿನ ಪವಾಡ. ಆ ಪವಾಡನೇ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ನಮಡ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಮಲ್ಪಾವುಂಡು. ಅಂಚನೇ ತನಡ್ದ್ ಮಲ್ಪಾಯೆರೆಗ್ ಆಪಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಗುಟ್ಟುಡೇ ಮಲ್ಪಾವುಂಡು.

ಅಂದ್! ಬಾಲೆಗ್ ಪದಿನಾಜಿ ಆಮೆ ತಲ್ಪಾದ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್ದ್ ಪಾಡ್ದ್ ಭಾರೀ ಕೊಂಡಾಟೊಡು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. ಬಾಲೆ ಪಜ್ಜೆನ್

ಬುಡುದು ನಲಿಪಾಟೊಗು ಸುರು ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡಾ ತನ್ನ ಪುದರ್ದಾ ಆ ಅರ್ಥೊನು ಸರಿಯಾದೇ ಅಪ್ಪೆ ತನ್ನ ಜಕ್ಕೆಲ್ಡ್ ಮಾನಾದ್ ಪೇರ್ ಗಂಜಿ ಉನ್ಪವನಗ ತೆರಿಪಾಯೆರ ದಾನ್ನ ? ಅಂಚಾಂದೇ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯ ಕಳೆವೊಂದು ಜವ್ವನ್ದಿಗೆಗ್ ಬನ್ನಗ ತನ್ನ ಉಲ್ಯಾಡ್ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ಆ ಶಕ್ತಿಗ್ ಓ ಕೊರ್ದು ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಗತಿನೇ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್‌ಗೆ.

ಅಪ್ಪೆ ಪಾಡ್ದಿನ ಎಲ್ಯ ಬೀಜ ದೈಯಾಂಡ್ ಪನ್ಪಿನಂಚ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಬಿತ್ತ್‌ನ್‌ಲಾ ಬುಡಂದೆ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ತೋಟೊಡು ಅವ್ವೆನ್ ಪಾಡ್ದ್ ಆೈಕ್ ಬೊಡಾಪಿನ ನೀರ್, ತೆನಸ್ ಕೊರ್ದು ಸಾಂಕಿಯೆರ್‌ಗೆ. ಅಂಚ ಪುಟ್ಟುದಿನ ಬಳ್ಳಿ ದುಂಬುಗು ಒಂಜಿ ದೈಯಾದ್ ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಬಳ್ಳಿ ಆೈಟ್ ಪಿದಾಡ್ಂಡ್. ಆ ಬಳ್ಳಿಗೊ ಒಂಜಿ ಕಬೆ ಕೋಲು ಕೊರೊಡಾಂಡ್. ಅಪಗ ಆಯೆ ಉಂಬೆ ಕೊರುವೆ ಕೊರ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾಪಂದೆ ತಾನೇ ಆ ಬಳ್ಳಿದ ಕಬಕೆ ಆಯೆರ್. ಆ ಬೂರು ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್ ಪರತೊಂದು ಪೋವನಗ ಆಯಿತ ಆ ಪೊರ್ಲುಗು ತಾನೇ ತರೆನ್ ಗೀರಾಯೆರ್. ಕಡೆಕ್ ಆ ಬಳ್ಳಿ ದೊಂಪ ಪರಪೆರೆಗ್ ಆವನಗ ತಾನೇ ದೊಂಪಲಾ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಕಡೆಕ್ ದೊಂಪ ಗಿಲ್ಕೆ ಆಯಿನ ಆ ಬೂರುಡು ಪೂ, ನಿಣೆ ಬುಡ್ಪಿನ ಕಾಲ ಬನ್ನಗ ದುಂಬು ಪಿರ ತೂವಂದೆ ಆೈಕ್ ಬೋಡಾಪಿನ ಮಾತಾ ದುಸ್ತುನು ಕೊರುದು, ಬುಡ್ತಿನ ನಿಣೆಟ್ಟ್ ಕಾಯಿ, ಪರ್ನ್ದ್ ಬುಡ್ಪಿನಂಚ ಮಲ್ತೆರ್.

ಕೆಮ್ಮೂತ್ತರು ! ಉಂದು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುದ ಊರು. ಅಲ್ಪ ಪ್ರಕೃತಿ ತನ್ನ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್ ಮಾತಾ ದುಸ್ತುಲೆನ್ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಊರುದ ಪೊರ್ಲು ಸಂಪೊತ್ತಾಯಿನ ತೋಟ. ತಾರೆ, ಬಾರೆ, ಕಂಡ, ಭಿತ್ತೆರ್, ತುದೆ ಉಂದು ಮಾತಾ ತೂವನಗ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಪುಗರ್ದಿನ ಕವಿಕ್ ಈ ಊರು ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊರ್ತುಂಡ ಪನ್ಪಿನ ಸಂಶಯ. ಪೇಂಟೆದ ಸೋಂಕು ನನಲಾ ಈ ಊರುಗು ಸರಿಯಾದ್ ಸೋಂಕುದುಜಿ. ಇತ್ತೆಲಾ ನರಮಾನ್ಯನ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸೊಗು ಕುಂದಿಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾಂದೇ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆಗ್ ಈ ಮುಲ್ತ ಜನಮಾನಿಯೇ ನಾಟಕೊಗು ಮೂಲ ವಸ್ತು ಆಂಡಾ ದಾನ್ನ ? ಸ್ವಚ್ಛ ಗಾಳಿ, ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರ್ ಉಂದು ಮಾತಾ ತೂವನಗ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್

ದಾದನ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಉರ್ಬು ಉಂಡು ಆಪುಂಡು. ಅಂಚಾಂದೇ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಈ ಪೊರ್ಲು ತೂಯಿನಾಯೆ ಪನುವೆ 'ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆಗ್ ಬೇತೇ ಪ್ರೇರಣೆ ದಾಯೆಗ್ ಬೋಡು ? ಮುಲ್ಪದ ಪ್ರತಿ ಒಂಜಿ ವಸ್ತುಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರೊನು ಪಂಡೊಂದುಲ್ಲಾ'. ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂದ್.... ಆ ಪಾತೆರೊಗು ಸಂದಾಯ ಪನೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಈ ಊರುದ ಪೊರ್ಲು ತೂವನಗ ಕಣ್ಣ್ ವೊಯ್ತ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಅಂದ್.... ಈ ಊರುಗು ನರಮಾನ್ಯನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಮೋಡಿ ಮಲ್ಪುನ ಶಕ್ತಿ ಸೇರ್ಪುಂಡು.

ಊರು ಪೊರ್ಲು ಅಂದ್. ಆಂಡಾ... ತೆರಿದಿನ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ಇಲ್ಲ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ದಾಲಾ ಸಿರಿ ಸಂಪೊತ್ತ್ ಕಾರ್ ಪೊಲ್ತ್‌ದ್ ಬೂರ್ದು ಇತ್ತಜಿ. ಆರ್ ದಾಲಾ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆದ ತೂಂಕನ್ದ ಉಜ್ಜಾಲ್‌ಡ್ ತೂಂಕೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಸಂಗತಿ ಕೇನೊಂದು ಬರ್ಪುಜಿ. ಆಂಡಾ... ಬಡಪತ್ತ್‌ದ ಕರಿಯ ಕಪ್ಪು ಮುಗಲ್‌ಲಾ ಕಬಿದ್ ಇತ್ತಿನ ಕೇನ್ದ್ ಬರ್ಪುಜಿ. ಸಾಧಾರಣ ಜೀವನ ಬದ್‌ಕ್. ಆಂಡಾ..... ಊರುಡು ಈ ಇಲ್ಲಾಗ್ ಇತ್ತಿನ ಮರ್ಯಾದೆ, ಘನತೆಗ್ ದಾಲಾ ಕುಂದಿಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾಂದ್ ಈ ಜೀವನೊಡೇ ದುಂಬುಗು ಯೇರ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪಂದಿನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೆರ ದಾನ್ನ ? ಈ ಪಾತೆರ ಪನ್ನಗ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿ ನೆನೆಪುಗು ಬರ್ಪುಂಡು. "ಮಲ್ಲ ಕಾರ್ಯ ಸುರು ಆಪಿನೇ ಸಾಧಾರಣ ಕುಟುಂಬೊಡು. ಅಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಬಂಗಾರ ಪುಟೊಕು ಬೂರು. ಬೊಕ್ಕ ಲ್ಯಾಕ್ ಬೊಡಾಪಿನ ಕಣ್ಣ್ ವ್ಯೊಯ್ಪುನ ಪೊರ್ಲು ಬರು. ಅಂದ್... ಅಲ್ಪನೇ ಇತ್ತಿನ ಈ ಬಂಗಾರ ಪುಟೊಕು ಬೂರ್ದು ಮೆಂಚಿಂಡ್!.

ಪಣವು ಪದ್ದೆಯಿ ಊರುದಕ್ಲೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಾಯುನಂಚ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆಂಡಾ ಮಲ್ಲ ಮನೆತನ. ಊರು ಪರ ಊರುದಕ್ಲು ಪನ್ಪಿ, ಕೇನುನ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿ ನೀತಿದ, ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆದ ಇಲ್ಲ್. ಅಪ್ಪೆ-ಅಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಇತ್ತಿನ ತಮ್ಮಲೆ, ಅಪ್ಪೆ ಕುಟುಂಬದಕ್ಲು ಎಡ್ಡೇನೇ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ತಾದಿ ತೋಜಾವುನ್ಯೆಟ್ ದಾಲಾ ಮೋಸ ಮಲ್ತ್‌ಜೆರ್.

ಅಮ್ಮೆರೆ ಇಲ್ಲ್ ದೆಂದೂರ ಇಲ್ಲ್ ಆಂಡಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಅಪ್ಪೆ

ಸಂತಾನದ ರಿವಾಜಿದಂಚ ಮಲ್ಲೆ ಆಯಿನಿ, ಬುದ್ಧಿ ಕಜ್ಜ ಕಲ್ದಿನಿ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಕೆಮ್ಮೂರುಡು. ಅಂಚಾಂದೇ ಮಲ್ಲೆ ಆವನಗ ಬುದ್ಧಿದ ಬುಲೆಪಾಟಿಕೆದೊಟ್ಟುಡು ಊರುಡು ನಾಲ್ ಜನತ್ತ ಬಾಯಿಡ್ ಅಂದಾವನಗ ತನ್ನ ಪುದರ್ದ ಎದುರುಡು ಕೆಮ್ಮೂರು ಪನ್ಪಿನ ಊರ್ದ ಪುದರ್‌ನ್ ದೀವೊಂದು ಊರುಗು ಮರ್ಯಾದೆ ಕನತೆರ್. ದೆಂದೂರ ಇಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕಂದಿನ ಭಾಗ್ಯ ತಿರ್ತ ಇಲ್ಲಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಪುಟ್ಟಿನ ಇಲ್ಲಾದ, ಊರುದ ರುಣ ಸಂದಾಯ ಎಂಚ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪಿನ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಬದ್‌ಕ್ ಭಾಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಅರೆನ ವಿದ್ಯೆದ ಬಗ್ಗೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಯೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಾಂಡಲಾ ಆರ್ ಹಾಯರ್ ಗ್ರೇಡ್‌ಮಾಸ್ಟ್ರ ಆದ್ ತನ್ನ ದುಡಿತೆದ ಕೈಕ್ ಬಲ ಕೊರಿಯೆರ್. ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕುದ ಅದಮಾರ್ ಶಾಲೆಡ್ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಆದ್ ಕೆಲಸೊಗು ಸೇರಿನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆಗ್ ಎಲ್ಯ ಜೋಕ್ಲೆನ ನಡುಟ್ಟು ಇಪ್ಪನಗ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬೊಡಾಪಿನ ಜೋಕ್ಲೆ ಪದ ಬರೆವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಉಮೇದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚನೇ ದುಂಬತ್ತ ಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ಬಾಲೆಲೆಗ್ ರಂಗ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಪದ ಬರೆಯೆರೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಪದ ಬರೆವೊಂದಿತ್ತಿನ ಆ ಕೈ ದುಂಬೊಂಜಿ ದಿನ ಅವ್ವೇಡ್ದ್ ದುಂಬುದ ಕೆಲಸೊಗು ಮನಕೊರುಂಡು.

ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಅರೆನ ಉಡಲ್ಡ್ ಕಾರಿ ಕೊಟ್ಟೆಂದಿತ್ತಿನ ಪಕ್ಕಿಗ್ ತಾನೊಂಜಿ ಪೊಸ ಸಂಸಾರ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸಾಂಡ್. ತನ್ನ ಸಂಸಾರೊಗು ಇನಿಮುಟ್ಟ ಪತ್ತ್‌ದಿನ ಕುರೆ ಕುರ್ಪಾಟ್ ಕಲೆವೋಡು. ಆೖಟ್ ಇತ್ತಿನ ಪಕ್ಕಿಗ್ ಇತ್ತೆ ಉಂಡಾಯಿನ ಗರ್ಬೊಡ್ದು ಎಡ್ಡೆಡ್ ಬಾಳ್ ಬದುಕುನ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಪೊತ್ತ್ ಪಡೆತಿನ ಸಂತಾನೊನು ಉಂಡು ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಆಶೆ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್. ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ಒಂಜಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ದಾದ ಪಂಡ ಅರೆನ ಮನಸ್‌ಗ್ ಒರ ಬತ್ತಿನ ಸಂಗತಿನ್ ಅವೆನ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ ಕೋಡಿ ಎತ್ತಾವೋಡೇ. ಅಂಚ ಮಲ್ಪಂದೆ ಅರೆಗ್ ಸಮಾಧಾನನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಆರ್ ಪತ್ತ್‌ದಿನ ಬೇಲೆಡ್ ಪೊಟ್ಟ ಪನ್ಪಿನ ತಂಕಲಾ ಸಾಧಾರಣದ ನರಮಾನ್ಯಡ ಇತ್ತ್‌ಜಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಆೖಟ್ಟ್ ಗೆಲ್ತ್‌ದ್ ಬರ್ಪಿನವ್ವೇ ಅರೆನ ಗುರಿ!

ಅಂಚಾಂದ್.... ಇದಮುಟ್ಟ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜಿದ ವರ್ಸೊದ ಪರ್ಸೊಗು ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕದ ಜಾಗ್‌ನ್ ತುಳು ನಾಟಕ ಪಡೆತೊನ್ನ ಎಂಚ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್! ತನ್ನ ಅಂದಾಜಿಗ್ ಸಂದಾಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬರ್ಪಿನಂಚ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಅಂಚನೇ ಮಲ್ತೆರ್ ! ಪಂಡ ತಾನ್ ಕಲ್ಪಾವುನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ತಾನೇ ತುಳು ನಾಟಕ ಬರೆದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ತರಬೇತಿ ಕೊರ್ದ್ಡು, ಅಕ್ಲೆನ ಮೋನೆಗ್ ಬಣ್ಣ ಪಾಡ್ದ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ಬೊಲ್ಪುದ ಚಾವಡಿಡ್ ಜೀವ ಕೊರಿಯೆರ್. ಇಂಚ.... ತುಳು ನಾಟಕ ಓಲ್ತು ಬರೋಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅಲ್ತ್ ಬುಲೆದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇನಿಕ್‌ಲಾ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಆನಿ ಪಾಡ್ದಿನ ಬಿತ್ತ್ ಮಲ್ಲಾ ಮರ ಆದ್ ಬುಲೆದ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜಿದ ವರ್ಸೊದ ಪರ್ಸೊಗು ತುಳು ನಾಟಕ ಒಂಜಿ ಬೋಡೇ ಬೋಡು! ನಿಜವಾದ್ಲ ಇತ್ತೆ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಇತ್ತಿನಾಂಡ ಉಂದೇನ್ ತೂದು ಏತೊಂಜಿ ಸಂತೋಸುಡು ತೆಲ್ಪುವೆರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ದಾನ್ನ ?

ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಊದಿದಿನ ಶಂಕೊಡ್ದು ಬತ್ತಿನ ಧ್ವನಿ ಕೇನ್ದ್ ಸುರುಕು ದಾದನ ಉಂದೊಂಜಿ ಸೆಟ್ರೆನ ಕಿನ್ನಿ ಕುಸೆಲ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿಯೆರ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಆರ್ ಓಲ್ಲಾ ನಾಟಕ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡ್‌ದಾ ಅತ್ತ್ ಮಲ್ಪುಗ ಪನ್ನಗ ಒರಿ ಒರಿಯೇನೇ ಪಿರ ನರ್ಗಿಯೆರ್. ಆಂಡಾ.... ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆಡ ಜನಕುಲೆನ್ ಮೋಡಿ ಮಲ್ಪುನ ಕಲೆ ಸೇರ್ದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಆರ್ ಒರಾನೇ ಪೋಡಿದ್ ಪೋಪಿನ ಜನಲಾ ಅತ್ತ್. 'ಸೋಲೇ ಗೆಲುವಿನ ಮೂಲ' ಪನ್ಪಿನ ಅರೆನ ಈ ಬುದ್ಧಿಡ್ದಾತ್ರನೇ ಆರ್ ಗೆಲ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತೆರ್. ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಾ.... ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ತನ್ನ ಪುದರ್‌ನ್ ಅಲಿಪಂದಿನ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಕೆತ್ತ್‌ದ್ ದೀಯೆರ್.

ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋವನಗ ಅರೆಡ ಇತ್ತಿನ ಶಕ್ತಿದ ಪರಿಚಯ ಆಯಿನಕ್ಲು ತಾನಾದೇ ಅರೆನ ಆ ಕೂಟೊಡು ಸೇರುನ ಮನ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಚ ಊರೊರ್ಮೆ ತನ್ನ ಕಲೆತ್ತ ಕಮ್ಮೆನ ಪಟ್ಟೊಂದೆ ಪೋಯೆರ್. ಪಿರ ಕಾರ್ ದೀಪಿನ ಕಾಲ ಅರೆಡ್ದ್ ದೂರಾಂಡ್.

ಕಣ್ಣ್ ವೊಯ್ಯುಪ್ಪ ಜೀವ

ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಪಂಡ ಕಾಲೀ ಪುದರ್ಡ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಜೀವೋಡುಲಾ ನೂದು ಜನಕುಲೆಡ್ ಲಕ್ಕ್ ತೋಜುನ ಭರ್ತಿ 6 ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಜೀವ, ಎಣ್ಣೆ ಕಪ್ಪು ಮೈ. ಉದ್ದೊಗು ತಕ್ಕಂತಿನ ತೋರ. ಅರೆನ್ ತೂವನಗನೇ ದಾದನ ಆಕರ್ಷಣೆ. ಆ ಕಣ್ಣದಿಷ್ಟಿಡ್ ಜನಮಾನಿನ್ ತನ್ನಂಚಿಗ್ ವೊಯ್ಯುನ ಶಕ್ತಿ. ಮೋನೆಡ್ ಮಾಜಂದಿನ ಮುಗುಡು ತೆಲಿಕೆ. ಆಯಿಟ್ಲಾ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಘನಸ್ಥಿತಿ. ಮಲ್ಲ ಜೀವ.... ಆಂಡಾ.... ಆಯಿಟ್ಟ್ ಇತ್ತಿನ ಆ ಬಡವನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮೋಕೆದ ಉಜ ಮಾತ್ರ ಏಪೊಲಾ ಬತ್ತಂದಿನ.

ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಪಂಡಿನೇ ಅರೆನ ನಾಟಕ ತೂಯಿನಕ್ಲು ಇತ್ತೆಲಾ ಶಹಬ್ಬಾಸ್ ಪನ್ಪಿನ ಅರೆನ ಗಂಭೀರವಾಯಿನ ಸ್ವರೊ. ಪಾತೆರೊಡು ಒಂಜೀತ್ ಕೊಜಪಾಟ ಇಜ್ಜಿ. ಅತ್ತಾ.... ಲೈಟ್ ಒಂಜೀತ್ ಕುಂದಿಜ್ಜಿ. ಪ್ರತಿ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರಲಾ ಅರೆನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಪಿದಾಡಿನ ಕೇನುನಾಯನ ಕೆಬಿತ್ತ ಪೂ ಅರಳಾದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಉಲ್ಯಾ ನಾಟುನ ! ಗಂಭೀರವಾಯಿನ ಪಾತೆರ ಕೇನನಗ ಆ ಪ್ರತಿ ಒಂಜಿ ಶಬ್ದಲಾ ಕೇನುನಾಯಗ್ ದಾದನ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಸಂತೋಸು ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್. ನಾಟಕೊದ ರಂಗೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಏರ್ದಿನ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಪಾತೆರ್ರ್ಯಗ್ ಸುರು ಮಲ್ಪನಗ ಸೇರ್ದಿನ ಜನಮಂದೆ ಬೆಕ್ಕಸ ಬೆರಗಾದ್ ತನನ್ ತಾನ್ ಮದೆತೊಂದು ನಾಟಕದ ರಸ ಅನುಭವ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆ ಜೀವ. ಅರೆನ ಸ್ವರೊ ಸುರುತ್ತ ಸರ್ತಿ ಕೇನ್ದಿನಾಯೆ ಪೋಡ್ಯುನು ಸರಿ. ಆಂಡಾ.... ಅರೆಗ್ ಆಯಿನಾತ್ ಮುಟ್ಟ ಆವೊಂದು ಬನ್ನಗ, ಆ ಉಡಲ್ದಾ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಅರ್ಥ ಆವನಗ ಈ ಮಲ್ಲಾ ಜೀವದ ಉಲಾಯಿ ಪಾಪದಾಯನ ಮಿತ್ತ್ ಎಂಚಿತ್ತಿನ ಎಡ್ಡೆ ಉಡಲ್ ದೆಂಗುದುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಸತ್ಯದ ಅರ್ಥ ಆವು. ಜನಕುಲೆ ನಡುಟ್ಟು ಅರೆನ ಒಡನಾಟ, ಮಲ್ಲಾಯಿ ಬಡವೆ ಪನ್ಪಿನ ತೂವಂದೆ ಅಕ್ಲೆನ ಕಷ್ಟ ಸುಕೊಟ್ಟು ಒಂಜಾಪಿನ ತೂವನಗ ಕೆಮ್ಮೂರುದರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ತೆರಿಯು. ಏರೆಡ ಎಂಚ ಪಾತೆರೊಡು? ಓಲು ಎಂಚಿನ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೇನೆ ತೆರಿಯೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪಂಡ ನರಮಾನ್ಯನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಮರೊಕು ಎಂಚ

ನೂಲು ಪಾಡ್ದ್ ಗರಗಸೊನು ವೊಯ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಕಲೆ ಅರೆಡ ಇತ್ತ್ಂಡ್.

ಸಜ್ಜನೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಬಾರೀ ಸೀದದ ಮನ್ಸೆ, ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಅಂಡಾ... ಮೋನೆಡ್ ಮಾತ್ರ ರಾಜ ಗಾಂಭೀರ್ಯ. ಏಪಾಲಾ ತೆಲ್ತ್ ತೆಲ್ತ್‌ದೇ ಬತ್ತಿನ ಆನೆದಂಚಿನ ದುನ್ನಲಾ ಪೂತ್ತ್ ಎಸಳ್ದಂಚ ಕಲೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಲಡಾಯಿ ನ್ಯಾಯ ನಕರ ಒಂಜಾಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ ಪಂಡ್‌ದು ಬತ್ತಿನ ಮಾತಾ ಸಮಸ್ಯೆಲೆನ್‌ಲಾ ತೆಲ್ಲೊಂದು ತೆಲ್ಲೊಂದೇ ಮುಗಿಪಾದ್, ಬತ್ತಿನ ವ ವಿಶಯಲಾ ನನ ಒರಿಯಾಗ್ ತೋಜಂದಿನಂಚ ಮಾಜಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅರೆನ ಕೈತಲ್ ಬುಲಿತೊಂದು ಬುಲಿತೊಂದು ಬತ್ತಿನಾಯನ ಕಾರಣ ಕೇನ್ದ್ ಆೈಕ್ ಬೊಡಾಪಿನ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪರಿಹಾರ ಕೊರುದು, ಬತ್ತಿನಾಯಗ್ ಒಂಜೀತ್ ತೆಲ್ಪಾದೇ ಕಡಪುಡ್ದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಪಾತೆರದ ಶಕ್ತಿ ಅರೆಗ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಪಿರ ಪೋಪಿನಾಯನ ಮೋನೆದ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆದ ಆ ಪೊರ್ಲುನು ತೂದು ಆಯನ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಮಾಜೊಡು ಎಂಚ ನಡತೊಂದುಂಡು ? ಎಂಚ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಪರಿಹಾರ ಕೊರೋಲಿ? ಉಂದೇನ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಎಂಚ ಕನವೋಲಿ ? ಉಂದೇನ್ ರಂಗೊಗು ಕನತ್ಂಡ ಜನ ಎಂಚ ದೆತೊನೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ? ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಶ್ನೆದ ಸುಳಿಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಆೈಕೊಂಜಿ ಕಡೆ ನಾಡೊಂದಿತೆರ್ ?

ಪ್ರೈಮರಿದ ಕಲ್ಪ ಕೋಮಾಟಿಕೆದ ಗಂಧ ಗಾಳಿ ಸೋಂಕದಿನ ಬಾಲೆಲೆನ ನಡುಟ್ಟು ತೆಲಿತ್ ನಲಿತ್‌ದ್ ಆಕ್ಲೆಗ್ ಬರವು ಸರವು ಕಲ್ಪಾವುನೈತ್ತ ನಡುಟ್ಟು ರಂಗೊಗು ಕನತ್‌ದ್ ಪೊರ್ಲು ತೂವೊಂದಿತ್ತಿನ ಕೆಮ್ತೂರುದರೆಗ್, ವಾರೀಸ್ ಹಕ್ಕ್‌ದಂಚ ಪಟೇಲಿಕೆ ಸಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಕೆಮ್ತೂರುದ ಈ ಪಟೇಲಿಕೆದ ಅಧಿಕಾರ ತಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ ಅರೆನ ಜನಮಾನಿಲೆನ ನಡುತ್ತ ಸಂಮ್ಮಂಧ ನನಲಾತ್ ಬುಲೆಂಡ್. ಅರೆನ ಅಧಿಕಾರದೊಟ್ಟುಗು ಕೆಮ್ತೂರುಗು ಒಂಜಾದ್ ಬರ್ಪಿನ ಕೊರಂಗ್ರಪಾಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಾರಂಪಳ್ಳಿ [ಮಾರ್ಪಳ್ಳಿ] ಗ್ರಾಮೊಲು ಬನ್ನಗ, ಇತ್ತೆ ಕೆಮ್ತೂರು ಬುಡುದು ಈ ರಡ್ದ್ ಗ್ರಾಮುದ ಜನಕುಲೆನ ನಡುಟ್ಟು ಸೇರೊಡಾಯಿನ, ಅಕ್ಲೆನ ನ್ಯಾಯೊ, ಅನ್ಯಾಯೊ ಕೇನುನ... ಬೆನ್ನಿ ಬರೆತ್ತ ತೂಪಕ್ಕಿ ಇಂಚ ಅರೆನ ಪುಗ್ಗೆಲ್ದಾ ಮಿತ್ತ್ ನನಲಾತ್ ಪುದೆ ಬೂರ್ನಗ, ನನ ಶಾಲೆಡ್ ಜೋಕ್ಲೆನ ನಡುಟ್ಟು ಮನಸ್ಸ್ ದೀದ್

ಕಲ್ಪಾವೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಸರಕಾರ ಕೊರ್ಪಿನ ಕಾಸ್‌ಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಚಾಕರಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಧ್ಯೇಯೊಡು, ತನ್ನ ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಕೆಲಸೊಗೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊರುದು ಬುಡಿಯೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಇತ್ತೆದ ಈ ಕಾಲೊಡು ಸಾರಗಟ್ಟಲೆ ಸಂಬಳ ದೆತೊಂದು ಶಾಲೆ, ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಮದತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಗಂಟ್ ಪೊದ್ಕೆನ್ ಬೇತೆ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಗುಟ್ಟುದ ಬೇಲೆಲೆಡ್ಡ್ ತುಂಬಾವುನ ವ್ಯಕ್ತಿಗ್ ಎನ್ನೆರೆಗ್ ಆಯನ ಆತ್ಮದ ಉಲಾಯಿ ದಾಯಗ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪಾವುನಂಚಿನ ಸಂದರ್ಭ ! ಪಂಡ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆ ಪನ್ಪಿನಂಚ 'ಪೋವಡಪ್ಪ ಪೋವಡ, ಈ ಒರೊನೇ ರಡ್ಡ್ ಓಡೊಡು ! ಒಂಜೊಂಜಿ ಕಾರ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ಓಡೊಡು ದೀದ್ ಪೋಪಿನ ಕಾಲೊಡು... ಕಾರ್ ಜಾರು! ಅತ್ತಾ ಓಡ ಒಂಜಿ ನಿನಡ್ಡ್ ಒಂಜೀತ್ ಆಯ ತಪ್ಪ್ ! ಜೋಕೇ ತೆಲ್ತ್ ಬೂರುವ ! ತೂಲು ಅವುಲು ನಿಲೆದಾಂತಿ ನೀರುಂಡು ! ಅಲ್ಪ. ಉಂಡೊಂಜಿ ಮಲ್ಲಾ ಸುಳಿ! ಸುಳಿಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರಿಯಡ ತಪ್ಪಾವೆರೆಗ್ ಆವಂದ್. ಜಾಗ್ರತೆ!'

ಏತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್ ಪಾತೆರ ! ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ 'ಹೇಳುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಇಕ್ಕುವುದು ಗಾಳ ಪನ್ಪಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅತ್ತ್. ಪನ್ತಿನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾವುನಾರ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಅರೆನ ಪಾತೆರೊಗು ಒಂಜಿ ದುನ್ನ ! ಆೖಕೊಂಜಿ ಅರ್ತ !.

ತಮ್ಮಲೆಡ್ಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಆ ಕಾಲೊಡ್ದು ಬತ್ತಿನ ರಿವಾಜಿದಂಚ ಅರ್ಪತ್ತೆ ಪಟೇಲಿಕೆದ ಗದ್ದುಗೆ ಏರಿಯೇರ್. ಅಧಿಕಾರ ಪಂಡ ಇನಿ ಕೋಡೆಡ್ ಬಲಹೀನೆರೆನ್ ಬುಲಿಪಾವುನ ಪಗರಿ ಅತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಅಧಿಕಾರ ಪಂಡ ನೆತ್ತಿದ ಮಿತ್ತೊಂಜಿ ನೂಲುಡು ಕಟ್ಟ್‌ದಿನ ಕಡ್ಸಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನೊಂದು... ವ ಪೊರ್ತುಡು ಅವು ತಾನ್ ಕುಲ್ಲಿನಪಗ ಎನ್ನ ನೆತ್ತಿಗ್ ಬೂರ್ದು ನೆತ್ತಿ ಉಡೆವು, ಪನ್ಪಿನ ಪೋಡಿಗೆಡೇ ಭಾರೀ ಜೋಕೆಡೇ, ಆ ಗದ್ದುಗೆಗ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಪಟೇಲಿಕೆ ಪಂಡ ಆ ಕಾಲೊಡು ಭಾರೀ ಮರ್ಯಾದೆದ, ಅಂಚನೇ ಗೌರವ ಕೊರ್ಪಿನ ಸ್ಥಾನ. ಅಂಚನೇ ಮಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿದ ಊರುಗು ಊರೇ ಈ ಜಾಗೊಗು ತರೆ ತಗ್ಗಾವೊಂದು ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪಟೇಲೆರ್ ಬತ್ತೆರ್ ಪಂಡ ತಾದಿ

ತೇಲಾವೊಂದು ಅರೆಗ್ ಸಂದೊಡಾಯಿನ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಂದಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾಂದ್ ಈ ಜಾಗೆಗ್ ತನ್ನ ಗುಣೊಟ್ಟು ಬಾರ್‌ದಾತ್ ಭರ್ತ ಕನವಂದೆ ನೂಲುದಾತ್ ನೂಕ್ತೆ ಕೊರಂದೆ ಇತ್ತೆರ್.

ಊರುದ ತಿಪ್ಪುದ ಸುರುತ್ತಿ ಇಲ್ಲ್. ಈ ಗುರ್ಕಾರೆ ದೈವ ದೇವೆರೆಗ್ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ಪೂಜೆ, ಬಲಿಕ್ ದಾಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಈ ಸುತ್ತುರೊಡು ಸಾನ, ಗರೊಡಿ, ದೇವಸ್ಥಾನೊಗುಲಾ ದಾಲಾ ಕಡಮೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಅಂಚಾಂದ್ ಮೇರೆನ ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಪಿ ಬರ್ಪಿನೈಕ್ ಲೆಪ್ಪುಗು ದಾಲಾ ಕಡಮೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಅಪಗಪಗ ಅಲ್ಪಮುಲ್ಪ ನಡಪುನ ಲಡಾಯಿದ ಕಲೊಟ್ಟು ಆೈಕ್ ನ್ಯಾಯ ಕೊರ್ಪಿನ ಬೇಲೆಲಾ ಮೇರೆನ ಪುಗ್ಗೆಲ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಊರುಡು ಮಾತಾ ಜಾತಿದಕ್ಲ್. ಇತ್ತೆರ್. ಆತ್ ಅತ್ತ್ ಬಡವೆ, ಮಲ್ಲಾಯಗ್‌ಲಾ ಕಡಮೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಪಟೇಲೆರೆಗ್ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊರ್ದ್ ಉಂಡಾಯಿನ ನ್ಯಾಯೊನು ಅಕ್ಲೆನಂಚಿಗ್ ಮಲ್ಪಾವೆರೆಗ್ ಕಾಪುನ ಜನಮಾನಿಗ್‌ಲಾ ದಾಲಾ ಕಡಮೆ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ಆಂಡಾ.... ಕೆಮ್ತೂರುದರೆನ ನ್ಯಾಯೊ ಏಪೊಲಾ ನ್ಯಾಯ ತಾದಿ ಬುಡುದು ಬೇತೆ ದಿಕ್ಕ್ ಪತ್ತಾಂದ್. ಅನ್ಯಾಯೊಗು ಸರಿಯಾಯಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊರುದೇ ಶುದ್ಧ. ಬಡವೆ, ಮಲ್ಲಾಯೆ, ಆ ಜಾತಿದಾಯೆ ಈ ಜಾತಿದಾಯೆ ಪಂಡದ್ ಕುದ್ಕಾ ಕುಸೆಲ್ ಗೊಬ್ಬಂದೆ ತಪ್ಪುಗು ಸರಿಯಾಯಿನ ತಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆ ಪಾಡ್ಪವೊಂದು ಕೆಮ್ತೂರುದ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ನಿರಕರೆತ್ತ ಊರುಡುಲಾ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ನ್ಯಾಯೊ ಕೊರ್ಪಿನ ನರಮಾನಿಯೇ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡೊಂದು ಸುತ್ತೊರೊಡು ಉಂಡಾಯಿನ ನ್ಯಾಯೊಗು ಒಂಜಿ ಕಡೆ ತೋಜಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆ ಕಾಲೊಡು ಆ ಊರ್ದ ನ್ಯಾಯ ಕೋರ್ಯು, ಕಚೇರಿದ ಮುಟ್ಲು ಮಿತ್ತೆರ್ದಿನವು ಭಾರೀ ಕಡಮೆ. ಅರ್ತಿ ಪ್ರೀತಿದ ಮಂದೆದ ಮೈ ಮರ್ಲಾಯಿನ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆನ.

'ಅಯ್ಯೋ... ಉಲ್ಲಾಯ' ಊರುದ ಪಾಪದಾಯೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬಲಿತೆಡ ಆಯನ ಕಶ್ಟೊ ತೆರಿದ್ ತನ್ನ ಅಗತ್ಯದ ವಸ್ತ್, ಕಾಸ್‌ನೇ ಕೈ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ತಿನಾರ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಭಜೀ ಪಾಪದ ಒರಿ ಊರುದಾಯನ ಬಾಯಿಡ್ 'ನಮ ಪಟ್ಲೇರ್ ಬಂಗಾರ್ ಪಟ್ಲೇರ್' ಪನ್ಪಾವೊಂಡೆರ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಇತ್ತೆಲಾ ಆ

ಊರುದ ಪರಮಂಡೆಡ ಪೋದು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇನ್‌ಂಡ ಅಕ್ಲೆನ ಆ ಮೋನೆಡ್ ದಾದನ ಒಂಜಿ ಮೆಂಚಿ ! ಮೋನೆ ಅರ್ಲವೊಂದು - 'ಆ ದೇವೆರ್ನಾಂಚಿನ ಸೆಟ್ರೆನ ವಿಶಯ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಏಲ್ ಇರ್ಲ್ ಎಡ್ಮ ಪಗೆಲ್ಡ್ ಮುಗಿಯಂದ್. ಆರ್ ಒರಿ ಎಂಕ್ಲೆ ಊರುಡು ಪುಟ್ಟುದಿನ ದೇವೆರ್. ಅರೆಡ್ದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಊರುಗು ಮರ್ಯಾದೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಒರಿ ಆಂಡಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಊರು ತೆಲಿಪು ; ದುಕ್ಕ ಮಾಜು.

'ಅಂಚಿತ್ತಿನಾರ್ ಇತ್ತೆ ಓಲು ಉಲ್ಲೆರ್ ? ತನ್ನ ಬಡವು ಬಾಜೆಲು ತೂವಂದೆ, ಅರೆನ ಜೋಕ್ಲೆ, ಬಾಲ್ಲೆಗ್ ದೀತಿನಲಾ ಕೈ ದೆರ್ತ್ದ್ ಕೊರ್ತಿನಾರ್. ಆತ್ ಸತ್ಯದ, ಆತೊಂಜಿ ನಿಯತ್ತ್‌ಡ್ ಇಪ್ಪುನ ಜನ, ಇತ್ತೆ ಓಲು ತಿಕ್ಕೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ.? ಬಡವನ ಬಂಜಿ, ಬಾಯಿ ತೂದು ಪಾಪ ಪುಣ್ಯದ ಅಂತ್‌ಗೊಂತು ತೆರಿದಿನ ದೇವೆರ್ ಆರ್. 'ಅಯ್ಯೋ' ... ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೋಯಿನ ಎರೆಗ್‌ಲಾ ರಡ್ಡ್ ಎನ್ನಂದೆ ಕೈ ನಿಲ್ಕೆ ಕೊರುದು ಬೆರಿ ಪೂಜಿದ್ ಕಡಪ್ಪುಡ್ಡೆರ್, ಅರೆನ ನೆಂಪು ಈ ತಂಪು ಪೊರ್ತುಡು ನಿನೆಪುಜಾಂಡ ಎಂಕ್ಲು ಅರೆಗ್ ಅನ್ಯಾಯ ಮಲ್ತಿನಂಚ. ಅರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಪನ್ಪಿನವ್ವೆ ಎಂಕ್ಲೆನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿನ ಭಾಗ್ಯ. ಅವ್ವೇನ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಮಲ್ತಿನ ರುಣ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ಪುವ. ಆರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಇನಿತ್ತ ಈ ಭಾಗ್ಯ ತೂವೆರೆಗ್ ಕನ ಕಟ್ಟ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಅವ್ವೇನೇ ಪನ್ಪಿನ ಪೊಸ ರೀತಿಯಾದ್ ರಂಗೊಡು ಕನತ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್. ಇತ್ತೆ ಎಂಕ್ಲು ಎಂಕ್ಲೆನ ಕಾರ್‌ಡ್ ಉಂತುದಿನ ಅರೆನ ಆ ಆಶೆದ ಫಲ !

ಈ ಪಾತೆರ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪಿನಾಯೆ ಪನ್ನಗ ಇನಿ ತುಳು ನಾಟಕ ರಂಗೊಡು ಪುದರ್ ಮಲ್ದಿನ ಕೆಲವೆರೆನ್ ಪಾತೆರ್ಪನಗ- 'ಆರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಪಾಲ್‌ದ ದೇವೆರ್. ಗುರು. ಅರೆಡ್ಡೇ ಇನಿಕ್ ಎಂಕ್ಲು ಬಣ್ಣೊದ ಲೋಕೊಡು ಮೆಂಚುವ. ಅಂಚಾಂದ್ ಅರೆಗ್ ಕೈ ದೆರ್ತ್ದ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾದೆ ರಂಗ ಚಾವಡಿ ಯೇರ್‌ಂಡ ಎಂಕ್ಲೆನ ಪಾತ್ರೊಗೊಂಜಿ ಜೀವ ಬರು. ಎಂಕ್ಲು ಅರೆಗ್ ಗುರು ಕಾಣಿಕೆ ಸಂದಾವುಜಾಂಡಲಾ ಕೈ ದೆರ್ತ್ದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ನಿನೆತೊನ್ನ ಮಾತ್ರ ಎಂಕ್ಲೆ ಕೆಲಸ ಗೆಲ್ತ್‌ದ್ ಬರು.' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಉಂದೇನ್ ತೂವನಗ ಮನುಷ್ಯನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ವ್ಯೊಟ್ ಸೇರ್ದುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜೀತ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು. ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರು ಇಂಚ ಜನಕುಲೆ ಬಾಯಿಡ್ ಮಲ್ಲ ಪಾತೆರ ಕೇನೊಡಾಂಡ ಅರೆನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ವಾ ತರತ್ತ ? ಅರೆಡ ಪದ್ದೆಯಿ, ಬಂಗಾರ್, ಇಲ್ಲ್ ಬದ್‌ಕ್ ಪಂಡ್ ಪುಡಾಪುನಾತ್ ಇತ್ತ್ಂಡ ? 'ಇಜ್ಜಿ ಈ ಪಾತೆರ ಆವೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜ. ಅರೆನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ತೆರಿಯೊಂದಿನಾಯೆ ಇನಿ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಎಲ್ಲೆ ಪೋಪಿನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಅತ್ತಾವು. ಆ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಬಿಲೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಲಪ್ಪುನವು ಅತ್ತ್. ಅವು ಉಡಲ್ದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿದ್ಂಡ್. ಅರೆಡ ಉಂಡು ಆ ಮಣ್ಣಾಂವಂದಿನ ಕಲೆತ್ತ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ! ಎಡ್ಡೆ ಗುಣತ್ತ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ! ಆೖಕ್ ಅಳಿ ಇಜ್ಜಿ.

ಪಟೇಲಿಕೆ ಇತ್ತಿನಕ್ಲು ಏತೇತೋ ಆಸ್ತಿ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಮಲ್ತ್ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಕಾಸ್ ಕೂಡಾಯೆರ್ ಬುಡೆದಿ ಬಾಲ್ಲೆಗ್ ಬೊಡಾಪಿನಾತ್ ಬೆನ್ತೆರ್. ಆಂಡಾ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆನ ಆ ಕುಟುಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿದಿನಕ್ಲು ಪನ್ಪೆರ್. 'ಅರೆಗ್ ತನ್ನ ಬುಡೆದಿ ಬಾಲೆಲೆನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಸಿಂತೆಡ್ದ್ ಮಲ್ಲಾ ಸಿಂತೆ ತನ್ನ ಊರುದು ಜನಕುಲೆನ, ಬೊಕ್ಕ ಕಲೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ವೋಕೆ. ಅಂಚಾಂದ್ ಅರೆಡ್ದ್ ಅರೆನ ಕುಟುಂಬದ ಜನಕುಲು ದಾದ ಪಡೆತೊಂದೆರ್ ಪಂಡ ಅರೆನ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾತ್ರ ಪನೊಲಿ.'

ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆನ ಕೈ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಧರ್ಮ ಧಾರೆಯಾದ್ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ನೇತ್ರಾವತಿ. ಮದ್ಮೆ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಕಂಡನೆ ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಕೆಲಸೊಡ್ದು ಪಟೇಲಿಕೆನ್ ಮಲ್ತ್ಂಡಲಾ ಇತ್ತೆದ ಕೆಲವೆರ್ ಬುಡೆದಿಗ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ವ ಸಂಪತ್ತ್‌ಲಾ ನೇತ್ರಾವತಿಯಕ್ಕೆನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಜಿ. ಅರೆಗ್ 7 ಜನ ಆಣ್ ಬಾಲ್ಲು ಒರ್ತಿ ಪೊಣ್ಣನ ಮಲ ಒಂಜಿ ಜೋಕ್ಲೆ ಸಂಪತ್ತ್ ಮಾತ್ರ! 8 ಜನತ್ತ ಸಂಸಾರದ ರಥೊನು ನಡಪಾವೆರೆಗ್ ನಿಜವಾದ್ಲ ಏತೊಂಜಿ ಕಶ್ಟ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಪನೆರೆಗೇ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಮುಲ್ಪ ನಮ ರಡ್ಡ್ ವಿಶಯೊಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ. ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆನ ಈ ಊರು ಉದ್ಧಾರದ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆದ ಕೆಲಸೊಡು ಅರೆನ ಬುಡೆದಿ ಬಾಲ್ಲು ಅರೆನ ಪುಗೆಲ್‌ಗ್ ಪುಗೆಲ್ ಕೊರುದು ಅರೆನ ಪಜ್ಜೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಪಜ್ಜೆ ಪಾಡ್ದಿನೈಟ್ಟ್ ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಈತ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ಪ್ರತಿ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣನ ಬೆರಿಸಾಯ ಇತ್ತ್ಂಡ ಮಾತ್ರ ಆಣೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಬೇಲೆ

ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪಿನ ನಮ ಈ ಸಂಸಾರೊಡು ಕಲ್ಪೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ.

ಕೆಮ್ಮೂರುದರೆಗ್ ತನ್ನ ಇಲ್ಲ್‌ಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊದಿ ಇತ್ತಿನಿ ತುಳು ನಾಟಕೊಡು. ಅಂಚಾದೇ ಸಂಸಾರದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪುದೆನ್ ನೇತ್ರಾವತಿ ಅಕ್ಕೆರೆನ ಪುಗೆಲ್ದ್ ದೀದ್ ಆರ್ ನಾಟಕ ರಂಗೊಗು ತಿಕ್ಕ್‌ದಿನ ಒಂಜೀತ್ ಪಣವುಲಾ ಪಾಡ್ನಗ ಕಂಡನ್ಯಾನ ಈ ಕೆಲಸೊಡು 8 ಬಾಲೆಲೆನ್ ಅಂದ್ ಮಲ್ಪಾವುನ ಮಲ್ಲ ಪುದೆತ್ತ ತಿರ್ತ್ ದುನೆವೊಡಾವು. ಸಂಸಾರದ ಸಿಂತೆಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅರೆಗ್ ತಾನ್ ಕಟ್ಟೆರೆಗ್ ಎನ್‌ದಿನ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಏಳಿಗೆನೇ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್. ಸಂಸಾರೊನು ಆರ್ ಏಪೊಲಾ ಹಚ್ಚೊಂದಿನೇ ಇಜ್ಜಿ ಪನೊಲಿ. ಆಂಡಾಲಾ ಅರೆನ ಸಂಸಾರ ಅರೆನ ವ ಕೆಲಸೊಡುಲಾ ವೊಗ್ಗೈ ಪನಂದೆ ಅರೆಗ್ ತಕ್ಕಂಚ ನಡತ್ತಿನ ತೂವನಗ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ಸಾಧನೆದ ಪಿರಾವುಡು ಅರೆನ ಕುಟುಂಬ ಮಲ್ತಿನ ತ್ಯಾಗ ನಿಜವಾದ್ಲ ಮೆಚ್ಚೊಡಾಯಿನ.

ಪಟೇಲಿಕೆಗಾದ್ ಕೆಲಸ ಬುಡಿಯೆರ್. ಇತ್ತೆ ಅರೆಗ್ ತನ್ನ ಉಲಾಯಿಡ್ ಲಕ್ಕೊಂದಿನ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಳಕ ಉಂತಾವುನ ಕೊದಿ. ಇತ್ತೆ ಊರುಡು ಕೆಮ್ಮೂರುದರೆನ ವ ಪಾತೆರೊಗುಲಾ ವೊಟ್ಟೆ ಪನ್ಪಿನಕ್ಕು ಇಜ್ಜೆರ್. ಅಂಚಾಂದ್ ಶಾಲೆಡ್ ಮಲ್ತಿನ ಆ ತುಳುನಾಟಕ, ದಾಯೆ ಊರ್ದ ಅಂಕ ಆಯನದ ಪೊರ್ತುಡು ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿಯೆರ್. ಜಾತ್ರೆ, ನೇಮೊಗು ಸಾರ ಮಂದಿ ಜನಮಾನಿ ಕೂಡುವೆರ್. ಅವುಲು ತುಳು ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬುಂಡ ಹೆಚ್ಚಿ ಜನ ತೂಪೆರ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್. ಅಂಕ ಆಯನೊಗು ಜಾತಿ, ನೀತಿ ಪನಂದೆ, ಮಲ್ಲಾಯೆ, ಬಡವೆ ಪನ್ಪಿನ ಬೇದದಾಂತೆ ಮಾತಾ ಜನಲಾ ಸೇರುವೆರ್. ಅಕ್ಲೆ[illegible] ತೆಲ್ಪಾದ್ ನಲಿಪಾದ್ ಬುಡುಂಡ ಅಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಏಪೊಲಾ ಆ ವರ್ಸೊದ, ಆ ಊರುದು ಉಚ್ಚವದ ನಿನೆಪು ಮಾಜಾಂದ್. ಅಂಚಾದ್ ಅವುಲು ನಾಟಕ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಒಂಜಿ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಕುಕ್ಕು ತಾಲ್ಪಾವೊಲಿ. ಇಡೀ ಸಂಸಾರ ಒಂಜಾದ್ ಸಂತೋಸು ಪಡೆವೊಲಿ. ಇಜ್ಜಾಂಡ ಅಣ್ಣೊವು ಉಚ್ಚವದ ಉರ್ಬುಡು ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲ್‌ಲೆಡ್ ಬೆಯ್ಪಾದಿನ ಗಂಗಸರ ಪರ್ದ್ ಉಚ್ಚವದ ಸಂತೋಸು ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಭಾರೀ ಅಂದಾಜಿಡೇ ತುಳು ನಾಟಕೊನು ಕನತೆರ್.

ನಾಟಕ ಆಯನ, ಉಚ್ಚವದ ಗೌಜಿ ಗಮ್ಮತ್‌ನ್ ನನಲಾತ್ ಏರಾಂಡ್. ಜಾತ್ರೆದ ಗೌಜಿಗಮಿಜಾಲ್‌ಡ್ ಊರಿಡೀ ನಲಿತ್‌ಂಡ್. ದುಂಬತ್ತ ದಾದನ ಉಲಾಯಿ ಉಲಾಯಿಡೇ ಗಮೆಲೊಂದಿತ್ತಿನ ಜನಕುಲು, ಜನಕುಲೆಡ್ದ್ ತಿಕ್ಕುನ ಬೆರಿಸಾಯ ತೂವನಗ ಅರೆನ ಮಿತ್ತ್ ವೊಟ್ಟ ಪನ್ತಿನಕ್ಲೆನ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟ್ಂಡ್. ಉಚ್ಚವದ ಕಳೆ ಏರ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ಊರುದ ಈ ಸಂಗತಿ ಕೇನ್ದ್ ಪನ್ತಿನ ಪರ ಊರುದಕ್ಲು ಅಕ್ಲೆನ ಊರುದ ಜಾತ್ರೆದ ನಡುಟ್ಟು ಈ ಒಂಜಿ ಅಂಶೊನು ಸೇರಾಯೆರ್ ದುಂಬುಗು ಜಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತುಡು ತುಳು ನಾಟಕ ಒಂಜಿ ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಸಂಗತಿಯೇ ಸೇರ್‌ಂಡ್.

ಪತ್ತ್ ನೂತು ಜನ ಸೇರ್ದ್ ದಾದನ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಳೆದಂಚ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಊರ್ದ ಜಾತ್ರೆ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾಯೆರೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ತಿನ ಬೊಕ್ಕ ನೂದೆಡ್ದ್ ಸಾರದ ಕೈತಲ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚಾಂದ್ ಕೆಮ್ಮೂತ್ತುರುದರೆಗ್ ಊರ್ದ ಜವ್ವನೆರೆನ್ ಕೂಡು ಪಾಡವುನ ಆತೊಂಜಿ ಭಂಗ ಆತ್‌ಜಿ. ಉಮೇದ್‌ಡ್ ತಾನಾದೇ ಜವ್ವನೆರ್ ಸೆಟ್ಟು ಉಂಡು ಮಲ್ದಿನ ನಾಟಕೊಡು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಎದುರು ಬತ್ತೆರ್. ಜನ ಮೆಚ್ಚಿದ್ ಅರೆನ ಉಮೇದ್‌ದ ಆ ಬೊಲ್ಪುದ ತೂಂಕಲೊಗು ಎಣ್ಣೆನ್ ಮೈಪನಗ ಇನಿಮುಟ್ಟ ಅರೆನ ಕನತ್ತ ಬಾಲೆಗ್ ಜೀವ ಪುಟ್ಟ್ಂಡು. ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುಕಂಟ್ ಬಾಲೆನ್ ತುಳುವಪ್ಪೆಡ್ದ್ ಬಿಜಲುನಂಚ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಉಂಡಾಯಿನ ಬಾಲೆ ಪುಡ್ಕೆ ಪುಡ್ಕೆಯಾದೇ ಮಲ್ಲೆ ಆಂಡ್.

ಅಂಚಾಂದ್...

ಅರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಉಲಾಯಿ ಉಲಾಯಿಯೇ ನಂಜಿ ಕಾರೊಂದಿತ್ತಿನ ಕೆಲವೆರ್ ಎನ್‌ದಿನ ಮಾತಾ ಮಣ್ಣಾಂಡ್. "ದಾದನ ಮರ್ಲ್ ಕಟ್ಟುವೆ, ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಸರ್ತಿಡೇ ಕೈ ಬಾಯಿ ಪೊತ್ತಾವೊಂದು ಬೊಕ್ಕ ಈ ಮರ್ಲಾಟಿಗೆ ಬುಡ್ಪೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನೊಂದು ಅಂಗೈಡ್ ತೂ ದೀದ್ ಕಾತೊಂದು ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಭಾರೀ ಪೆಟ್ಟ್ ಬೂರುಂಡು.

ನಾಟಕದ ಒಂಜೊಂಜಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಜನಕುಲೆಗ್ ನಾಟಕದ ರುಚಿ ಪತ್ತಾವನಗ

ಅಂಕ, ಜಾತ್ರೆ, ಉಚ್ಚವದ ಕಡೇಕ್ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವುನ ಒಂಜಿ ರಿವಾಜಿಯೇ ಆದ್ ಪೋಂಡು ಇತ್ತ್. ಎಲ್ಯ ಶಾಲೆಲೆಡ್ದ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಕಾಲೇಜಿದಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಅಕ್ಲೆನ ಉಚ್ಚವೊಗು ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ ಬರೆತಿನ ತುಳು ನಾಟಕವೊಂಜಿ ಕನತ್‌ದ್ ಅವ್ವೇನ್ ಜೋಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಗೊಬ್ಬಾವುನ ಒಂಜಿ ರೀತಿಲಾ ಸುರು ಆಂಡ್. ಇಂಚ ಜೋಕ್ಲೆ ಕೈಟ್ಟ್ ಬೂರ್ದಿನ ಈ ವಸ್ತ್‌ಗ್ ನನಲಾತ್ ಬಲ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕ್ಲು ನಾಟಕೊಗು ಜೀವ ಕೊರ್ಪಿನ ಒಟ್ಟುಡು ಆಯಕೊಂಜಿ ಭವಿಶ್ಯೊನು ಕೊರಿಯೆರ್ ಪಂಡಲಾ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ಇನಿಕ್‌ಲಾ ವರ್ಸೊದ ನಡುಟ್ಟು ನಡಪುನ ಅಕ್ಲೆನ ಪರ್ಬೊಡು ತುಳು ನಾಟಕ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಅವು ಪರ್ಬ ಆವೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಯುವಕ ಸಂಘೊಲು ಅಕ್ಲು ಕೂಡುನು ಹೆಚ್ಚಾದ್ ವರ್ಸೊಗೊರ. ಅಕ್ಲು ಗೊಬ್ಬುದು ತೋಜಾವುನ ತುಳು ನಾಟಕೊನು ಮಾತ್ರ ! ವರ್ಸೊಗು ಒಂಜಿ ತುಳು ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬನಗ ಇನಿಕ್ ಈ ಟಿ.ವಿ.ದ ನಿರೆಲ್ ಬೂರ್ದಿನ ಕಾಲೊಡುಲಾ ಸಾರ ಜನ ಸೇರ್ದ್ ಪುಲ್ಯೆಮುಟ್ಟ್ಲಾ ಕುಲ್ಲುದು ತುಳು ನಾಟಕೊನು ತೂದೇ ಪೋವೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ತುಳು ನಾಟಕ ಆಕೇರಿಕ್ ದೀದ್ ಜನಕುಲೆನ್ ಉಂತಾವುನ ಒಂಜಿ ಗೊಬ್ಬು ಜವ್ವನೆರ್ ಗೊಬ್ಬುವೆರ್.

ಆಂಡಾ ನಾಟಕದ ನಡುಟ್ಟು ಉಂಡು ಪಟೇಲಿಕೆ. ಅವು ಮಲ್ಲ ಪುದೆ. ಪುಗೆಲ್ದ್ ದೀತಿನ ದುನ್ನಾಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ನೆಲಕ್ ದೀವೆರೆಗ್‌ಲಾ ಅತ್ತ್. ಬೇತೆ ಒರಿಯಾನ ತರೆಕ್ ದೀವೆರೆಗ್‌ಲಾ ಅತ್ತ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್. ಅರೆನ ಊರುದ ಒಟ್ಟುಡೇ ದತ್ತ್‌ಬಲತ್ತ್‌ದ ನಾಲ್ ಊರುದ ಜನಕುಲೆನ ಲೆಪ್ಪುಗುಲಾ ಓ ಕೊರೊಡು, ಅಕ್ಲೆನ ಕಶ್ಟ, ನಶ್ಟದಂಚಿಗ್ ಕಣ್ಣ್ ಪಾಡೊಡು.

ಕಾಲ ಕಾಲೊಗು ಸರಕಾರೊಗು ಕಿಸ್ತ್‌ದ ಕಾಸ್ ಕಟ್ಟುನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಉಗ್ರಾಣಿಡ್ದ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬತ್ತಿನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಜನಕುಲೆನ ವೊದ್ದು ವೊರಾಂಡ್‌ಲಾ ಕೇನೋನೊಡು. ಆಯಕ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ತೀರ್ಪು ಕೊರೊಡು. ಬತ್ತಿನ ಪಣವುದ ಸರಿಯಾಯಿನ ಲೆಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ತೂವೊಡು. ಆಂಡಾ.... ಈ ನಡುಟ್ಟು ನಾಟಕದ ಕೊದಿ ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದುಂಡು. ಅವು ಮುಗಿಯಂದಿನ ಅಸರ್‌ದಂಚ ಅರೆಗ್ ಛದಿ ಕಟ್ಯೊಂದುಂಡು. ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ದೂರ ದೂರದ ಊರುಲೆಡ್ ನಾಟಕ

ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಓಲೆ ಬರೊಂದುಂಡು. ಮುಲ್ಪ ಪತ್ತ್‌ದಿನ ಬೇಲೆದ ದುನ್ನ ನಾಟಕ ಪಂಡ ಇಂಚನೇ ಆಪುಜಿ. ಆೈಕ್ ಜನ ಕೂಡು ಪಾಡೊಡು. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪಾವೋಡು. ಅಕ್ಲೆನ ತಪ್ಪು ತಿದ್ದೊಡು. ಇಂಚ ಒಂಜಾತ್ ಪತ್ ಬೇಲೆಲು ಆಂಡಾ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆಗ್ ಒಂಜೇನ್‌ಲಾ ಬುಡಿಯೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಇಂಚ ಅರೆಗ್ ಒಂಜಿ ದಿನೊಟ್ಟು ಕೊರ್ತಿನ ಇರ್ವತ್ತನಾಲ್ ಗಂಟೆಲಾ ಇಯಾವುಜಿ. ಆಂಡಾ.... ಒಂಜಿ ಹೆರಿಯೆರೆಡ್ದ್ ಬೈದಿನ ಹಕ್ಕ್‌ದ ಲೆಪ್ಪು ! ನನೊಂಜಿ ಅರೆನ ಉಡಲ್ದ್ ಕೊಡ್ಯೆಂದು ಬೈದಿನ ಕಲೆತ್ತ ಕೊದಿ. ಓವ್ವೇನ್ ಪತ್ತುನು ಓವ್ವೇನ್ ಬುಡ್ಪಿನಿ ಪಂಡ್‌ದೇ ತೆರಿಯಂದೆ ರಡ್ದ್ ಪುದೆನ್‌ಲಾ ತುಂಬೊನೆರೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್.

ಲೆಪ್ಪು ಬನ್ನಗ ಪೋವೋಡೇ. ಆೈಕಾದ್ ಒಂಜಿ ತಾದಿನ್ ನಾಡಿಯೆರ್. ದೂರದ ಊರುಗು ಪೋವೊಡಾಂಡ ತನ್ನ ಜಾಗೇನ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದಾಯನ ಕೈಟ್ಟ್ ಕೊರ್ದು ಕೆಲಸ ಸಲೀಸ್ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಸಂತಾನದಕ್ಲೆನ ಕೈಟ್ಟ್ ತನ್ನ ಪಟೇಲಿಕೆದ ದುನ್ನ ಕೊರ್ದು ಅವ್ವೇನ್ ಒಂಜೀತ್‌ಲಾ ಕುಂದು ಬರಂದಿನಂಚ ನಡಪಾವೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ನಾಟಕದ ಸುದ್ದಿ ಪೂತ್ತ ಕಮ್ಮೆನ ಗಾಳಿಗ್ ಪಸರ್ದಿನಂಚ ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದರಾಸ್‌ದಂಚಿನದೂರದ ರಾಜ್ಯೊಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟುದು ಅಲ್ತ್ ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಅರೆನ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವೆರೆಗ್ ಲೆಪ್ಪು ಬರೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಾ ಯೇರೆಗ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರ ಪನಂದೆ, ಪೋದು ಅಕ್ಲು ಕೇನ್ದಿನ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವೊಂದು ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒರೊಗು ತಾನ್ ಪಿದಾಡ್ದಿನ ಕಜ್ಜೊನು ಕೋಡಿ ಎತ್ತಾವೋಡೇ ಪನ್ಪಿನ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿನ ವ ಅಡೆತಡೆಲಾ ಪೊಲ್ತುದು ದುಂಬುಗು ಪೋಪಿನ, ಮಾಜಂದಿನ, ತೆಕ್ಕಂದಿನ ಉಮೇದ್ ಅರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಾಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ನುಗೊಕು ಪುಗ್ಗೆಲ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಅರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ನರಮಾನ್ಯಗ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಮರ್ಲ್. ಮರ್ಲ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಮನುಷ್ಯನ ಬದ್‌ಕೇ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಉಪ್ಪು ಪಾಡಾಂದಿನ ಕಜಿಪುದಂಚ. ಅಂಚಾಂದೇ ಒರಿಯನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಚಿತ್ರದ ಪಿರಾವುಡು ಆಯನ ಉಡಲ್ದ್ ಉಂಡಾಪಿನ ಕೊದಿಲಾ ಸೇರ್ದುಂಡು. ಅವುಲಾ ನಾಟಕದ ಮರ್ಲ್ ಒಂತೆ ಬೇತೆನೇ. ಒರ ಮೋನೆಗ್ ಬಣ್ಣ ಪಾಡೊಂದು ರಂಗಚಾವಡಿಗ್ ಏರ್‌ಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಏಪಾ ಒರಾ ಅಂಚಿನ ಸಂದರ್ಭ

ತಿಕ್ಕುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾಪುವೆರ್. ಉಂದು ಒರಾ ಬಣ್ಣ ಪಾಡ್ದಿನಾಯಡ ಕೇನ್‌ಂಡ ಮಾತ್ರಾ ತೆರಿಯು. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಆಕರ್ಸಣೆ ಆೖಟ್ ಉಂಡು. ನಾಟಕದ ಬಯಕೆ ಸುರು ಆಯಿನಾಯನ ಬಯಕೆಗ್ ಕಡೆನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಏತೇತ್ ಫಲಪತ್ತ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡಲಾ ನನಲಾತ್ ಬೋಡು ಪನ್ಪಿನ ಆಶೆ. ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಮುಗಿಯನಗ ನನೊಂಜೆಕ್ ಅಡಿ ಬೂರುಂಡು. ಅಂಚಾಂದೇ ಬಣ್ಣದ ಮರ್ಲ್ ಪತ್ತಿನಾಯಗ್ ಒರಿದಿನ ಮಾತಾಲಾ ಮದತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಆಯಿ ತಾನ್ ಯೇರ್ ? ಎನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂಚಿನ? ಎನನ್ ನಂಬುದಿನಕ್ಲು ಯೇರ್ ಉಲ್ಲೆರ್ ? ಪನ್ಪಿನಲಾ ಮದಪುವೆ. ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಬುಡ್ಪಾವೆರೆಗ್ ಆವಂದಿನ ಸಂಧಿಡ್ ಆಯಿ ಸೇರುವೆ. ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಒರೊಗು ಚಾವಡಿದ ಮಿತ್ತ್ ಎರ್ದಿನಾಯೆ ನಾಲ್ ಜನತ್ತ ಬಾಯಿಡ್ ವ್ಹಾ! ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರ ಕೇನೊಡೇ ಸೇರ್ದಿನಕ್ಲೆಗ್ ತನ್ನ ನಟನೆಡ್ ಮೋಡಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಆಶೆ. ಆಂಡಾ...

ನಮ್ಮ ಕೆಮ್ತೂರ್‌ದಾರ್ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ನಾಟಕದ ಕರ್ತೆಲಾ ಆರೇ, ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್ಲಾ ಆರೇ. ಅಂಚಾಂದೇ ದಾದ ಆಂಡಾಲಾ ಪೊಸತ್ತ್ ಕೊರೋಡೇ ಪನ್ಪಿನ ಕೊದಿ. ಆ ಕೊದಿಯೇ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆನ್ ತುಳು ನಾಟಕದ ದೊಡ್ಡ ಅಣ್ಣೆ, ಪಂಡ ಮಲ್ಲಣ್ಣೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್.

ದಿನ ಕರಿಂಡ್.... ವಾರೊ ಜಾರ್‌ಂಡ್, ನಾಟಕದ ಲೆಪ್ಪುದ ಮಿತಿ ಏರ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಕಲಾದೇವಿನ ಎದುರು ಪೊತ್ತಾದಿನ ತುಡಾರ್ದ ಬೊಲ್ಪು ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಕಲೆಂಬಿದ ಉಲ್ಯಾಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಪತ್ತಾಸ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ದೀಯೆರ್. ಬೊಲ್ಪು ಆವು ತಂಪು. ತೂಯಿನಾಯಗ್ ತಲ್ಮೆನ ಮಲ್ಪಾಂಡ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಈ ಕಾಲೊಡು ಅರೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆಗ್ ಬೂರ್ದಿನ ಕುಂದು ಕೊರೆಲೆಗ್ ಜೀವ ಕೊರ್ಪಾಯೆರ್. ಓಲು ದಾದ ತಿಕ್ಕು ? ಆೖಟ್ ತಾನ್ ತಾನೇ ಕೊರೊಲಿ ? ಸಮಾಜಗ್ ಅವ್ವೇನ್ ಎಂಚ ಕೊರೊಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಚಿತ್ರನೇ ಅರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ತಿರ್ಗೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾಂದ್ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ನಾಟಕ ಬರೆವನಗ, ಗೊಬ್ಬಾವನಗ ಕಲಾಭಿಮಾನಿಲೆನ ರುಚಿನ್ ತೆರಿಯೊಂಡೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಖುಶಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಪೊಸ ಪೊಸ ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಅಣೆ ಆಯೆರ್.

ದೊಡ್ಡಣ್ಣರೆನ ಪಿರಾವುಡು ಕಲಾಭಿಮಾನಿಲೆನ ಕೂಡು ಪಾಡೊಂದಿನ ಶಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಅರೆಡ ಕಲಾವಿದೆರೆನ್ ವ್ಯೊತೊಂದಿನ ಶಕ್ತಿಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅರೆನ ಈ ಮಲ್ಲಾ ಶಕ್ತಿಡ್ದಾದ್ ಅರೆನ ಕೂಟೊಡು ಏತೋ ಮಹಾನ್ ಕಾಲವಿದೆರ್ ಉಂಡಾಯೆರ್. ಆರ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತಿನ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಮಲ್ಲಾ ಕಲ್ತಿನಕ್ಲು ಅತ್ತ್. ಪತ್ತ್ ನೂದು ಜನತ್ತ ಎದುರುಡು ಪಾತೆರ ಕತೆ ಮಲ್ತಿನಕ್ಲುಲಾ ಅತ್ತ್. ಆರ್ ದಾಯೆಗ್‌ಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ದಕ್ಕ್‌ದಿನ ಕಲ್ಲ್‌ಡೇ ಲೋಕ ಮೆಚ್ಚುನಂಚಿನ ಮೂರ್ತಿ ಕೆತ್ತಿನಂಚಿನ ಶಿಲ್ಪಿ. ಅರೆನ ಒಂಜೊಂಜಿ ಉಲಿತ್ತ ಪೆಟ್ಟ್‌ಡ್ ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುದ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಜನ ಮೆಚ್ಚುನ ಕಲಾ ಮೂರ್ತಿಲು ಉಂಡಾದ್ ಬತ್ತ. ಪಂಡ... ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆಡ ದಾದನ ಜಾದು ಒಂಜಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಅಂಚಾಂದೇ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಮಲ್ಲಾ ಬೇಲೆ ಅರೆಡ್ದ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್ ಪನೊಲಿ. ಕಲಾಕಾರನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ ಬೆಣ್ಣೆಡ್ದ್ ತರೆ ಕುಜಲ್ ಕಲೆತಿನಾತ್ ಕಷ್ಟ. ಅವ್ವೊಂಜಿ ತಪಸ್. ಆೃಟ್ ಗೆಲ್ತ್‌ದ್ ದೈವದ ಕೃಪೆಗ್ ತಿಕ್ಕೊಡಾಂಡ ಬೇಲೆಡ್ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ತಾಳ್ಮೆಉಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ ಮಾತ್ರಾ ಸಾಧನೆದ ಶಿಖರ ಏರ್ದ್ ಕೈಟ್ಟೆತ್ತಿನ ಬಾವುಟೊನು ಗೂರೊಲಿ. ಆ ಕೆಲಸ ಪಂಡಿನಾತ್ ಸಲೀಸ್ ಅತ್ತ್.

ದಿಂಜಿದಿನ ಕಂದೆಲ್ ತೊಲಂಕಂದ್ ! ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಬೂರುಂಡಲಾ ಬಂಗಾರ್ದ ಬಣ್ಣ ಮಾಜಂದ್ ! ಅಂಚನೇ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಅವು ಕಲೆಂಬಿ ಪತ್ತಂದಿನ ಪುತ್ತೋಲಿ ಬಂಗಾರ್. ಪಂಡ... ಅರೆನ ಪುದರ್ದಾ ಕೀರ್ತಿ ತುಳುವೆರೆನ ಮುಂದಿಲ್ ಮುಂದಿಲ್ದ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಅರೆನ ಆ ಗುಣತ್ತ ಕೊಂಡಾಟ ಆಂಡಾಲಾ.... ಆರ್ ಏಪೊಲಾ ತನ್ನ ಆ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ ಚಕ್ರೊದ ಸುತ್ತನೇ ಇತ್ತೆರ್. ಆ ಕೇಂದ್ರ ಬುಡುದು ವ ಪೊರ್ತುಡುಲಾ ಪೋತುಜೆರ್. ಅವ್ವೇ ಅರೆನ ಗುಣತ್ತ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ !

ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಸುರುತ್ತ ಒಂಜಿ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನ ಜಾಗ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆಗ್ ಸಂದೊಡು. ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯಾ ದಾಲಾ ಒಂಜಿ ಆಧುನಿಕತೆ ಮುಟ್ಟಂದಿನ ಊರುಡು ಮಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗ್ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್. ಊರುಗು ಬೊಲ್ಪು ಬೈತ್ತ್‌ಜಿ. ಅತ್ತಾ... ವ ಇಲ್ಲಾಡ್‌ಲಾ ಅಪಗ ಬೀಜೆರೆಗ್ ಪತ್ತ್‌ದಿನ ಸೋಕುಲಾ ತಾಗಂದಿನ ಒಂಜಿ ಕುದುರುದಂಚಿನ ಜಾಗೆಡ್ ದಾಯೆ ತುಳು ನಾಟಕದ ಒಂಜಿ

ಕಂಪೆನಿ ತಾನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ಪಾಯೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆೖಕೊಂಜಿ ಮೂರ್ತ ಕಂಬೊನು ತಾನೇ ಗೂರಿಯೆರ್.

ಊರ್ದ ದೈವಸಾನದ ಉಚ್ಚವದ ಆ ದಿನ ಊರಿಡೀ ಗೌಜಿ ಗಮ್ಮತ್‌ಡ್ ಗಮೆಲೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಆ ದಿನ ತನ್ನ ನಾಟಕದ ಕಂಪೆನಿನ್ ಪುಟ್ಟಾಯೆರ್. ದುಂಬು ಉಂಡೊಂಜಿ ಅರೆನ ನಾಟಕ ಪಿದಾಡುನ ದಿನನೇ ಆಂಡ್. ಯಕ್ಷಗಾನದಕ್ಲು ಊರ್ದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಆ ವರ್ಸದ ಪೊಸ ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೊಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆನ ತಿರ್ಗಾಟೊಗು ಪತ್ತುನಂಚ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್‌ಲಾ ತನ್ನ ಕೂಟೊದಕ್ಲೆಡ್ ಪೊಸ ನಾಟಕೊನು ದುಂಬತ್ತ್ ತನ್ನ ಊರುಡು ಗೊಬ್ಬಾದ್ ತಾನ್ ಊರುದ ದೈವ ದೇವೆರೆಗ್ ಸುರುತ್ತ ಮರ್ಯಾದಿ ಸಂದಾವೊಂದು ಆೖಟ್ ಬೊಕ್ಕ ತನ್ನ ಅಭಿಮಾನಿಲೆಗ್ ಆ ವರ್ಸೊದ ಪೊಸತ್ತ್‌ನ್ ಬಲಸೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಸುರುತ್ತ ಮರ್ಯಾದೆ ತನ್ನ ಊರುಗು ಕೊರ್ದು ಅಲ್ಪದ ಅಭಿಮಾನಿಲೆಡ್ದ್ ಆೖಟ್ ಇತ್ತಿನ ಕುಂದು ಕೊರೆಲೆನ್ ಅಜತ್ ಪಾಡೊಂದು ದುಂಬುದ ಪ್ರಯೋಗೊಡು ಅಂಚಿತ್ತಿನ ತಪ್ಪು ನಡಪಂದಿನಂಚ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕೆಮ್ಮೂತ್ತರುದಾರ್ ಆತ್ ಪುದರ್ ದೆತೊನೆರೆಗ್ ನನೊಂಜಿ ಕಾರಣ ಆರ್ ಅಭಿಮಾನಿಲೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಪ್ರತಿ ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆನ್‌ಲಾ ಸರಿಯಾದ್ ದೆತೊಂದು ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಅಕ್ಲು ಪನ್ತಿನ ಪಾತೆರೊಡು ಸತ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾದ್ ಅವ್ವೇನ್ ಎಡ್ಡೇನೆ ಸ್ವೀಕರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಆರೆನ ತಪ್ಪುನು ದುಂಬುಗು ಆವಂದಿನಂಚ ಪ್ರಯತ್ನ ಬತ್ತೆರ್.

ಊರುದು ಜಾತ್ರೆದಾನಿ ಮೂರ್ತ ಪಾಡೊಂದು ಆೖಟ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಯಲಾಟದ ಮೇಳೊಲು ಆಟದ ತುತ್ತು ಆಯಿತ ಗಂಟ್ ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟೊಂದು ಪೋಪಿನಂಚ ನಾಟಕದ ಪರದೆ, ನಾಟಕದ ತುತ್ತು, ಆಯಿತದ ಒಟ್ಟುಡೇ ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರೊನು ಪೊದ್ಕೆ ಕಟ್ಟೊಂದು ಪಿದಾಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ನಾಟಕ ಮಲ್ಪುನಗ ಅರೆಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಉಮೇದ್ ಅತ್ತಾ ಅರೆನ ಆ ಜೀವೊಡು ಮೂಡೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಉಮೇದ್ ನಿಜವಾದ್ಲ ಒರಿಯುನ ಜೀವೊಡು ಈತೊಂಜಿ ಬಲ ವೊಲ್ತು ಬರ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನವ್ವೇ ಶೋದ್ಯ ಆವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒರೊರ

ದಿನೊಕು ಒಂಜೇ ಕಡೆಟ್ಟ್ ಒಂಜೇ ನಾಟಕ ನಾಲ್-ಐನ್ ಸರ್ತಿ ಗೊಬ್ಬುದಿನ ದಾಖಲೆಲಾ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಕೆಮ್ತೂರುದರೆನ ಒಂಜೇ ವ್ಯಕ್ತಿನ ಪತ್ತ್ ಬೇಲೆಲು ಪಂಡ.... ಆರೊಂಜಿ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವುನ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಆಯಟ್ ಒಂಜಿ ಪಾತ್ರ ಆರ್ ಮಲ್ತ್ಂಡ ಮಾತ್ರ ಆ ನಾಟಕ ನಾಟಕಾವು. ಅರೆನ ಆ ಗಂಭೀರವಾಯಿನ ಸ್ವರೊ... ಅವ್ವೇಡ್ದ್ ದುಂಬು ನಾಟಕ ಒಂಜೀತ್ ಜನಕುಲೆನ್ ಆಕರ್ಸಣೆ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಸೋತುಂಡಲಾ ಆರ್ ರಂಗೊಗು ತನ್ನ ದುನ್ನದ ಸ್ವರ ಎತ್ತರ ವಾಯಿನ ಜೀವ ಪತ್ತೊಂದು ಪದನಾ ಅತ್ತ್ ಪಾಡ್ದನನಾ ಪಂಡೊಂದು ಬತ್ತೆರಡ್ಡ ಇಡೀ ಗುಜುಗುಜು ಪಂಡೊಂದು ಪಾತೆರೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಕೂಡ್ದಿನ ಕೂಟ ಬೆಕ್ಕಸ ಬುಡೊಂದು ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅರೆನ ಪದ ಮುಗಿಯನಗ ಕುಡ ಒರ ಅವ್ವೇ ಪನೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಬೊಬ್ಬೆ ಕೇನೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಏತೋ ಸರ್ತಿ ಒಂಜೇ ಪದ 7-8 ಸರ್ತಿ ಪನ್ತಿನಲಾ ಉಂಡು. ಏತ್ ಸರ್ತಿ ಅರೆನ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಅವ್ವೇನ್ ಕೇನ್ಂಡಲಾ ಕೇನುನಾಯಗ್ ಬೊಡಿ ಪೋಂಡು ಪಂಡ್‌ದೇ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ದಾದನ ನನಲಾ ಕೇನ್‌ಗ ಪನ್ಪಿನ ಉರ್ಬು. ಅಂಚಾದ್ ಸೆಟ್ರೆನ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಸಂಗತಿಡ್ ಕಲೆದ್ ದಕ್ಕಿನಾಯೆಲಾ ಅರೆನ ಸ್ವರೊಕು ಮರ್ಲಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅರೆನ ಸ್ವರೊಕು ವೊಟ್ಟು ಪನ್ಪಿನ ತಂಕ ಎರೆಡಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ನಾಟಕೊಗಾದ್ ಪೋವನಗ ಪಟೇಲಿಕೆ ಬೇತೆ ಒರಿಯಾನ ಕೈಟ್ಟ್ ಕೊರುಂಡಲಾ ಸಂಸಾರ ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಡು ಅರೆನ ಕಲಾಜೀವನೊಗು ಒಂಜಾದೇ ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಅರೆನ ಸಂಸಾರ ಹಚ್ಚೊಂದಿನ ಭಾರೀ ಕಡಮೆ. ಅರೆಗ್ ತನ್ನ ಬುಡೆದಿ, ಬಾಲೆಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಪ್ರೀತಿಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ನಾಟಕೊಗಾದೇ ಇಡೀ ದಿನ ಎನ್ನೊಂದು ಪೊಸ ಪೊಸ ಸಂಧಿಲೆನ್ ಕೂಡು ಪಾಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅರೆನ ಕಾಲೊಡೇ ಪಟೇಲಿಕೆ ತಿಕ್ಕಿನ ಏತೋ ಜನ ಇಲ್ಲ್, ಬದ್‌ಕ್, ಆಸ್ತಿ, ಸಿರಿ ದಿಂಜಿಗೆ ಕೂಡು ಪಾಡ್ದ್ ದುಂಬುದ ನಾಲ್ ತರೆಕ್ ಬೊಡಾಪಿನಾತ್ ಕೂಡ್ದು ಪಾಡ್ದ್ ಇಪ್ಪನಗ ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ ಇತ್ತಿನಲಾ ಕಲೆಕಾದ್ ತ್ಯಾಗ ಮಲ್ತೆರ್.

ಅಂಚಾದ್ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಏರೆನ ಬಾಯಿಡ್‌ಲಾ ಸೆಟ್ಟ್ರು ಅಸಮೋಸದ ಬಲೆ ಪಾಡ್ದ್ ಜನಕುಲೆನ್ ಮಂಗೆ ಮರ್ಲ್ಕಟ್ಟಾದ್ ಕಾಸ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಪಾಡ್ದೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರ ಒಂಜಿ ಕೇನೊಂದು ಬರ್ಪುಜಿ. ಈ ಅರೆನ ಉಮೇದ್ ಅರೆಗ್ ನಾಲ್ ಕಾಸ್ ಏಪೊಲಾ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಂದೆ ಅರೆನ ಇತ್ತಿನವ್ವೇ ಅರೆಡ್ದ್ ಕೈ ಜಾರ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಾ ಒಂಜಿ ವೇಲೆ ಪಣವು ಪದ್ದೆಯಿ ಆರ್ ಕೂಡ್ದು ಪಾಡ್ದಿನಿ ಅಂದಾಂಡ ಇನಿಕ್ ಜನ ಅರೆನ್ ಮದತ್‌ದ್ ಬುಡ್ತುವೆರ್. ಆಂಡಾ ನನ ಏತೋ ವರ್ಷ ಕರಿದ್ ಪೋಂಡಲಾ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ಟ್ರು ಜನಕುಲೆ ನಡುಟ್ಟು ನಲಿತೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್.

ಪತ್ತ್‌ಮುಪ್ಪ ವರ್ಸೊಡ್ದು ದುಂಬು ಆರ್ ನನೊಂಜಿ ಚಳುವಳಿನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತೆರ್. ಪೊಣ್ಣು ಪೊಣ್ಜೊವು ಪಂಡ ಇಲ್ಲಾದ ಮುಟ್ಟೆಕಲ್ಲ್ ಜತ್ತೊಂದು ಪೋವೆರೆನೇ ಬಲ್ಲಿ. ಆಯಿಟ್‌ಲಾ ತುಳುವೆದಿ ಪೊಣ್ಣು ಆಣ್-ಆಣ್ಜೊವುಲೆನ ನಡುಟ್ಟು ಸೇರುನವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಅಪವಾದ. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಊರಿಡೀ ಮೂಂಕುಗು ಬಿರೆಲ್ ದೀದ್ ಬೆದೆ ಕಟ್ಟುನಂಚ ಒಂಜಿ ಮಹಾಮಲ್ಲೆ ಸಾಧನೆನ್ ಮಲ್ತ್ ತೋಜಾಯೆರ್. ಕೂಡ್ದಿ ಕೂಟೊಡು ಪಾತೆರ ಕತೆತ್ತ ನಡುಟ್ಟು ಸೇರುನು ಪಂಡ ಅವ್ವೊಂಜಿ ಮಹಾಮಲ್ಲೆ ತಪ್ಪು. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣಾನ್ ತಮೇರಿ ಮೀರ್ದಿನ ಪೊಣ್ಣು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೋಂಗಿ ಕಟ್ಟೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾಂದ್ ನಾಟಕೊಡು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನು ಬುಡ್ಲೆ, ಅಂಕ ಆಯನೊಗು ನಾಟಕ, ಆಟೊಗು ಪೊಣ್ಣು ಪೋಪಿನೇ ಭಾರೀ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪೊಡು. ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಆ ಪೊರ್ತುಡು 1955 ನೇ ಇಸವಿಡ್ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್‌ನ ಆಂದೋಳನ ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್‌ಡೇ ಯೇರ್‌ಲಾ ಕನಮನೊಟುಲಾ ಎನ್ನಂದಿನ ವ ಪೊಣ್ಣು ನಾಲ್ ಗೋಡೆದ ಉಲ್ಲಾಯದ ಕೈದಿಯಾದ್ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್ ಕತ್ತಲೆನೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ದುಕ್ಕ ಬುಡೊಂದಿತ್ತೊಲಾ ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣು ಮೋನೆಗ್ ಬಣ್ಣ ಪಾಡೊಂದು ಆಣ್-ಆಣ್ಜೊವೆ ನಡುಟ್ಟು ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ನಟನೆ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ ಅವ್ವೊಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಬೆಯ್ಯಾದಿ ಬಾರ್‌ನ್ ಕೊಡಿಪಾದಿನಾತ್ ಭಂಗ ಕಾರ್ಯ. ಆಂಡಾ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಆಯಿಟ್ ಗೆಲ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತೆರ್ ! ಆತೇ ಅತ್ತ್ ತುಳುರಂಗಭೂಮಿಗ್ ಆರೇ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನ ಸಾನೊಗು ಬಂಗಾರ್ದ ಕಳಸ ಯೇರಾಯೆರ್. ಪೊಣ್ಣಾನ ಪಾತ್ರೊಗು ಜೀವಕಳೆ ತುಂಬಾಯೆರ್.

ಆರೆನ ಆ ಗರೊಡಿಡ್ ಉಂಡಾಯಿನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಪ್ರತಿಭೆಲೆನ ಪುದರ್ ಪನೊಡಾಯಿನ ಅಗತ್ಯವಾದುಂಡು- ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಪಮ, ಯಶೋಧರ, ಬೇಬಿ, ಪ್ರೇಮ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಇಂಚ ಏತೋ ಜನ ಆರೆನ ಕೂಟೊಡು ಸೇರಿಯೆರ್. ಇನಿಮುಟ್ಟ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರ ಪಂಡ ಆಣನ ಮೀಸೆ ಗೀಸಾದ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣನ ಸ್ವರ ಅಲೆನ ನಟನೆದ ನಡುಟ್ಟು ಅಲೆನ ಪಾತ್ರೊಗು ಜೀವಕಳೆ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಪನ್ಪಿನಾಂಡ ಏಪ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಣ್ಣ ಪಾತ್ರೊನು ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ತೊಲಾ ಆನಿಯೇ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಇಡೀ ನಾಟಕದ ಜೀವ ಸರಿಯಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಸುರು ಆಂಡ್.

ಸಮಾಜ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಬದಲಾವಣೆ ಒಪ್ಪೆರೆಗ್ ಆತ್ ಸುಲಭ ಇಜ್ಜಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಕೆಲವೆರೆನ ಚಿಂತನೆದಂಚ "ಕೆಮ್ಮೂರುದಾರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ವಿರೋಧವಾದ್ ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಉಂದು ನಮ್ಮಗಲೆಗ್ ಪನ್ತಿನ ವಿಶಯ ಅತ್ತ್. ಆರ್ ಇಂಚ ಮಾತಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಊರುನು ಹಾಳ್ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಡ್ಡ ತಾದಿಕ್ ಜನಕುಲು ತೆಲಾವುನಂಚ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ದುಡ್ಡು ಮಲ್ಪುನ ಕುರೆ ಅಂಗಲಾಪುಡು ತುಳುವೆದಿ ಪೊಣ್ಣನ ಮಾನೊನು ಮಾರೊಂದುಲ್ಲೆರ್". ಇಂಚ ಏತೇತೋ ಪಾತೆರ ಕೇನೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಚ್ಚಿರೆಡ್ ಸುಣ್ಣ ಪಾಡೊಂದು ಕಾತೊಂದು ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್ ಏಪಾ ಆರ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಬುರುವೆರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಪಾಡ್ದ್ ಕಾತೆರ್.

ಪಾಪ.... ಕಾತಿನವ್ವೇ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ದಿನ ಎಣ್ಣೆಡ್ ಕಣ್ಣುರಿ ಮಾತ್ರ ಲಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ದಾಲಾ ಪ್ರಯೋಜನ ತಿಕ್ಕಾದ್‌ಜಿ. ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪ ಪೋವನಗ ಬೆರಿ ಬೆರಿಟ್ಟ್ ಜನ ಪೋಂಡು. ನಾಟಕದ ಕೂಟದ ಉಲಾಯಿದ ಪ್ರತಿ ಒರಿಯನ್‌ಲಾ ಸಂಶಯದ ದಿಟ್ಟಿಡೇ ತೂವೊಂದು ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್. ಇರೆಟ್ಟ್ ಉಪ್ಪು ಪಾಡ್ದ್ ಕಾತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ನಡತೆಗ್ ಓಲು ಒಂಜೀತ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ತಿಕ್ಕೊಂಡ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾತೊಂದು ಏತೋ ಅಕ್ಲೆನ ಜೀವನದ ಭಾರೀ ಬಿಲೆತ್ತ ಕಾಲೊನೇ ಕೆರಿಯೆರ್ ಸೆಟ್ಟು ಓಲ್ಲಾ ತಾದಿ ತಪ್ಪುವೆರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾಪುನ ಗಿರನೇ ಪತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಾ... 6 ಅಡಿತ ಆ ಮಲ್ಲ ಜೀವದ ಉಲ್ಯಾ ತನ್ನ ಕೂಟೊಡು ಇತ್ತಿನ

ಪೊಣ್ಣನ ಜಾಗ್ ಒರ್ತಿ ತಂಗಡಿ, ಪಲಿನ ಬುಡುದು ಬೇತೇ ವ ಸ್ಥಾನೊಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಬಾಲೆ ಮನಸ್ಸ್ ಪನ್ಪೆರ್ ಕೆಲವೆರ್. ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಡೇ ಇತ್ತಿನಕ್ಲು ಇತ್ತೆಲಾ ಭಾರಿ ಒಂಜಿ ಗರ್ವೊಡು ಪನ್ಪೆರ್. ನಮ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆನ ಒಟ್ಟುಡು ನಾಟಕ ಮಲ್ತಿನ ವ ಪೊಣ್ಣನಲಾ ಮುಡ್ತಿನ ಪೂ ಬಾಡಂದಿನಂಚ ಆರ್ ಕಾತೆರ್. ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆದ ನನೊಂಜಿ ಪುದರೇ ಆರ್. ಸ್ವಚ್ಛ ಜೀವನ ಅರೆನ. ಅಲ್ಪ ವ ಒಂಜಿ ಸೋಂಕಣೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಪಂಡ... ಪ್ರತಿ ಒರಿಯಾನ್‌ಲಾ ಆರ್ ತೂಪಿನಿ ಅಕ್ಲು ತನ್ನ ಕೂಟದಕುಲು ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಅಕ್ಲು ತನ್ನ ಬೆರಿಟ್ಟೇ ಬೈದಿನಕುಲು ಪನ್ಪಿನಾತ್ ಮೋಕೆ. ಅಕ್ಲೆನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಆರ್ ಜೀವೊಗು ಜೀವ ಕೊರ್ಪಿನಂಚಿನ ತಗೆಯಾದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಡು ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಪೊಣ್ಣನ ಗೌರವೊಗು ದಾಲಾ ಕುಂದು ಬೈದ್‌ಜಿ. ಅತ್ತಾ ಅಲೆಗ್ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಕೊಲ್ಕೆದ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪಿನ ತಂಕಲಾ ಯೇರೆಡಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ.

ಕಲಾವಿದೆ ಪಂಡ ಎಂಚ ಇಪ್ಪೋಡು; ಆಯನ ಬದ್‌ಕ್ ಅವ್ವೇತ್ ಸ್ವಚ್ಛ ಇಪ್ಪೋಡು, ಕಲಾಕಾರೆ ತಾನೇ ಒರಿ ತಾದಿ ತೋಜಾವುನ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ್ ಸಮಾಜೊಗು ಎಂಚ ತಾದಿ ಕನವೋಡು. ಒರಿ ಸಜ್ಜನೆಯಾದ್ ಸಮಾಜೊಡು ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆವೊಡಾಂಡ ಆಯೆ ಬದುಕುನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಕೊಲ್ಕೆ ತೋಜಾವೆರೆಗ್ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ತಿಕ್ಕೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ. ಆಯೆ ಏತ್ ತಗ್ಗ್‌ದ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ನಡಪೋಡು ? ಉಂದು ಮಾತಾ ತೆರಿಯೊಂದು ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಅವ್ವೇನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ತಗ್ಗ್‌ದ ಕಂಡೊಗೇ ರಡ್ಡ್ ಬುಲೆ ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರದಂಚ ಏತ್ ಎಲ್ಯಾ ಬಾಲೆಡಲಾ ತಗ್ಗ್ ಬಗ್ಗ್‌ದೇ ನಡತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಎಲ್ಯಾ ಬಾಲೆ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಪಂಡಲಾ ಅವ್ವೇನ್ ಭಾರೀ ಅಜತ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಆತ್ ಮಲ್ಲಾ ನಾಟಕ ತಂಡೊನು ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ಪತ್ತ್ ಇರ್ವ ವರ್ಸ ನಡಪಾವೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಪಂಡ ಕುಸೆಲ್ದಾ ಪಾತೆರ ಅತ್ತ್. ಪತ್ತಪ್ಪೆ ಬಾಲ್ಲು ಒಂಜಾದ್ ಇಪ್ಪುನ ಬುಡುದು ಒಂಜಾಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲೆ ಕಂಟೆವೊಂದಿನ ಕಾಲೊಡು ಒಂಜಾದ್ ಇಪ್ಪುನು ಪಂಡ ಅವು ಎಲ್ಯಾ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್. ಏಪಲಾ ಅರೆನ ನಡುಟ್ಟು ಕಲಾಕಾರಗ್ ಕೊರೊಡಾಯಿನ ಗೌರವ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದೇ ಅಕುಲು ಆತ್ ಕಾಲ ತೆಲಿತ್‌ದ್ ನಲಿತ್‌ದ್ ಇಪ್ಪೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ಉಂದು ತೂವನಗ ಅರೆನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ಏತ್ ಬಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಅವ್ವೇತ್ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡ್ದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ.

ಅರೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಯೇರ್‌ಲಾ ಆರ್ ತಾದಿ ತತ್ತ್‌ದ್ ಬೂರ್ದೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನೆರೆಗ್ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಭಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಜಿ. ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಡು ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಸರಿಯಾದ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದು ಅಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ವ ಒಂಜಿ ಅಡ್ಡ ಪಾತೆರಲಾ ತಿಕ್ಕಂದಿನಂಚ ತೂವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದೇ ಆ ಬಂಧನೊದ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಕೊಲ್ಕೆ ತಪ್ಪಾವುನ ಪಂಡ ಸಲೀಸ್ ಆತ್‌ಜಿ. ಅಂಚಾದೇ ಆತೊಂಜಿ ಅಕ್ಲೆನ ಅರ್ತಿ ಪ್ರೀತಿದ ಸಂಮ್ಮಂಧದ ಮರ ಬುಲೆಂಡ್.

ಅರೆನ ಕಲಾವಿದನ ಉಡಲ್ ಬೊಲ್ಲೊಗು ತಿಕ್ಕ್‌ದಿನ ಗೊಡು ತಾರಾಯಿದಂಚ ಅತ್ತ್. ಅವು ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರ್‌ಡ್ ನೀಂದುನ ಎಡ್ಡೆಂತ್ತಿನ ತಾರಾಯಿ. ಅವು ಮರ್ಲ್ ವೊಯ್ಲ್‌ಡ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರ್ದು ಅಂಚಿ ಇಂಚಿಗ್ ವೊಯ್ಲ್‌ಗ್ ನೀಂದೊಂದು ಪೋವಂದ್. ಅವು ಬೋಡಾಯಿನ ದಿಕ್ಕೇ ಪತ್ತು.

ಅಂಚಾಂದೇ...

ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆನ ನಾಟಕದ ಕೂಟೊಡು ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಬರವು ಸರವು ಬೋಡೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಓದೆರೆಗ್ ಬರಂದಿನಾಯಡಲಾ ಒಂಜಿ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಂಡಾ ಅವ್ವೇನ್ ಮಲ್ಪಾದೆ ಬುಡ್ಪೆರ್. ಅಂಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಅರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕ್ಷರದ ಗಂಧಗಾಳಿ ದಾಂತಿನಾಯೆಲಾ ಅರೆನ ಗರಡಿಡ್ ಬುಲೆದ್ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೂಡ್ದಿನ ಕೂಟೊಡ್ದು ಸಯ್ ಪನ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರುಮೂರು ಪನೆರೆಗ್ ತೆರಿಯಂದಿನಾಯೆ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ ಅವು ಬಾಯಿಡ್ ಪಂಡಿನಾತ್ ಸುಲಭದ ಬೇಲೆ ಅತ್ತ್. ಆಯಡ ಪಾತೆರೊನು ಪನ್ಪಾವುನ ಒಟ್ಟುಡೇ ಆಯನ ನಟನೆದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ವಿಚಾರಲಾ ಆಯುಗ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನೊಡು. ಅವ್ವೇನ್ ಆಯನ ಎದುರುಡು ಮಲ್ಪಾದ್ ತೋಜಾವೊಡು. ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ಕೆತ್ತ್‌ದ್ ರೂಪ ಒಂಜಿ ಕೊರ್ಪಾವುನು ಪಂಡ ಬಾಯಿಡ್ ಪಂಡಿನಂಚ ಅತ್ತ್. ಅಲ್ಪ

ಕಲ್ಪಾವುನಾಯಗ್ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಎಂಚ ಹತೋಟಿ ಬೋಡ ಆತೇ ಕಲ್ಪಾವುನಾಯನ ಪನ್ತಿನ ಕಲ್ಪುನಾತ್ ಶಕ್ತಿ ಏತ್ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ತೆರಿಯುನುಲಾ ಆತೇ ಅಗತ್ಯ. ಆಯನ್ ಎಂಚ ಬಗ್ಗಾವೊಡು? ಎಂಚ ಕಲ್ಪಾಂಡ ಆಯನ ಆ ಬಡ್ಡ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನ ತರೆಕ್ ಪೊಗ್ಗ್ ಪನ್ಪಿನ ಸರಿಯಾದ್ ದುಂಬೇ ತೆರಿಯೊಂದು ಬೊಕ್ಕ ಆಯಗ್ ಕಲ್ಪಾವೊಡು. ಅಪಗ ಮಾತ್ರ ಆರ್ ಪತ್ತ್‌ದಿನ ಬೇಲೆ ಕೋಡಿ ಎತ್ತು. ಕುಕ್ಕಿಕಟ್ಟೆದ ತನ್ನ್ ಪನ್ಪಿನ ಅರುಮೂರು ತೆರಿಯಂದಿನ ಅರೆನ ಸಂಗತ ನಾಟಕದ ಕುಂಡುದ ಪೊದ್ಕೆ ತುಂಬೊಂದು, ಪರದೆ ವೊಯ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ತನ್ನುಡ ಅಗತ್ಯದ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಬರಂದಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಆಯಗ್ ಬೊಡಾಪಿನ ಅಗತ್ಯದ ಸಲಹೆ ಕೊರ್ದು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪಾದ್ ಕೂಡ್ದಿನ ಮಂದೆ 'ಶಹಬ್ಬಾಸ್ ತನ್ನೋ' ಪನ್ಪಿನಂಚ ಮಲ್ಪೆರ್.

ಅಂದ್ ಅರೆಗೇ ಸುರುಟ್ಟು ತನ್ನುನ ಮಿತ್ತ್ ನಂಬೊಲಿಗೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡಾ ಅರೆನ ಧೈರ್ಯ ಮೆಚ್ಚೊಡಾಯಿನ. ಅಂಚಾಂದೇ ತನ್ನುನ ಉಲ್ಯಾಡ್ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದನ್ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡುನ ಕಾಲ ಕೂಡುಂಡು. ದುಂಬುಗು ಆರ್ ಒರಿ ಅರೆನ ನಾಟಕದ ತಂಡೊಡು ಪರದೆ ಪೊಯ್ಪುನ ಒಟ್ಟುಡೇ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್‌ಲಾ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಒಟ್ಟಾರೆ ತನ್ನುನ ಭಾಗ್ಯದ ಬಾಗಿಲ್ ಜತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಆಯಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ತಮಾಶೆದ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿ ದಾದವು ಪಂಡ... ಜಮಾಬಂಧಿದ ಕಾಲೊಡು ಬತ್ತಿನ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಲೆನ್‌ಲಾ ತನ್ನ ಪಾತೆರದ ಮಾಯಾಜಾಲೊಡು ಕಟ್ಟ್‌ಪಾಡ್ದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಮಂಕ್ ಬೂದಿನ್ ಪಾಡ್ಪಾದ್ ಅಕ್ಷತೆದ ಕಾಳ್ ಅಕ್ಲೆನ ತರೆಕ್ ಬಿರ್ಕ್‌ದ್, ತನ್ನ ವಶೊಕು ದೆತೊಂದಿನ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ತನ್ನ ಕೈಟ್ಟ್ ಇತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದನ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಡ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ತನ್ನ ವಶ ಮಲ್ತಿನ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಅಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ತನ್ನವೇ ಮರ್ಲ್ ಪತ್ತಾದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಕೈಟ್ಟ್ ನಾಟಕೊಡು ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪಾದ್ ಏರೆನ್ ಎಂಚ ಏಪಾ ತನ್ನ ಪಾತೊರೊಡು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪಾಡೊಲಿ ಪನ್ಪಿನವ್ವೇನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ವ ಮಲ್ಲ ಜನೊನುಲಾ ಬಾಯಿದ ಭಿರ್ಸಾದಿಗೆ, ನಾಲಾಯಿದ ಸಪಾಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಕೈ ವಶ ಮಲ್ತೊಂದು ಆವೊಡಾಯಿನ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ಪಾದೇ ಬುಡೊಲಿ ಪನ್ಪಿನವ್ವೇನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಸರಕಾರಿ ಒರಿ

ಬೇಲೆದಾಯನ ಆಯೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಪೂರ್ಯೆಸುನ ಒಟ್ಟುಡೇ ಆಯಡ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಇತ್ತಿನ ಶಕ್ತಿನೊಂಜಿ ಎಂಚ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡೋಲಿ ಪನ್ಸಿ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗ್ ಸೇರಿಯೆರ್ ಕೆಮ್ಮೂತ್ರುದಾರ್.

ಇನಿ ಕೋಡೆದ ಕೆಲವು ಪಾತ್ರಧಾರಿನಂಚ ನಾಟಕ ಸುರು ಆಪಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಶಿಸ್ತ್‌ದ ಸಿಪಾಯಿದಂಚ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ತೋಜವುನ ಬುದ್ಧಿ ಅರೆನ ಕೂಟದಕ್ಲೆಡ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಅಕ್ಲು ಓಡೆಗ್ ಮುಟ್ಟ ಪಂಡ ನಾಟಕದ ಪೊದ್ಕೆ ತುಂಬುನೆಟ್ಟ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಪರದೆ ವ್ಯೊಪುನ, ಬಣ್ಣೊ ಪಾಡೊಂದಿನ ಒಟ್ಟುಗೇ ತನ್ನ ಪಾತ್ರೊನು ಅಚ್ಚಿಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾವುನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಅಕ್ಲೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಒರಿ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಒಂಜೇ ಪಾತ್ರೊಡು ಸೈಯ್ ಪನಂದೆ ಆಯೆ ಆನಿ ಗೊಬ್ಬುನ ನಾಯಕನ ಪಾತ್ರೊಡ್ದು ಪತ್ತ್‌ದ್ ಒರಿ ಒರಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮೋನೆ ತೋಜಾವುನ ಪಾತ್ರ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ದಾಲಾ ಆತ್ಟ್ ತನ್ನ ಘನತೆಗ್ ಕುಂದು ಬರ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನವ್ಬೇನ್ ಎನ್ನಂದೆ ಇನಿಕ್ ಎಂಕ್ ಈ ಪಾತ್ರ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್, ಆಕ್ ಜೀವಕಳೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಎನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನೊಂದು ದಾಲಾ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಎನ್ನಂದೆ ತನ್ನ ಬೇಲೆ ಪೊರ್ಲುಡು ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಉಂದು ಅಕ್ಲು ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆಡ್ದ್ ಕಲ್ಪಿನ ಪಾಠ ಪನೊಲಿ. ಎಂಚ ಉಲ್ಯಾಯೆನ ಅಂಚ ಒಕ್ಕಿಲ್ ! ಎಂಚ ಅಪ್ಪೆನ ಅಂಚ ಮಗಲ್ ! ಎಂಚ ಮರನ ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಫಲ ! ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆಡ ತಾನ್ ಪನ್ಪಿನ ಅಹಂ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಅಂಚಾಂದ್ ಅರೆನ ಕೂಟದಕ್ಲೆಡ ಅವು ಉಂಡಾತ್‌ಜಿ. ಆರ್ ಎಂಚ ವ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್‌ಲಾ ಪಿರ ಪೋವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಜೆರ, ಅಂಚೆನೇ ಅರೆನ ಕೂಟದ ಮಾತಾ ಪಾತ್ರಧಾರಿಲು ಅವ್ವೇ ತಾದಿಡ್ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್, ಪನ್ಪಿನವ್ಬೇನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾಲಾ ಪನ್ಪಿನ ಸತ್ಯದ ಪರಿಚಯ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆನ ಗರೊಡಿಡ್ ಉಂಡಾಯಿನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಶಕ್ತಿಲು ಇನಿಕ್ ತುಳು, ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ಮೆಂಚೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಇನಿ ಎತ್ತರದ ಮಣೆಟ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಪುಗರಾಟ ನಡಪುಡಾಂಡ ಅಯಿಕ್ ಕಾರಣಕರ್ತೆರ್ ಅತ್ತಾ ಆ ಒಂಜಿ ಕಲಾವಿದನ ದೈನ್ ನೆಡ್ದ್ ಅಯಿಕ್ ಕಟ್ಟೆ

ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ನೀರ್ ಮೈತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೆಮ್ಮೂರುದಾರ್. ಆರ್ ತೂದೇ ಒರಿಯನ ಉಳಾಯಿಡ್ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಇತ್ತಿನ ಶಕ್ತಿನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ಪುನ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನಾರ್ ಅಂಚಾಂದೇ ಏತೇತೋ ಇರೆ ಮದೆಟ್ಟ್ ಇತ್ತಿನ ಕಾಯಿ ಎದುರುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅವು ಅಭಿಮಾನಿಲೆನ ಒಡಲ್‌ನು ತಂಪು ಮಲ್ಪುನ ಫಲವತ್ತಾದ್ ಇನಿಕ್ ಉಲ್ಲೋ.

ಅರೆನ ಕೂಟೊಡು ಜಾತಿದ ಬೇಲಿ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಅವ್ವೇನ್ ಆರಾದೇ ದುಂಬತ್ತ ಪೊಲ್ತುದು ಪಾಡ್ದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಮೇಲ್, ಕೀಳ್ ಪನ್ಪಿನ ಅಂತರ ಅಕ್ಲೆನ ನಡುಟ್ಟು ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಯೇರೇ ಆವಡ್ ಕಚ್ಚೆದಾಯೆ ಬರಾಡ್, ಮುಂಡುದಾಯೆ ತಿಕ್ಕಡ್ ಅತ್ತ್ ಚಲ್ಲಣ ದಾಯೆನೇ ಅವಾಡ್ ಅರೆಡ ಅಯಿಟ್ ದಾಲಾ ಬೇದನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಪ್ರತಿಯೊರಿಯಡಲಾ ತೆಲ್ತ್ ತೆಲ್ತ್‌ದೇ ಪಾತೆರ್ದ್ ಅವ್ವೇ ಅರೆನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಅಯಿನ ತೆಲಿಕೆದ ಕಮ್ಮೆನ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆ ಮೋಡಿ ಪಾಡುನ ಪಾತೆರದ ಎದುರು ಯೇರ್ ಅಂಡಲಾ ಜಾತಿ ಪನ್ಪಿನ ಅಗರ್ ಪಾಡೊಂದು ಬೈದಿನಾಯೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅಯೆ ಅಪಗ ಮಾತಾ ಮದೆತೊಂದಿತ್ತೆ. ಅಂಚಾಂದೇ ಅರೆನ ಕೂಟೊಡು ಊಂಚಿ ಜಾತಿಡ್ದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ನೀಚ ಜಾತಿದಾಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಮಾಜ ದೂರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತಿನಾಯೆಲಾ ಒಂಜಾದ್ ಕೂಡ್ದು ಬಣ್ಣದ ಲೋಕೊಡು ನಮ ಮಾತಾ ಒಂಜೇ. ತುಳುವೆರೆನ ನಡುಟ್ಟು ಜಾತಿದ ಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಳೆ ವ ಕಾಲೊಗುಲಾ ಅಡ್ಡ ಬರಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ತೋಜಾದ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ನಮ್ಮ ದೇಶೊನು ಇನಿಕ್ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪಂಡೊಂದುಲ್ಲಾ. ಆಂಡಾ ಓಲು ತೂನ್ಡಲಾ ಜಾತಿದ ಪ್ರಶ್ನೆನೇ ಎದುರಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಒರಿ ಆಂಡಾಲಾ ಒಂಜಿ ಊರುಡು ಪುಟ್ಟೊಂದು ಜಾತಿ ಪನ್ಪಿನ ಅ ಕುರೆನ್ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಕಲೆವೊಲಿ. ಕಲಾರಂಗೊಡು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಅರೆನ ಇಲ್ಲಾಡ್‌ಲಾ ವ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ತುಡುಲಾ ಆ ಜಾತಿ ಪನ್ಪಿನ ಅಗರ್‌ನ್ ಯೇರ್‌ಲಾ ಪಾಡ್ದಿನ ಕೇನ್ದ್ ಬರ್ಪುಜಿ. ಅಂಚಾಂಡ ಒರಿಯಾನ ಮಲ್ಲಾದಿಕೆ ಎಂಚ ಒರ್ಪಾವು.

ಜಾತಿದ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಅನಿಸ್ಟೊಲೆನೇ ಮೂಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆರ್ ನಾಟಕ ಬರೆಯೆರ್. ಈ ಜಾತಿ ಪನ್ಪಿನ ಮಾಜಾವೊಡಾಂಡ ಅತ್ತಾ ನಮಡ ಮಲ್ಲಾಯೆ ಬಡವೆ ಪನ್ಪಿನ ಆ ಭಾವನೆ ದೂರ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ ನಮ ಮಾತಾ ಭಾರತೀಯೆರ್

ಪನ್ಪಿನ ಸತ್ಯ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಯೊಡು. ಅಪಗ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಊರು, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿದ ಆ ತಾನೊನು ಪಡೆಯು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನೊಂದು ಅವೆನೇ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಗುರಿಯಾದ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾಯೆರ್.

ಅರೆನ ಆ ಪಟೇಲಿಕೆದ ಪೊರ್ತುಡು ಅರೆನ ನಿರೆಲಾದ್ ಉಗ್ರಾಣಿ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಶೀನ ಸೇರಿಗಾರ್ರೆಗ್ ಇತ್ತೆ 75 ವರ್ಸ ಪಿರಾಯ. ಆಂಡಲಾ ಅರೆನ್ ಇತ್ತೆಲಾ ತೂವನಗ 60 ಕರಿಯಂದಿನ ನಡು ಪಿರಯದಂಚ ತೋಜುವೆರ್. ಅರೆನ ಆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಾಲ ಆರ್ ಕೆಮ್ತೂರುದರೆನ ಒಟ್ಟುಡೇ ಅರೆಗಾಲ ನೆಸರ್ದಾ ಪೆಟ್ಟ್, ಮರಿಯಲದ ಬರ್ಸೊದ ರಾಪು ತಿನ್ತಿನಾರ್. ಕುದ್ದೆ ಜೀವದ ಶೀನ ಸೇರಿಗಾರ್ರು ದಾಲಾ 5 ಫುಟ್ ಉಲ್ಲೆರ ದಾನ್ನ. ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಡೇ 6 ಫುಟ್‌ಗ್ ಮಿಕ್ಕ್‌ದಿನ ಉದ್ದ ಜೀವದ ಪಟೇಲೆರ್ ಕಾಲಿ ಅರೆನ ವಾರೀಸ್ ಹಕ್ಕ್‌ಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಊರುಡು ತೀರ್ವೆ ವಸೂಲು ಮಲ್ಪಿನ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಆರ್ ಅರೆನ ತೆತ್ತಿಗಾರನಂಚ ಪಿರಾವುಡೇ ಆರ್ ಪೋಯಿನಲ್ಪ ಪೋವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

'ಆ ಆರೆನ ಉಲ್ಲಾಯೆ...' ಉಂದು ಶೀನ ಸೇರಿಗಾರ್ರೆ ಪಾತೆರ! "ಎನ್ನ ಉಲ್ಲಾಯನಂಚಿನ ಉಲ್ಲಾಯೆ ನನ ಓಲು ತಿಕ್ಕೆರ್ ? ಅರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರ್ನಗ ಎನ್ನ ಕರ್ಲ್ ಕತ್ತೆರುಂಡು. ದೇವೆರ್ನಾಂಚಿನ ನರಮಾನಿ. ಅರೆನ ಎಡ್ಡೆತನನೇ ಮಾತ್ರ ಕಡೆಕ್ ಅರೆನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಬರಿಯೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ. ಆವಂದಿನ ಗುಂಡಿಕ್ ನೂಕುಂಡು. ಹೆಚ್ಚಿ ಎಡ್ಡೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ಅವು ನಮ್ಮ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಪಾಶಾಣ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಅರೆನ್ ತೂದೇ ತೆರಿಯೊನೊಡು.

ಶೀನ ಸೇರಿಗಾರ್ರು ದುಂಬೇ ಪಂಡಿನಂಚ ಕೆಮ್ತೂರುದರೆನ ನಾಟಕದ ದಿಬ್ಬಣದೊಟ್ಟುಗು ಬೊಂಬಾಯಿ, ಪೂನಾ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮದರಾಸ್, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ನಮ್ಮ ಘಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮಾತಾ ಕಾಫಿ ತೋಟೊಲೆಗ್ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೇ ಅರೆನೊಟ್ಟುಡು ಪೋತಿನ ಆ ನೆಂಪು ನನಲಾ ಜೀವೊಡುಂಡು. ಅರೆನ ಪಾತೆರೊಡು ಪನ್ಪಿನಾಂಡ "ಉಲ್ಲಾಯನಂಚ ಇತ್ತೆ ನಾಟಕ ಮಲ್ಪುನಾಕ್ಲು ಯೇರ್ ಉಲ್ಲೆರ್ ? ಇತ್ತೆದಕ್ಲು ಮಾತಾ ಬಲಿದಾಂತಿನ ನುಂಗೆಲರಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆಂಡಾ ಎನ್ನ ಉಲ್ಲಾಯೆ ಜೀವ ಕೊರ್ಪಿನ ತಂಞಾನ

ಬೆಂಞನ ಕೊರೊಡು ತುಳುವೆರೆಡ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡು ಮಲ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಅಡರ್ದಿನ ತಪ್ಪುದ ಸಿಂಕ್ಕಿ ವೊಯ್ತ್‌ದ್ ಕಲೆತೆರ್ !

ಶೀನ ಸೇರಿಗಾರ್ರ್ ಏತೊಂಜಿ ಗುಟ್ಟುದ ನರಮಾನಿ ಪಂಡ ದುಂಬತ್ತ ಅರೆಡ ಕೆಮ್ಮೂರುದರೆನ ವಿಶಯ ಕೇನನಗ ಕಣ್ಣ್ ಮಲೆದ್, ಅರೆನ ಪುದರ್ ಕಲೆಪಿನ ಯೋಗ್ಯತೆ ದಾಂತಿನಕ್ಲೆಡ ದಾದ ಪಾತೆರುನು ಪನ್ಪಿನಂಚ ಬುಲಾದಿನ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆಡೇ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೋಯೆರ್.

ನನ ಒರ ಕೇನನಗ ಅರೆನ ವಿಶಯ ತೆರಿಯಂದಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಡ ತಾನ್ ಪನಯೆ ಪನ್ಪಿನಂಚ ಪೋಯೆರ್. ಆಂಡಾ.... ಈ ಮನುಷ್ಯಗ್ ಕೆಮ್ಮೂರುದರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಅಭಿಮಾನದ ಒಂಜಿ ನಿರೆಲ್ ಕಬಿದ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ನಿಧಾನೊಡು ಅರ್ಥ ಆಂಡ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್.. ಅಪಗ ಅರೆಗ್ ಆತಿನ ಆ ಬೇನೆ ಸೇರಿಗಾರ್ರೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ನನಲಾ ಜೀವ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಅಂಜಿಯೆರ್. ದಾದನ ಅರೆಗ್ ಎಂಕ್ಲು ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ಪುವ ಪನ್ಪಿನ ಪೋಡಿಗೆಲಾ ಅರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಾ... ಅರೆನ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ತಿನ ಕೆಮ್ಮೂರುದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಸುಂದರ ಸೆಟ್ರ್ ಪಾಡೊಂದಿನ ಎಡ್ಡೆನ ಅರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನಾಟುನಂಚ ಮಲ್ತಿನೇ ಇನಿಕ್ ಯಾನ್ ಕೂಡ್ದು ಪಾಡ್ದಿನ ಈ ಸೇಮಯ್ದು ಅಡ್ಡೆದ ಪೂ ಬುಡ್ಪಾಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಒಂಜೊಂಜೆ ಸಂಗತಿ ಅರೆನ ಬಾಯಿಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಬೂರನಗ ಅರೆನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಗೌರವ ಭಕ್ತಿದ ಪರಿಚಯ ಆವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್. ನಮ್ಮ ಪಿರಕ್‌ದ ತುಳುವೆರ್ ಒಂಜಿ ಸಾಹಿತಿಗ್, ಉಲ್ಲಾಯಗ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಮರ್ಯಾದೆ ವ ಮಟ್ಟದವು ಪನ್ಪಿನ ತೆರಿಂಡ್. ಪಾತೆರ ಪಾತೆರೊಗು ಆರ್ 'ಎನ್ನ ಉಲ್ಲಾಯೆ' ಪನ್ನಗ ಆ ಅರ್ತಿ ಪ್ರೀತಿದ ದರುಶನ ಆಪುಂಡು.

ಆಂಡಲಾ ಎಂಕ್ ಆರ್ ತನ್ನ ಪಾತೆರದ ಸುರುಟ್ಟು ಪನ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನಾಟ್‌ದ್ ಪೋಂಡು ....

"ತೂಲೆ ಅಕ್ಕಾ... ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತೆ ದಾಯೆ ಅರೆನ ಸಂಗತಿ ? ಜೀವೊಡು ಇಪ್ಪನಗ ಆರ್ ತುಳುವೆರೆಗ್ ನಾಟಕ, ಪದ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರೆಡ್ದ್ ನಮ ಮಾತಾ ಸುಖ ಪಡೆವೊನಿಯ. ಎಂಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಬೇನೆ ಬೇಸರ್‌ನ್ ಮಾಜಾವೊಂಡ.

ಆಂಡಾ... ಪಾಪ ಅರೆಗ್ ದಾನೆ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಎನ್ನ ದೇವೆರ್ಮ್ನಾಂಚಿನ ಉಲ್ಲಾಯಿ ಮಾತಾ ಕಳೆವೊಂಡೆರ್. ನಾಟಕ.... ನಾಟಕ.... ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡೆದಿ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಎನ್ನಂದೆ ಇತ್ತಿನ ಮಾತಾ ಉಂದೆಕ್ಕೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆಂಡಾ ಅರೆನ ಕಡೆಕ್ ಯೇರ್ ಆಯೆರ್? ಅರೆಗ್ ತಿಕ್ಕ್ದಿನ ಕೊಕ್ಕಿ, ಕಾನಿಕೆ ನಿಜವಾದ್ಲಾ ಅರೆನ್ ದುನೆಪಾಂಡ್. ಆಯಿತ ಪೊರ್ಲುಗು ಆರ್ ಬೂರಿಯೆರ್. ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ತಾನ್ ಪತ್ತ್‌ದಿನ ಆ ಬೇಲೆಡ್ ಆರ್ ನಾಲ್ ಒಟ್ಟೆ ಕಾಸ್‌ಲಾ ಮಲ್ತ್‌ಜೆರ್. ಇತ್ತೆ... ಆರ್ ಇಜ್ಜೆರ್. ಇತ್ತೆ ಅರೆನ್ ನಿಕ್ಲು ದಾಯೆ ನಿನೆಪೊಡು ? ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಇಪ್ಪುನಗ ಅರೆಗ್ ಉಂದು ತಿಕ್ಕ್ದಿನಾಂಡ ಏತೊಂಜಿ ಸಂತೋಸು ಆತು. ಆರ್ ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ಆಂಡಾಲಾ ಇತ್ತುವೆರ್. ಇತ್ತೆ... ಪರಲೋಕೊಗು ಸಂದಿ ಬೊಕ್ಕ ದಾಲಾ ಪಿರೇಜನ ಇಜ್ಜಿ. ನರಮಾನ್ಯಗ್ ದಾಲಾ ಕೊರ್ಪಿನ, ಮಲ್ಪುನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಜೀವೊಡು ಇಪ್ಪನಗ ಕೊರೊಡು, ಮಲ್ಪೊಡು. ಅವು ಆಂಡಾ... ಅಕ್ಲು ಬೆಂತಿನ ಬೇಲೆದ ಪಡಿ ಕೊರ್ದು. ಇತ್ತೆ... ಉಂದು... ಬಂಜಿಗ್ ಕೊರಂದಿನ ಬಾಲ್ಲು ಸೈತಿಬೊಕ್ಕ ರುಂದನ ಕಟ್ಟಿನಂಚ.

ಅಲ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರುನಂಚಿನ ಪಾತೆರ ! ಆತೇ ಅತ್ತ್ ನಂಕ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಪಾತೆರಲಾ ಪನೊಲಿ. ಶೀನ ಸೇರಿಗಾರ್ರ್ ಕಂಡು ಕಪಟ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಅವು ಅರೆನ ಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಭಾವನೆ. ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಉಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆದ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಪನೊಲಿ. ಆಂಡಾ... ಅರೆಗ್ ವಿಶಯ ತೆರಿಯನಗ ಆರ್ ತನ್ನ ಪಾತೆರ ದಿಂಗ ಮೀರ್ದ್ಂಡ ಮಾಪು ಮಲ್ಪುಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೈ ಜೋಡಣೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಹಳ್ಳಿದ ನರಮಾನ್ಯನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಅರ್ಥ ಆಂಡ್.

ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಸಂಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಚ್ಚೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಜಾಂಡಲಾ ಅರೆನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ ಕಡೆಕ್ ಅರೆನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಂಡ್. ನಾಟಕ ಅರೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಕೈ ಕೊರಿನಂಚ ದೇಶೊಗು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಅರೆನ ಪಟೇಲಿಕೆಲಾ ತತ್ತ್‌ದ್‌ಪೋಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಮ್ತೂರುದ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಅರೆಗ್ ದಾದನ ಉಂತೆರೆಗ್ ಮನಸ್ಸ್ ಬರಂದೆ ಆರ್

ಅರೆನ ಸಂಸಾರದೊಟ್ಟುಗು ಕಾರ್ಲ್ಲಡು ಉಂತಿಯೆರ್. ತುಳುನಾಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲಾಮಂಡಳಿದ ಈ ಸಂಚಾರ ಕೆಮ್ತೂರುಡ್ದು ಹಿರ್ಗಾಣ, ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕುಗು ಬದಲಾಂಡ್.

ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆ ಮಲ್ಪುನಂಚಿನ ಸಾಧನೆನ್ ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಂಡಾ... ಅರೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ತರೆತ್ರದ ಆ ದುನ್ನ ಮಾತ್ರ ಅರೆನ ಬೇಲೆಗ್, ಸೇವೆಗ್ ಕೊರ್ಪಿನಂಚಿನ ಅತ್ತ್. ಸಾಧಾರಣ ಸಾಧನೆ ಅರೆನ ಒಂಜಿ ನಾಟಕೊಡು ದಾದನ ಒಂಜಿ ಕಾರಣೊಡು ತಂಡೊಡು ಇತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಬರಂದೆ ಪೋತಿನಪಗ ಕಾಪುಡು ಒರಿಯೇ ನಾಟಕದ ಮಾತಾ ಪಾತ್ರೊಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆನಿದ ನಾಟಕ ಮಲ್ತ್‌ದೇ ಬುಡ್ತಿನ ಸಾಹಸಿ ! ಕಡೆಕ್ ಅರೆನ ಪಣವುದ ಗತಿ ಹಾಳಾವನಗ ಒರಿ ಒರಿಯೇ ತನ್ನ ಬದಕ್‌ದ ತಾದಿನ್ ನಾಡೊಂದು ಪೋವನಗ ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ ಸೋತುದು ಪೋಯೆರ್. ಆಂಡಾ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರ ಮಲ್ತ್‌ದೇ ಬುಡ್ಪಿನ ಬುದ್ದಿದ ಆರ್ ಪಂಥೊಗು ಪಣೆ ಪಾಡ್ದ್ ನೀರ್ ಮಾಪಾನಂಚಿನ ಗಟ್ಟಿ ಧೈರ್ಯದಾರ್ !

ಆತೇ ಅತ್ತ್. ಓಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಒರಿ ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಂಡ ಆ ಪಾತ್ರೊಗು ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ತಿರ್ಗಾಣೆ ಕೊರ್ದ್ ಆ ಪಾತ್ರ ಉಂಡು ಮಲ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡಾ ಅರೆನ ಆ ಸಾಧನೆ, ಅರೆಡ ಇತ್ತಿನ ಆ ಅಸಾಧಾರಣ ಕಲಾವಿದನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಿಲೆನ್ ಸರಕಾರ ಆವಡ್‌ಅತ್ತ್ ತುಳುವೆರ್ ಆವಾಡ್ ಸರಿಯಾದ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪಂದೆ ಅರೆಗ್ ಸಂದೊಡಾಯಿನ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಂದಾವಂದೆ ಇತ್ತಿನ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಮಲ್ಲಾ ಅವ್ಮಾನ ಪನೊಲಿ.

250/- ರೂಪಾಯಿ ತಿಂಗೊಲುಗು ಸರಕಾರ ಕಡೆಕ್ ಕೊರ್ತಿನ ಮಾಸಾಶನ ಬುಡುದು ಸರಕಾರೊಡ್ದು ಅರೆಗ್ ಬೇತೆ ದಾಲಾ ಸಹಾಯ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಜಿ. ಆಂಡಾ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಅರೆನ ಅಭಿಮಾನಿಲಾಯಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಜ್ಜನೆರ್, ಅಂಚನೇ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಅಭಿಮಾನಿಲು ಅರೆಗ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ಕೊರುದು ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ತಿನಾವ್ವೇನ್ ನಮ ಮುಲ್ಪ ನಿನೆಪೊಡು.

ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆಗ್ ಸಂದಿನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಬಿರುದುಲೆನ್ ಪನೋಡಾಯಿನವ್ವೇ ಅರೆಗ್ 'ತುಳುನಟ ಸಾರ್ವಭೌಮ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತೆರ್ 'ತುಳು ರತ್ನಾಕರ ಭೂಷಣ

ಪಂಡೆರ್', ' ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭರತೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೌರವ ಕೊರಿಯೆರ್, 'ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ' ಪನ್ಪಿನ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್. ಇಂಚ ಅರೆನ ದಾಲಾ ಪ್ರಯೋಜನೊಗು ಬೂರಂದಿನ ಬಿರುದುಲೆನ್ ಕೊರ್ತಿನ ನಮ ಅರೆನ ಅಗತ್ಯದಂಚಿಗ್ ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣ್ ಪಾಡಂದೆ ಕುಲ್ಲಿಯ.

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೋಲು ಅರೆಗ್ ಅಯಿಟ್ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯದ ಪ್ರೀತಿನ್ ಕೊರುಂಡು. ಓಟುಗು ಉಂತಿಯೆರ್. ಆಂಡಾ ಜನಕುಲೆಗ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಬೋಡಿತ್ತಿನ ನೋಟು ಇಪ್ಪಂದೆ ಅಯಿಟ್ ಸೋತು ಪೋಯೆರ್. ಇನಿಕೋಡೆಡ್ ಯೇರ್ ಮನುಷ್ಯನ ಗುಣ ತೂಪೆರ್ ? ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಬೋಡು ಕಾಸ್. ಅಂಚಾದ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಮಾತಾ ಗುಣೊನು ಪಡೆಯಿನ ಕೆಮ್ಮೂರುದಾರ್ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಸೋತುದು ಪೋಯೆರ್.

ಇಂಚ ಕಡೆಕ್ ಕಡೆಕ್ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಮಲ್ತಿನ ಮಾತಲಾ ಸೋತುದು ಪೋಂಡು. ಊರುಟು ಇತ್ತೆ ಜನಕುಲೆಗ್ ನಾಟಕದ ಮರ್ಲ್ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಅಕ್ಲು ಬೈದಿನ ಪೊಸ ಪೊಸ ಸಿನೇಮಾ ತೂಪಿನ ಉರ್ಬುಡು ಇತ್ತಿನಕ್ಲು. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಈ ನಾಟಕ ಬೊಡ್ಚಾಂಡ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್, ನಾಟಕ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ವೀಳ್ಯಾ ಕೊರ್ತಿನಕ್ಲು ನಾಟಕ ಮುಗಿಯನಗ "ಸೆಟ್ರೆ... ಕಾಸ್ ದಾಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಜಿ. ಈರೊಂತೆ ಸುದಾರ್ತ್ ಕೊನಲೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದೆ ಜಾರವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾಂದ್ ಆರ್ ಕೊರೊಡೇ ಆಯಿನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಜನೊಕು ಅರೆಡ ಕೊರಿಯೆರೆಗ್ ಕಾಸ್ ದಾಂತೆ ಪೋಂಡು. ಆಂಡಲಾ ಒರ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಕುಡ ಒರ ಅವ್ವೇನ್ ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರ್ದು ಆ ರುಣ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅರೆನ ಕೂಟೊಡು ಇತ್ತಿನ ಕಲಾವಿದೆರೆಗ್ ದಾಲಾ ಕೊರ್ಯೆರೆಗ್ ಅರೆಗ್ ಎತ್ತ್‌ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಅಕುಲುಲಾ ಸಂಸಾರ ಇತ್ತಿನಕ್ಲು ! ಅಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಅಕ್ಲು ಅರೆಡ್ದ್ ದೂರ ಆಯೆರ್.

ಕಡೆಕ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಈತೊಂಜಿ ಕಾಲ ಪಂಡ 38 ವರ್ಸ ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್‌ನೇ ತನ್ನ ಪಾತೆರದ ಚಳಕೊಡು, ಅಂಚನೇ ನಟನೆದ ಭಿರ್ಸಾದಿಗೆಡ್ ಕಟ್ಟ್ ಪಾಡ್ಡಿನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಒಂಟಿ ಆಯೆರ್. ಆರೆಗ್ ತಾನ್ ಸುರು ಮಲ್ದಿನ ಬೇಲೆ

ಅರ್ನೊಡೇ ಉಂತುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಸಿಂತೆ ಪತ್ತ್‌ಂಡ್. ತಾನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನ ಕನತ್ತ ಅರಮನೆ ಜಾರ್‍ದ್ ಬೂರುನ ತೂವನಗ ಆರ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಕರಗಿಯೆರ್. ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಅರೆಗ್ ಸಿಂತೆದ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಕುತ್ತ ಪತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅರೆನ ಮಾತಾ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಗಾಳಿಗ್ ಬೂರ್ದು ಪೋವನಗ ಆರ್ ಕಣ್ಣ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕುರುಡೆರ್ ಆಯೆರ್ ! ಬಾಯಿ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಪೊಟ್ಟೆರ್ ಆಯೆರ್. ವಟ್ಟಾರೆ ಅರೆನ ಕಡೆತ್ತ ದಿನ ಎಣ್ಣೆ, ನಿಣೆ ಮುಗಿದಿನ ತುಡಾರ್‌ದಂಚ ಗಮೆಲ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ 1985 ಮಾರ್ಚ್ 8 ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ.... ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮೋಕೆದ ಮಗೆ, ಅಲೆನ ಕಲೆ ನಿಲೆನ್ ತೋಜಾಯೆರೆಗ್ ಪುಣೆದಿನ ಕೆಮ್ಮೂತ್ತರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಾಲಗರ್ಭೊಡು ಸೇರಿಯೆರ್ !

ಪೊದ್ಕೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ಅಡ್ಡೆ

'ತುಳು ನಾಟಕ ರಂಗದ ಬ್ರಹ್ಮೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಇತ್ತಿನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ಬರೆತಿನ ನಾಟಕದ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ತೆರಿಯಂದ್. ಅವ್ವೇತ್ ಪನ್ಪಿನವು ಅರೆನೊಟ್ಟುಡೇ ಮದೆಯಾತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಅರೆನ ಇರ್ವತ್ತಐನ್ ನಾಟಕದ ಪುದರ್ ಕೇನೊಂದುಂಡು. ಅರೆನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ನಾಟಕದ ಕೃತಿಲಾ ಅಚ್ಚಿದ ಇಲ್ಲಾಗ್ ಪೋವಂದಿನ್ನೆಟ್ಟ್ ಕೈ ಬರವುದ ಅರೆನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ನಾಟಕದ ಬೂಕುಲಾ ಇತ್ತೆ ತಿಕ್ಕುಜಾ. ಉಂದು ನಿಜವಾದ್ಲಾ ತುಳುವೆರೆನ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಪನೊಲಿ. ಕೆಲವು ಅರೆನ ಬೂಕುಲು ಇನಿಕ್ ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪ ಇತ್ತಿನವು ನಮ ಅತೀ ದುರಾಸೆದ ಫಲೊಟ್ಟು, ಅವು ಕೆಲವೊಂಜಿ ಕುರೆ ಅಂಗಲಾಪುಡು, ಪುದರ್ ದೆತೊನೊಡು ಪನ್ಪಿನ ವ್ಯಕ್ತಿನ ಪುದರ್ದ್ ನಾಟಕದ ಪುದರ್, ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಅಂಚನೇ ವಿರಚಿತ ಪನ್ಪಿನ ಬೇತೆನೇ ಪುದರ್ದ್ ಗೊಬ್ಬಾವೊಂದುಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಇಂಚ ಈ ಕಲಾಬ್ರಹ್ಮೆಗ್ ನಮ ಅರೆನ ಅಂತ್ಯೊದ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಅನ್ಯಾಯೊ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲಾ. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಅರೆನ ಕೃತಿಕುಲು ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಇನಿಕ್ ಅಚ್ಚಿದ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಭಾಗ್ಯೊನು ಪಡೆವೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಆಂಡಾ ಅವ್ವೆನ್ ಕೊರ್ಪಿನಕ್ಲು ಯೇರ್ ? ಆತ್ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್ಸ್ ನಮಡ ಇತ್ತಿನಾಂಡ ತುಳು ಸಾಹಿತಿ ಇನಿಕ್ಕ್ ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತಿಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಪಜ್ಜೆ ದುಂಬುಗು ಪೋತುವೆ.

ಅರೆನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ನಾಟಕೊಲೆನ ಪುದರ್ ಇಂಚ ಉಂಡು.

1. ಮುತ್ತುನ ಮದ್ಮೆ
2. ಮಾಮಿಗಾವಂದಿನ ಮರ್ಮಲ್
3. ದಲಾಲಿ ಎಂಕೆ
4. ದೇವೆರೇ ಗತಿ
5. ಕಲ್ದಿನಕ್ಲೆ ಕಲ್ಪ
6. ದಲಾಲಿ ತಬುರೆ
7. ಬೊಂಬಾಯಿದ ಕಂಡನೆ
8. ಬದಿದಾಂತಿ ಮದ್ಮೆ
9. ಕಣ್ಣೀರ್ದ ಕರಿಯಮಣಿ
10. ಇಂಚಾಂಡ ಎಂಚ ?
11. ಗಲಾಟೆ ಕಶಾಯ

ಇಂಚ.... ಸಾಧಾರಣ 25 ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಡು ಇತ್ತಿನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈ. ಎನ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆರೆಡ ಪಾತೆರ್ನಗ ಕೆಲವೊಂಜಿ ನಾಟಕದ ಕತೆ ತೆರಿಯ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಾ ಅರೆನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಾಟಕೊಡು ಮೂಡ್ದು ಬರೊಂದಿತ್ತಿನ ವಸ್ತ್ ಪಂಡ ಧನಿ ವೊಕ್ಕೆಲ್, ಮೇಲ್‌ಜಾತಿ, ಕೀಳ್ ಜಾತಿದ ಸಂಮ್ಮಂಧ ಅಂತರ ಜಾತಿದ ಮದ್ಮೆ, ಬದಿಗಾತ್ರ ಆಪಿನ ಅನರ್ಥ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪಾಡ್ದನೊಡು ಇತ್ತಿನ ಸಂಗತಿ.

ಅರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿ ದಾದವು ಪಂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಇತ್ತಿನ ಈ ಧನಿ, ವೊಕ್ಕೆಲ್ ಸಂಮ್ಮಂಧ ತಪ್ಪೊಡು, ಕಂಡೊಡು ಬೆಗರ್ ಜಪ್ಪ್‌ಡಾವೊಂದು ಇತ್ತಿನಾಯಿನೇ ಆ ಭೂಮಿದ ಧನಿ ಆವೊಡು, ಪಂಡ "ಉಳುವವನೇ ಒಡೆಯ" ಉಂದು ಅರೆನ ಆಶೆ. ಒರಿ ಭೂಮಿ ಇತ್ತಿನ ಉಲ್ಲಾಯೆ ಇಂಚ ಬಯಕುನು ಪಂಡ ವಿಶೇಸನೇ. ಅರೆನ ಈ ಆಶೆ ಕೇನ್ದಿನಕ್ಲು ಅರೆಗ್ ಮರ್ಲ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕುಲ್ಲುದಿನಲ್ಪ ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿ ಕೂಟಾಯಿಡ್ ದಿಂಜಾವುನ ಆ ಸ್ಥಿತಿ ಬುಡುದು ಅವ್ವೇನ್ ವೊಕ್ಕೆಲ್‌ದಾಯಗೇ ಬುಡೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಕೇನನಗ ಜನಕುಲು ಎನ್ನೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ 'ಕೆಮ್ಮೂತ್ತುರುದಾರ್ ಸರಿ ಇಜ್ಜೆರ' ಪಂಡ್‌ದ್. ಇಂಚಿನ ಮನಸ್ಸ್ ಏರೆಗ್ ಬರು ? ಉಂದೇನ್ ತೂವನಗ ಅರೆಗ್ ನಮಡ ಇತ್ತಿನ ಆ ಅಂತರದ ಗೋಡೆ ಎಂಚ ದರ್ರೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಚಿಂತನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯುಂಡು.

ಆರ್ ಜೀವೊಡು ಇಪ್ಪನಗ ಸರಕಾರ ಉಂದೇ ಶಾಸನ ರೂಪೊಡು ಜ್ಯಾರಿ

ಮಲ್ದಿನ ಆ ದಿನ ಕೆಮ್ಮೂರುದಾರ್ "ಇನಿಕ್ ಎನ್ನ ಆಶೆ ಕೋಡಿ ಎತ್ತ್‌ಂಡ್. ಧನಿ, ವೊಕ್ಕೆಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಅಗರ್ ಜಾರ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ನಮ ಒಂಜಾಯ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿನ ಪಾತೆರ ಪನ್ನಗ ಕೇನ್ದಿನಕ್ಲು ಬೆದೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಅರೆನ್ ತೂವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಉಂದೆಂಚಿನ ಮಾಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ !

ಇನಿ ಕೋಡೆಡ್ ಒಂಜಿ ನಾಟಕ 5 ಪ್ರದರ್ಶನ ಆವನಗ ನಮ ಅಲ್ಪಮುಲ್ಪ ಜಾಹೀರಾತ್ ಕೊರ್ದ್ದು ದಬುರಿ ಬೊಟ್ಟುದು, ನಮ್ಮ ಬೆರಿನೇ ನಮ ಬೊಟ್ಟುದು ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಚ, ಇಂಚ ಪಂಡೊಂದು ಬರ್ಪ. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ನಮ ಮಲ್ಪುನು ದಾದ ? ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಏಳಿಗೆನ ? ಸೇವೆನ ? ಉಂದು ದಾಲಾ ತೆರಿಯಂದೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಾಸ್ ಮಲ್ಪುನ, ಪುದರ್ ಪಡೆವುನ ಆಶೆಡ್ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಆ ನಯ, ನಾಜೂಕು, ತುಳುವೆದಿ ಪೊಣ್ಣನ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಉಂದೇನ್ ಮಾತಾ ಗಾಳಿಗ್ ಬುಡುದು ಕಾಲೀ ಇತ್ತೆದ ಜನಕುಲೆಗ್ ತೆಲ್ಪಾವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಉದ್ದೇಶೊಡು ನಮನೇ ನಮ ಗೇಲಿ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲಾ. ಆಂಡಾ ಅರೆನ ತೆಲಿಕೆದ ಉಲಾಯಿ ಗುಟ್ಟು ರಡ್ಡ್ ಅರ್ಥೊಲೆನ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಶಬ್ದ ಪಾಡುನು ಅತ್ತ್. ಅರೆನ ಆ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಜನಕುಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿನ, ಇನಿ ಕೋಡೆದ ಕುಸೆಲ್. ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಗಳಿಗೆ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ "ಹೋ" ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆಲಿತ್‌ದ್ ಎಲ್ಲೆ ಆ ವಿಶಯ ಮದಪುನ ಅತ್ತ್. ಒಂಜೊಂಜಿ ಜಾತಿ ಧರ್ಮದ ಜನಕುಲೆನ ತುಳು ಪಾತೆರುನ ಆ ಸ್ವರ ಭಾರೊನು ವ್ಯಂಗ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕುಲು ಅಕ್ಲೆನ ಅಪ್ಪೆ ಭಾಸೆದ ನಡುಟ್ಟು ತುಳುಕು ಕೊರ್ಪಿನ ಗೌರವ, ಮರ್ಯಾದೆಕ್ ಕಳಂಕ ಕನಪಿನಂಚಿನ.

ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ನಾಟಕೊಲೆಡ್ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಪ್ರದರ್ಶನೊಗು ಬೈದಿನ ನಾಟಕ ಪಂಡ "ಮುತ್ತುನ ಮದ್ಮೆ" ಉಂದು ಭಾರತದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗ್‌ಲೆಡ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಯಿನವು. ಪಂಡ 6043 ಪ್ರದರ್ಶನ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡಾ ನಂಕ್ ಇನಿಕ್ ಆ ನಾಟಕ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಆಂಡಾ ನಾಟಕದ ಕಥೆ ಇಂಚ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಆ ನಾಟಕೊಡು 65 ಸರ್ತಿ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ದಿನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಮುತ್ತು ಒಂಜಿ ಬಡವೆದಿ ಪೊಣ್ಣು. ಬಡಪತ್ತ್‌ದ ದಿಸೆಟ್ಟ್ ಆಲ್ ತನ್ನ ಉಲ್ಲಾಯ ಇಲ್ಲಾಡೆ ಬೇಲೆಗ್ ಉಂತುವೋಲು. ಪೊರ್ಲುದ ಪೊಣ್ಣು ಮುತ್ತು. ತನ್ನ ಗುಣೊಟ್ಟು ಪೊರ್ಲುಡು ಉಲ್ಲಾಯ ಇಲ್ಲಾದ ಚಾಕರಿದ ಪೊಣ್ಣಾಂಡಲಾ ಎಡ್ಡೇನೇ ಒಂಜಿ ಪುದರ್ ಪಡೆವೋಲು. ಆ ನಾಟಕೊಡು ಕೆಮ್ತೂರುದಾರೆನ ಅವ್ವೇ ಇಲ್ಲಾದ ಬೇಲೆದಾಯೆ ಒಂಜೀತ್ ಪೆದ್ದಣ್ಣೆ ಆಂಡಲಾ ಮುತ್ತುಗುಲಾ ಈ ನಾಟಕದ ನಾಯಕಗ್ ಪ್ರೀತಿ ಬೂರುಂಡು. ಈ ಪ್ರೀತಿ ಮರ ತಿರ್ಗುನ ಪ್ರೀತಿ ಅತ್ತ್. ಅವ್ವೊಂಜಿ ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಪ್ರೀತಿ.

ಆಂಡಾ ಈ ಪ್ರೀತಿಗ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಕರಿಯ ಕಪ್ಪು ಮುಗಲ್ ಅಡ್ಡ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪಿರಯ ಸಂದಿನ ಉಲ್ಲಾಯಗೇ ಮುತ್ತುನ ಆ ಪೊರ್ಲು ಕಲಿಕಣ್ಣ್ ಕಟ್ಟಾವುಂಡು. ಆರೇ ಅಲೆನ್ ಮದ್ಮೆ ಆವೆರೆಗ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಬರ್ಪೆರ್. ನಾಯಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಒಂಜೀತ್ ಈ ದಾಲಾ ಸೋಂಕಣೆ ದಾಂತಿನ ಪ್ರೀತಿದ ಮದೆಟ್ಟ್ ನೀಂದೊಂದು ತನ್ನ ಮಂಕ್ ಮರ್ಲ್‌ದ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದು ಮುತ್ತುನ ಸಹಕಾರೊಡು ಸರಿ ಆವೊಂದು ಬೈದಿನಾಯೆ ಈ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣು ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪಿನ ಎನ್ನುನಲಾ ಸ್ಥಿತಿಟ್ಟ್ ಇಪ್ಪುಜೆ. ಮುತ್ತುಗುಲಾ ಇತ್ತೆದ ಈ ಮದ್ಮೆಡ್ ಮನಸ್ಸ್ ಇಜ್ಜಿ. ಅಲೆಗ್‌ಲಾ ತಾನ್ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ದಿನ ಪೆದ್ದೆ ಜವೊಣ್ಯೆನೇ ಬೋಡು. ಆಂಡಾ... ಅಕ್ಲೆನ ಇರ್ವೆರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪುನಕುಲು ಯೇರ್ ? ಅಂಚಾಂದ್. ಮುತ್ತುನ ಮದ್ಮೆ ಅಲೆನ ಇಚ್ಚೆಗ್ ವಿರೋಧವಾದ್ ಅಲೆನ ಧನಿ 60 ವರ್ಸದ ಮುತ್ತಪ್ಪೆರೆಡ ಆವನಗ ಇದಮುಟ್ಟ ಸೇರ್ದಿನ ಸಾರ ಜನೊಕು ತೆಲ್ಪಾವೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಮೆಣ್ಕೆ ದುಕ್ಕಿ ದುಕ್ಕಿದ್ ಬುಲಿಪನಗ ಇಡೀ ಸಭೆನೇ ಬುಲಿಪಾವುನ ಆ ಶಕ್ತಿ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ಕೈಟ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೆಣ್ಕನ ಅರೆನ ಪಾತ್ರ ಏತೊಂಜಿ ಪರಿಣಾಮ ತೋಜೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ ಆರ್ ಮಲ್ಪುನ ನಟನೆ ಅತ್ತ್ ಅವೊಂಜಿ ನಿಜ ಸಂಗತಿ ನಮ ನಡುಟ್ಟು ನಡತೊಂದುಂಡು ಪನ್ಪಿನಂಚ ಅವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಪೆದ್ದನಂಚ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇಡೀ ಪ್ರೇಕ್ಷಕೆರೆನ್ ತೆಲ್ತ್ ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಬಂಜಿಡ್ ಬೇನೆ, ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಕನಪದಿನ ಮೆಣ್ಕೆ, ಅವ್ವೇ ತಾನ್ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ದಿನ ಪೊಣ್ಣು ತನ್ನ ಕೈ ತಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡು ಅರೆನ ಆ ಪ್ರೀತಿದ ಆಳ ಆ ದುಕ್ಕ ಕೂಡ್ದಿನಕ್ಲೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಲೆನ್ ತುಂಬಾವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಈ ನಾಟಕೊನು ಹಿರಿಯಡ್ಕಡ್ ಗೊಬ್ಬಾವನಗ ಆರೊಂಜಿ ಪೊಸತ್ತ್ ಸ್ಪರ್ಧೆ ದೀಯೆರ್. ನಾಟಕ ಸುರು ಆವನಗ ರಂಗ ಮಂಚವುದ ಎದುರುಡು ಒಂಜಿ ಜೀರಿಗೆ ಬೊಳಂತರಿತ್ತ ಮುಡಿಕ್ ಪೂತ್ತ ಮಾಲೆನ್ ಪಾಡ್ದ್ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೀಯೆರ್. ಈ ಪಂಥ ದಾದವು ಪಂಡ ಯೇರ್ ಇನಿ ಈ ನಾಟಕೊಡು ತೆಲ್ಪುಜೆನ ಆಯಗ್ ಈ ಅರಿತ್ತ ಮುಡಿ ಇನಾಂ ! ಎಂಚಿತ್ತಿನ ಪಂಥ ಅತ್ತಾ ? ಪಂಡ ಅರೆಗ್ ಖಂಡಿತ ಗೊತ್ತು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇನಿ ಯಾನ್ ಜನಕುಲೆನ್ ತೆಲ್ಪಾವೆ ! ಎನಡ ಆ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಧೈರ್ಯ ಅರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಂಡ ದುಂಬೆ ಪನ್ತಿನಂಚ ಅರೆನ ನಾಟಕದ ಹಾಸ್ಯ ಅಮಲ್ ಸೇರ್ದಿನ ಬೀರ್‌ದಂಚಿನ ಅತ್ತ್; ತುಳುನಾಡ್‌ದ ತೀಪೆ ತಿಗತಂಚಿನ.

ಅಂಚನೇ ಅರೆನ ಮಾಮಿಗಾವಂದಿನ ಮರ್ಮಯೆ ನಾಟಕಲಾ ಜನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆಯಿನಂಚಿನವು. ಉಂದುಲಾ ಸರಿಸುಮಾರು ಮುಟ್ಟ ಮುಟ್ಟ ಒಂಜಿ ಸಾವಿರ ಸರ್ತಿ ರಂಗೊಗು ಏರ್ದಿನ. ಈ ನಾಟಕೊಡು ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ಕೋಟಿನ ಪಾತ್ರ ಆರ್ ನಾಟಕದ 3ನೇ ದೃಶ್ಯೊಡು ಪ್ರವೇಶ ಆಪೆರ್. ಅದಮುಟ್ಟ ಸಭೆಟ್ಟ್ ದಾದನ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಕಿರಿ ಕಿರಿ ಕೇನೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ 3ನೇ ದೃಶ್ಯೊಡು ತನ್ನ ಕೋಟಿನ ಪಾತ್ರದ ಆ ಡೆನ್ನನ.... ಡೆನ್ನನ.... ಪನ್ಪಿನ ಪಾಡ್ದನ ಪಂಡೊಂದು ರಾಗ ವೊಯಿತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡಯಾವು. ಇಡೀ ಸಭೆನೇ ಸೂಜಿ ಬೂರುಂಡಲಾ ಕೇನುನಾತ್ ಮೌನೊಡು ಕುಲ್ಲೊಂದು ಅರೆನ ಪಾತ್ರೊಡು ಒಂಜಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಅರೆನ ಸ್ವರೊಲಾ ಜನಕುಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪಾಡುನಂಚಿನ. ಅಂಚಾದ್ ಕೂಡಿನಕ್ಲು ನಾಟಕೊಡ್ ಸೇರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಆ ನಾಟಕದ ಒಂಜಿ ಪದ ಮಾತ್ರ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಹಳ್ಳಿದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಡ್ ಕೇನೊಂದುಂಡು. ಅವ್ವೇ 'ಮೊಡಂಗ್ ಮದ್ಮಲ್' ಈ ಪದ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ಟ್ 10 ಸರ್ತಿ ಪಂಡಲಾ ಸಭೆ ನನಲಾ ಪನೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತಿನ ಕೇನನಗ ಆ ಪದತ್ತ ಒಟ್ಟುಡೇ ಅವ್ವೇನ್ ಪನ್ತಿನಾರ್‌ಲಾ ಯೇತ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಪ್ಪೊಡು ?

ಅರೆನ ಆ ನಾಟಕದ ರಡ್ಡ್ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಪನೋಡೇ ಆಯಿನ. ಆತೇ ಅತ್ತ್

ಆರ್ ಎಂಚ ಕಾಲೊಗು ತಕ್ಕ ತನ್ನ ಪಾತೆರ ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನಲಾ ತೆರಿಯುಂಡು. ಒರ ಆರ್ ಉಪ್ಪೂರುಡು ಉಂದೇ ಮಾಮಿಗಾವಂದಿನ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವುನ ಪೊರ್ತುಡು ಏತೋ ಜನ ಟಿಕೇಟ್ ದೆತೊನಂದೆ ನಾಟಕ ಆಪಿನ ಆ ಮಂಚಾವು ತೋಜೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಮರ ಏರ್ದ್ ನಾಟಕ ತೂವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ನಾಟಕದ ಎದುರು ಇತ್ತಿನೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಮರೊಟ್ಟು ಕುಲ್ದಿನಕ್ಲ್ ತೆಲಿತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಸಾಧಾರಣ 70 ಜನ ಕುಲ್ಲ್‌ದು ನಡು ನಡುಟ್ಟು ಎಂಚ ನಾಟಕದ ಟಿಕೇಟ್ದ ಕಾಸ್ ಒರಿಪಾಯ ಪನ್ಪಿನವ್ವೇನ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಪಗ ಇತ್ತೆದಂಚ ದಾಲಾ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನ ರಂಗಮಂಚ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪ ಕಂಡೊಡು ಜಾಗ್ ಇತ್ತಿನ ಗುಡ್ಡೆಡ್ ಎತ್ತರದ ಜಾಗೊಂಜಿ ತೂದು ವೇದಿಕೆ ಪಾಡೊಂದು ಪರದೆ ಕಟ್ಟೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಅಂಚನೇ ಉಪ್ಪೂರುಡುಲಾ ಕಂಡೊಡೇ ನಾಟಕ ಆವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚ ಆವನಗ ನಾಟಕೊಡು ಒಂಜಿ ಕೋಲ ನಡಪುನ ದೃಶ್ಯ. ಭೂತದ ಪಾತ್ರಿ ಕುಂಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಪಗ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲಾ ಕಂದೋಡಿ ರಂಗ ಮಂಚ ಯೇರ್‌ಂಡ್. ಆತ್ ಆವನಗ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಪಾತ್ರಿ ಅಂಚನೇ ಕೋಟಿ ಇರ್ಬೆರ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಪೋಡಿದೇ ಪೋತೆರ್. ನಾಟಕ ಉಂತಾವೆರೆಗ್ ಆಪುಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಕೋಟಿ ಪಾತ್ರಿದ ಕೇನುವೆ -

"ಉಂದು ದಾದ ? ಉಂದೆಂಚಿನ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ನಿಕ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಂದೋಡಿನ್ ಬೊಲ್ಪುದ ಮಿತ್ತ್ ಕೋಲುಡು ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತುವೆ.

"ತೂಯನ ಕೋಟಿ... ಉಂದೇ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ನಿಕ"

"ದಾಯೆ ಇಂಚಾಂಡ್?"

"ಅವ್ವಾ... ತೂಲಾ ಕೆಲವೆರ್ ಎಂಕ್ ವರಹ ಪಂತಿಗೆ ಕೊರಂದೆ ಎನ್ನ ಕಲೆ ನಿಲೆನ್ ತೂವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಯಿಕ್ ದಾಲಾ ಕೊರಂದೆಲಾ ಎನ್ನ ಕಾರ್ನಿಕದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಯಿಕಾದೇ ಅಂಚಿನಕ್ಲೆಗ್ ನನ ಆಂಡಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಬುದ್ಧಿ ಆ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಕೊರಾಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಉಲ್ಲೆ ಪನ್ಪಿನ ಸತ್ಯ ತೋಜಾಯೆ"

ಪನ್ನಗ ಬುಡು ಬುಡು ಮರೊಟ್ಟು ಕುಲ್ಲುದಿನಕ್ಲು ತಾಲನಗ ಇಡೀ ಸಭೆನೇ ಬೆಕ್ಕಸ ಬುಡುದು ತೂವೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್.

'ಮಾಮಿಗಾವಂದಿನ ಮರ್ಮಯಿ' ನಾಟಕದ ನನೊಂಜಿ ಸಂದರ್ಭ. ಈ ನಾಟಕೊಡು ಮಾಮಿನ ಪಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ. ಅಂಡಾ ಗಿರಚಾರೊಗು ನಾಟಕೊಗು ಮಾತಾ ಅಣಿ ಮಲ್ತೊಂದು ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾವೆರೆಗ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಡ್ನಗ ವೇಶ ಪಾಡ್ದಿನ ಮಾಮಿನ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಬೂರ್ದು ಕಾರ್ ಪೊಲಿಂಡ್. ನಾಟಕ ಉಂತಾವೆರೆಗ್ ಆಪುಜಿ. ಅಂಡಾ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯೇ ಇಜ್ಜೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಆರೊಂಜಿ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಾಮಿನ ಪಾತೆರ ಒಂಜೀತ್ ಉಲಾಯಿಡೇ ಪನ್ಪಾಯೆರ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ತನ್ನ ತಮ್ಮಲೆ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನಯೆ ಜನೊಟ್ಟು ಸುರುತ್ತ ದೃಶ್ಯೊಡೇ ಪಂಡೆ

"ಅತ್ತ್ ಮಾಮೋ... ಮಾಮಿಗ್ ಈತ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಮೋಕೆನ ? ಆಯನ್ ಮುಂದಿಲ್ದ್ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ತಡ್ಡೆ ಮಿತ್ತೆರೊಂದು ಉಲಾಯಿ ಬೈದುವೆಯೆನ ? ಆತ್ ಅಮಸೊರೊಡು ದಾಯೆ ಮಾಳಿಗೆಡ್ದ್ ಲಾಗಿಯೋಡು ಇತ್ತ್ಂಡಾ. ಇತ್ತೆ ಕಾರ್ ಪೊಲಿದ್‌ಂಡೇ. ಎಂಕ್ ನನ ತಮ್ಮನ ಮಲ್ಪುನ ಗತಿ ಯೇರ್ ? ಮರ್ಮಯ ಮಿತ್ತ್ ಆತ್‌ಲಾ ಮೋಕೆನ? ಛೇ !"

ಏತೊಂಜಿ ಭಿರ್ಸಾದಿಗೆ ತೂಲೆ.

ಅವ್ವೇ ನಾಟಕೊಡು ಒರ ತಮ್ಮಲೆ ಪಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನಾಯಗ್ ದಾದನ ಜಂಬರ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಆಯಗ್ ನಾಟಕೊಗು ಬರಿಯೆರೆಗ್ ಆತ್‌ಜಿ. ಅಪಗ ತೂಲೆ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ಕುಸೆಲ್. "ಅಯ್ಯೋ ಮಾಮೇ ದಾಯೆ ಎನ್ನ ತಮ್ಮಲೆನ್ ತಾರೆಗ್ ಮಿತ್ತೆರ್ಯೆರೆ ಪಂಡರ್ ? ಎಂಕ್ ದಾಲಾ ಈರ್ ಮಲ್ತ್ ಪಾಡ್ದಿನ ಕೋರುಟ್ಟೆಡ್ ಗರ್ಮಿ ಆತ್‌ಜಿ. ಬೊಂಡ ದಾಯೆಗ್ ಕಲೆವೆರೆಗ್ ಪಂಡರ್. ಇತ್ತೆ ತೂಲೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಬೂರೊಡಾಂಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ತಮ್ಮಲೆ ಪಾತ್ರಧಾರಿನ ಪಾತ್ರೊಗು ಆರ್ ಇಪ್ಪಂದೆಲಾ ಜೀವ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಕಾಪುಡು ನಾಟಕ. ಅಂಡಾ... ಪರದೆ ಕನವೆರೆಗ್ ಮದತ್ತೆ ಪೋತುಂಡು.

ದಾನೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಕಡೆಕ್ ನಾಟಕ ಆಯಿನೇ ಜೆಪ್ಪೆರೆಗ್ ಕನತಿನ ಮಂದಿರಿನೇ ಗಳಸ್‌ದ್ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾಯೆರ್.

ಕಾಪುಡು ಒರಾ ಪಾತ್ರಧಾರಿಲು ದಾಯೆಗ ಕೈ ಕೊರಿಯೆರ್. ನಾಟಕ ಒಪ್ಪಿದ್ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾಂದ್.... ಒರಿಯೇ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆ ಏಕಪಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದು ಕೊರ್ತಿನ ಪಾತೆರ ನಡಪಾಯೆರ್. ಇಂಚ ಕನ್ನಡದ ಮಾಸ್ಟರ್ ಹಿರಣಯ್ಯನಂಚ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭ ತೂದು ತನನ್ ತಾನೇ ತಿದ್ದೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್, ಮಾಸ್ಟರ್ ಹಿರಣಯ್ಯನಂಚ ತನ್ನ ಕುಸೆಲ್ಡ್ ಜನಕುಲೆನ್‌ಲಾ ಬಂಜರ ತೆಲಿಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದೇ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ್ನಾ 'ತುಳುತ್ತ ಹಿರಣ್ಯಯ್ಯ' ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಘಟ್ಟೊದ ಮಿತ್ತ್ ಬೆನ್ಪಿನ ನಮ್ಮ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಒಂಜೀತ್ ಸಂತೋಸು ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಲ್ಪದ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ದ ಧನಿಕುಲು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊರುದೇ ತಿಂಗೊಲುಗಟ್ಟಲೆ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ನಾಟಕ ಮಲ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಸರಿಸುಮಾರ್ 3 ವರ್ಸ ಇಂಚನೇ ತಿಂಗೊಲುಗಟ್ಟಲೆ ಘಟ್ಟೊಡು ನಾಟಕ ಮಲ್ತಿನ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಉಂಡು.

ಮೇರೆನ ನಾಟಕದ ಮಧ್ಯೊಡು ನಡತ್ತಿನ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಪಂಡನೇ ಮಲ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಕಾದಂಬರಿ ಆಪಿನೆಟ್ಟ್ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅರೆನ ಒಟ್ಟುಡೇ ನಾಟಕೊಡು ಬೆಳಗ್‌ದಿನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಜನಕುಲೆನ ಪುದರ್ ಪನ್ಪಿನ ಅಗತ್ಯವಾದುಂಡು. ಶ್ರೀ ತನಿಯ ದೇವಾಡಿಗ ಕುಕ್ಕಿಕಟ್ಟೆ, ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಕುಕ್ಕಿಕಟ್ಟೆ, ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವ ಭಂಡಾರಿ, ಪೋಸ್ಟ್‌ಮೆನ್ ಅಲ್ಲಾ, ಪಿ.ಆರ್. ತಂತ್ರಿ, ಶ್ರೀ ಗೊಡ್ವಿನ್ ಐ. ಕೋಟ್ಯಾನ್, ಶ್ರೀ ವೈ.ಎನ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್, ಶ್ರೀ ಆನಂದ ಗಾಣಿಗ ಇಂಚ ಏತೋ ಜನ ಇನಿಕ್ ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ಅಂಚನೇ ಸಿನೇಮಾ ರಂಗೊಡುಲಾ ಪುದರ್ ಮಲ್ದೆರ್. ನಾಟಕದ ಕಥಾವಸ್ತು ದುಂಬೆ ಪಂಡಿನಂಚ ಸಂಸಾರದ ಜೊತೆಟ್ಟ್ ಸೇರುನಂಚಿನ ಆದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಡವೆರ್ನ ಗೋಳುದ ಕತೆನ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಪರ್ಪಾಟೊಡು ಆಪಿನ ಅನರ್ಥ ಜನಕುಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನಾಟುನಂಚ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡಾ ಅರೆನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಾಟಕೊಲು ಹಾಸ್ಯ

ಪ್ರಧಾನ ನಾಟಕೊಲು. ತೆಲ್ಪಾದ್ ತೆಲ್ಪಾದ್ ಜನಕುಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್ ಅರ್ಲಾದ್ ಕಡಪುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಅಕ್ಷರದ ಗುರ್ತ ಅರ್ತದಾಂತಿನ ಸುಮಾರ್ 20 ಜನತ್ತ ಉಲಾಯಿ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಲಾಪ್ರತಿಭೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡಾಯೆರ್. ಅರೆನ ಪಾತೆರೊ ಜನಕುಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಉಂತುನಂಚಿನ ಪಂಡ ಪ್ರಾಸ ತುಂಬುದು ಪದ ಸಂಪತ್ತ್ ಅರೆಡ ದಿಂಜಿದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಊರೊರ್ಮೆ ತುಳು ನಾಟಕದ ತೆಂಬರೆ ಬೊಟ್ಟುದು, ಕದೋಗಿದ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಜೈದಿನ ಜನಮಾನಿಲೆನ್ ಲಕ್ಕಾಯೆರ್. ಕಲ್ಪ ಕೋಮಾಟಿಗೆ, ತುಳುವೆರೆನ ಚಾಲಾಕಿ, ಅಕ್ಲೆನ ತುತ್ತು ಅಯಿತ, ಅಕ್ಲೆನ ವಣಸ್ ತಿನಸ್ ಇಂಚ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿಲಾ ಜನಕುಲೆ ಎದುರುಡು ದೀಯೆರ್. ಎಂಕ್ಲೆನ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬೊಡು ನಡಪುನ ಲಡಾಯಿ, ಅಕ್ಲೆ ನಡುತ್ತ ಗಲಾಟೆ, ಸಂಸಾರ ಛಿದ್ರ, ದಗಲ್ಬಾಜಿತನ, ಪರ್ಬಾಟ ಉಂದೇನ್ ಮಾತಾ ಪನ್ಪಿನೈತ್ತ ಒಟ್ಟುಡೇ ಎಂಕ್ಲೆನ ನಡುಟ್ಟು ಇತ್ತೆ ತರೆ ದೆರ್ತಿನ ಫ್ಯಾಶನ್‌ಲಾ ಪನೆರೆಗ್ ಪಿರ ಪೋಯಿಜೆರ್. ಅಂಚಾಂದೇ ನಮ್ಮ ನಡುತ್ತ ನಿತ್ಯ ಜೀವನೊಡು ಆಪಿನ ಸಂಗತಿಲೆನೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅವ್ವೇನೇ ಮಲ್ಪುನಗ ಅಕ್ಷರ ತೆರಿಯಂದಿನ ತುಳುವೆಲಾ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್ ಪನೊಲಿ.

ತುಳು ಸಿನೇಮಾ

ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರ್ ನಾಟಕ ರಂಗೊನು ಬುಡ್ಪಿನ ಆ ಪೊರ್ತುಡೇ ಸಿನೇಮಾ ದೆಪ್ಪುನ ಆ ಕಾರ್ಯಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಚ "ಇಂಕ್ವಿಲಾಬ್ ಜಿಂದಾಬಾದ್" ಪನ್ಪಿನ ಸಿನೇಮೊನು ಪಂಡರಿ ಬಾಯಿ, ಅಶ್ವಥ್ ಇಂಚ ಜನಪ್ರಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಿನೇಮಾರಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆನ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕಲೆಯೆರ್. ಆಂಡಾ... ಅಡೆಗ್‌ಲಾ ಅರೆನ ಗಿರಚಾರ ಬುಡ್ತುಜಿ. ಆರ್ ಕಲೆತಿನ ಆ ಚಿತ್ರ ಡಬ್ಬೊಡ್ದು ಪಿದಾಯಿ ಬೈದ್‌ಜಿ. ಇಂಚ ಕಡೆಕ್ ಇತ್ತಿನ ಒಂಜೀತ್ ಕಾಸ್ ನೆತ್ತ ಪಿರಾವುಡು ಪಾಡ್ದ್ ಕೈ ಸುಡ್ತೊನಿಯೆರ್.

ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಪನ್ಪಿನಾಂಡ ಅರೆನ ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯ ಕಾಲದ ಪೊರ್ತುಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅರೆಗ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬೈದ್‌ಜಿ. ಆರ್ ಮಲ್ತಿನ ಮಾತಲಾ ಸೋತುದು ಪೋಂಡು. ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಪನ್ಪಿನಾಂಡ ಮುಟ್ಟಿನ ಮಾತಾ ಮಣ್ಣಾಂಡ್.

ಕೆಮ್ತೂರುದಾರ್ ಮರಿಯಲೊಡು ಪುಟ್ಟುನ ಲಾಂಬುದಂಚ ಅತ್ತ್. ಆರ್ 36 ವರ್ಸದ ಕಾಲ ಈ ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿಡ್ ಏಕ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯೊನು ಮಲ್ತಿನಾರ್. ಅರೆನ ಎದುರುಡು ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಯೇರ್‌ಲಾ ಉಂತುನ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಜಿ ಪನೊಲಿ. ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ನಾಟಕೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ಉಂತುನ ನಾಟಕೊಲು ಆ ಕಾಲೊಡು ಇತ್ತ್‌ಜಾ ಪನೊಲಿ. ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ನಾಟಕ 6043 ಪ್ರದರ್ಶನ ಪಡೆವುನು ಪಂಡ ಅವು ಆತ್ ಸುಲಭ ಅತ್ತ್. ಇನಿಕ್ ತುಳು ನಾಟಕ ಬರೆಪಿನಕ್ಲು ಪನ್ಪಿನ ನಮ ಕೆಲವೆರ್ ಆತೊಂಜಿ ಮರಿಯಾಲಲಾ ತೂತುಜಾ ಪನೊಲಿ. ಆತ್ ದಿನತ್ತ ಉತ್ತಿಮ ಆತಿನ ದೇವೆರೆನ್ ತೂತುಜಾ ಆಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಸಲ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬಾಯಿನೇ ನಂಕ್ ನಮ ಕಾರ ಅಡಿ ತೋಜುಜಿ. ಅಂಚಾಂದೇ ನಮ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನಂಚ ಕಸ್ತೂರಿ ಆವಂದೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪೂ ಆವೊಂದುಲ್ಲಾ. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಪತ್ತ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಯಿನೇ ಸಾರಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ನಮ ಎನ್ನೊಡು ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನಂಚಿನಕ್ಲೆನ ಎದುರುಡು ನಮ ಒಂಜಿ ರಾತ್ರೆಡ್ ಮೆಂಚುನ ಮೆನ್ಪುರಿ !

ಕಲೆತ್ತ ಗುರ್ತ, ಅರ್ತ ಆಪಿನ ಆ ಬಂಜದ ಪೊರ್ತುಡು ಜನಕುಲೆನ ಕತ್ತಲೆ ಮಾಜಾವುನ ಸತ್ಯೊದ ಲೋಕದ ಚಿತ್ರ ಜನಮಾನಿಲೆಗ್ ಕೊರಿಯೆರೆಗ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಬತ್ತೆರ್. ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಕಂಚಿದ ತೂಂಕಲಾ ಅರ್ಲ್ದಾದ್ ಆ ಬೊಲ್ಪುನು ಊರುಡು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಪರ ಊರುಡುಲಾ ಪಸರುನಂಚ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಾಟಕಕಾರೆ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಪಂಡಿನಂಚ ಸಾರ ಜನ ಕತ್ತಿ ಪತ್ತೊಂದಿನ ದಂಡ್ ಸಾದಿದಿನ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊದ ಕೊದಿ ಜನಕುಲೆ ನರನಾಡಿಲೆಡ್ ಪರಪುನಂಚ ಸೊಂಟ ಕಟ್ಟೆಯೆರ್. ನಮ ನಮ್ಮ ಕಾರ್‌ಡ್ ಉಂತುಂಡ ತಿಕ್ಕುನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಚಿತ್ರ ಜನಕುಲೆನ ಎದುರು ದೀಯೆರ್. ತನ್ನ ಪಾತೆರೊಗು, ತನ್ನ ಆಶೆಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪ ಕೊರ್ದು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಇತ್ತಿನ ಮಲ್ಲಾ ಆಶೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಇಂಚ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ತುಳು ತೆರಿಯಂದಿನಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್‌ಲಾ ಅತ್ತ್ ತುಳುತ್ತ ಬೊಲ್ಪು ಪೊತ್ತಾಯೆರ್. ಇನಿಕ್ ತುಳುತ್ತ ಬೇಲೆ ನಮ ಮಲ್ಪುನಗ ನಂಕ್ ನಾಲ್ ಜನ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಕೈ ಕೊರುದು ನಮನ್ ಕಾಪುವೆರ್. ಆಂಡಾ ಅಪಗ ಏರೆಗ್ ಏರ್‌ಲಾ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ತನ್ನ ತರೆಕ್ಕ್ ತನ್ನ ಕೈ

ಪಂಡಿನಂಚ ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಒರಿ ಎಂಚ ಈ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇಪ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜೀತ್ ಎನ್ನೊಡಾಯಿನ ಸಂಗತಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್. ಇಡೀ ಸೂತ್ರ ತನ್ನ ಕೈಟ್ಟ್ ದೀವೊಂದು ಈ ಮಹಾಮಲ್ಲ್ ಕಾರ್ಯ ಮಲ್ದಿನ ಆರ್ ತುಳು ನಾಟಕ ಸೂತ್ರಧಾರೆ ಪಂಡ ಶೋಧ್ಯ ಆವಂದ್ !

ಪಾಡ್ದನೊಡು ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆ

ರಾಮಾಯಣದ ತುಳು ಪಾಡ್ದನ ಬರೆತಿನ ಕೀರ್ತಿ ಕೆಮ್ತೂರುದರೆಗ್. ತುಳುತ್ತ ಪಾಡ್ದನೊಗು ಅಯಿತ ಸಂಧಿಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ರಾಮಾಯಣೊನು ಪಾಡ್ದನ ರೂಪೊಡು ಕನತೆರ್. ಉಂದು 1956ನೇ ಇಸವಿದ ಮಕರ ತಿಂಗೊಲ್ಡ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಡೀ ರಾಮಾಯಣದ ಕತೆಕ್ ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕಮ್ಮೆನ ಪುಟ್ಟುನ ರೂಪೊನು ಕೊರಿಯೆರ್. ದಸರಥೆ ಮಹಾರಾಜೆ ಬುಡೆದಿಗ್ ಕೊರ್ತಿನ ಭಾಸೆಗಾದ್ ಪಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟೆರೆಗ್ ಅಣಿ ಮಲ್ತಿನ ಮಗನೇ ಕಾಡ್‌ಗ್ ಕಡಪುಡ್ದು, ಒರಿದಿನ ಇರ್ವೆರ್ ಬಾಲೆಲೆಡ್‌ಲಾ ದೂರಾದ್ ಉತ್ತರ ಕಿರಿಯನೆ ನಡಪುನ ಪೊರ್ತುಡು ಬತ್ತಿನ ಭರತೆ ಅಪ್ಪೆನ ಬೇಲೆ ಕೇನ್ದ್ ಕೋಪೊಡು ಅಪ್ಪೆಡ ಮಲ್ಪುನ ವಾದ, ಶ್ರೀರಾಮಡ ಭರತೆ ಪಿರ ಬರ್ರೈಗ್ ಮಲ್ಪುನ ಬುಲಿಪಾಟ, ಶ್ರೀ ರಾಮಡ್ದ್ ಪಾದುಕೆ ದೆತ್ತೊಂದು ಭರತೆ ಪಿರ ಅಯೋಧ್ಯೆಗ್ ಪೋಪಿನ ಇಂಚ ಅಯೋಧ್ಯಾ ಕಾಂಡದಡೆ ಮುಟ್ಟದ ಪಾಡ್ದನ ಈ ಬೂಕುಡು ಸೇರ್ದುಂಡು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಗು ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಉಂಡಾಯಿನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಮ್ಮೆನ ಕೊರ್ಪಾದ್ ರಡ್ಡ್ ವಸ್ತ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ಜೀವ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಕಸ್ತೂರಿ ಭಜನೆದ ಪದೊಕುಳು

ಕಸ್ತೂರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆದ ಅಚ್ಚಿದ ಇಲ್ಲಾಡ್ದ್ 1955 ಇಸವಿ ಸೋಣ ತಿಂಗೊಲ್ಡು ಕಸ್ತೂರಿ ಭಜನೆದ ಪದಕುಳು ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತ್. ಗಣಪತಿ ಸ್ತುತಿ, ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ತುತಿ, ದೇವಿ ಸ್ತುತಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಭಜನೆದ ಪದಕುಳೆ ಒಟ್ಟುಡೇ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಭಜನೆಲುಲಾ ಸೇರ್ದುಲ್ಲಾ ನೇಟ್ಟ್ ಬತ್ತಿನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಭಜನೆಲು ಎಂಚಿತ್ತಿನ ನಾಸ್ತಿಕನ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಘಳಿಗೆಗ್ ಆಂಡಲಾ ಆಸ್ತಿಕೆಯಾದ್ ಮಲ್ಪುನ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡು. ನೆತ್ತ ಕೆಲವು ಭಜನೆಲು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಿನೇಮಾದ ಧಾಟಿಡ್‌ಲಾ ಮೂಡ್ದು ಬೈದ.

ಆಂಡಾ... ಅಲ್ಪ ಇಪ್ಪುನ ವಸ್ಟ್‌ಗ್ ದಾಲಾ ಧಕ್ಕೆ ಬೈದ್‌ಜಿ.

ಅಂಗದ ರಾಜಿ ಪರ್ಸಂಗ (ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ)

ಈ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಸುರುತ್ತ ಅಚ್ಚಿ 1954ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಆಂಡ್. ಉಂದುಲಾ ಅರೆನ ಪ್ರಕಾಶನವಾಯಿನ ಕಸ್ತೂರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆಡ್ದೇ ಬೈದಿನ ಬೂಕು. ಯಾನ್ ಎನ್ನುವೆ ಇನಿಕೋಡೆಡ್ ನಮ ಭಾರೀ ಪುದರ್ ಮಲ್ದಿನ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗೊಗು ಉಂದೊಂಜಿ ಕೃತಿ ಬಂಗಾರ್ದ ಉಂಗಿಲೊಗು ವಜ್ರ ಕುಲ್ಲಾಯಿನಂಚಿನ ಪನೊಲಿ.

ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪದೊನು ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ಅಯಿಕ್ ತಕ್ಕಂತಿನ ರಾಗೊಡು ಕಟ್ಟಾಡ್ ಇತ್ತೆ ಕೆಲವು ಗೊಬ್ಬುನ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆಡ್ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನೊಡು ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತಿಕೆ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲು ತುಳುಟ್ಟು ಏತ್ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್ ಭಾಗವತಿಕೆ ಬರೆಯೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ಕಲ್ಪೊಲಿ.

ಈ ಕೃತಿ ಜತ್ತ್‌ದ್ ತೂವನಗ ಆ ರಡ್ಡನೇ ಪುಟೊಟ್ಟು ಆರ್ ಕಾಣಿಕೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊರ್ತಿನ ಆ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರೊಲು ಭಾರೀ ಖುಶಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಕಾಣಿಕೆ.

ಕೇಂಜದಾ ಬರ್ಪಣೆದ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆನ ಮಗಲ್
ಕೆಮ್ಮೂರ್ ತಿರ್ತಲ್ಲ ಜಗನ್ನಾಥ ಸೆಟ್ರೆ ಮರ್ಮಾಳ್
ದೆಂದೂರ ಇಲ್ಲಾದ ಚಂದಯ್ಯ ಸೆಟ್ರೆ ಕೈಪತಿದಿ ಭಾಗ್ಯದಾಳ್ ॥

ಕುಂದು ಕೊರತೆನ್ ಮಾತ ತಿದ್ದೊಂದು ತಾಂಕೊಂದು ।
ಅಂದ್ ಮಳ್ತಿನ ಅಪ್ಪೆ ರಾದಮ್ಮ ಸೆಡ್ತೆರೆ ॥
ತಿಂದಿ ಎದೆಪೇರ ಋಣ ಸಂದಾಯೊಗು ಕಿಂಚಿತ್
ವುಂದೆನೊಪ್ಪಿಸದೆ ಕಾಣ್ಕೆ ॥

ದೊಡ್ಡಣ್ಣ

ಏತೊಂಜಿ ಅರ್ತ ಬರ್ಪಿನ ಪಾತೆರ. ಓದನಗ ಅರೆಗ್ ಅಪ್ಪೆಡ ಇತ್ತಿನ ಅರ್ತಿ ಪ್ರೀತಿದ ನಿಲೆನೊಂತೆ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ.

ತುಳುನಾಡ ಮಲ್ಲಿಗೆ

(ಭಾವಗೀತೆಳೆ ಸಂಗ್ರಹ)

ಉಂದುಲಾ ಅರೆನ ಪ್ರಕಾಶನೊಡ್ದೆ ಬೊಲ್ಪುಗು ಬತ್ತಿನ ಕೃತಿ. ತುಳು ಭಾವಗೀತೆಳೆ ಸೊಗಡ್ ನೆಟ್ಟ್ ಸೇರ್ದುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ದೇಶೊಡಿಡೀ ಪುದರ್ ಪೋತಿನ. ಆ ಮಲ್ಲಿಗೆನ್ ತೆಲ್ಪುಲಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಇಂಚ ಆ ಭಾವಗೀತೆ

ತೆಲಿಪು, ತೆಲಿಪು, ನಲಿಪು ಓ ಮಲ್ಲಿಗೆ ॥
ನಿನ್ನ ತೆಲಿಕೆಡೀ । ನಾಡೇ ತೆಲಿಪುಂಡು ।
ನಿನ್ನ ಪರಿಮಳಿಡೀ । ನಾಡ್‌ಡೆ ಪರಡ್‌ಂಡ್ ॥
ಏರ್‌ದ ಗುಡ್ಡೆಡ್ । ಕಲ್ಲ್‌ದ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ।
ಸಾರದ ಪರಿಮಳ । ನಾಡ್‌ದ ಕನತ್ತಾ ।
ಬಾಳ್ ನಿನ್ನ ಒಂಜಿ । ದಿನತ್ತ ವಾಂಡಲಾ
ಗೇಲ್‌ಡ್ ಬಾಳ್‌ದ್ । ಕೀರ್ತಿನ್ ಗಳಿತಾ ॥ ತೆಲಿಪು ॥

ಇಂಚ... ಆ ಪೊರ್ಲುಡು ಅರೆನ ಊರುದ ಕೈತಲ್ ಬೋರುಗುಡ್ಡೆಡ್ ಆಪಿನ ಮಲ್ಲಿಗೆದ ಆ ಪೊರ್ಲುನು ಪಂಡೊಂದೆರ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ಮೂಜನೇ ಪಾರೊಡು

ತುಳುನಾಡ್ದಪ್ಪೆನ ಮುಡಿಟೇ ಕುಳ್ಳುದು +
ಜಳಕ ತೋಜವ । ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣೊಡು ।
ತುಳುನಾಡೇ ನಿನ್ನ । ಜನ್ಮದ ಊರುಂದು ।
ಗೆಲವುಡು ಪಣ್ಪೆನಾ । ಭಾಗ್ಯನೊದಗಯಾ । ತೆಲಿಪು

ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ನಿನ್ನ ಜೀವನ ಜಗೊನು
ನಿನ್ನಡ್ದೊಂಜಿ ಪಾಠ । ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪುಟುದೂ
ನಿನ್ನ ಮಾಲೆನೊಂಜಿ ಕಟ್‌ದೀ ನಾಡ್‌ಗ್
ಯೆನ್ನ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊರ್ತೆ । ಜನ್ಮದಿನಕ್ಕ್ । ತೆಲಿಪು ।
ಇಂಚ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂಕು ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆನ್ ಕೊರ್ತೆರ್ ।

ರಡ್ಡನೇ ಪದ "ಪೊಸ ಮದ್ಮಲ್" ಗೀತೆಡ್ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಪೋಪಿನ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಬುದ್ಧಿ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಚ ಪೊಣ್ಣೊಂಜಿ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿನ ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡ್ ಇಲ್ಲಾದ ಬೊಲ್ಪಾದ್ ಎಂಚ ಬದ್‌ಕೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುದ್ಧಿ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆರ್.

'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಪ್ಪೆಗ್ ತುಳುನಾಡ್ದಪ್ಪೆನ ಲೆಪ್ಪು' ಪನ್ಪಿನ ಗೀತೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊರ್ಲು ಪೊಳಿಕೆದ ಒಟ್ಟುಡು ಭಾರತಾಂಬೆನ ಪೊರ್ಲುನು ಒಂಜಾದ್ ಪನ್ತೆರ್.

"ಪೊಸ ಮದ್ಮಾಯೆ" ಪನ್ಪಿನ ಗೀತೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ್ "ರಾಯರು ಬಂದರು ಮಾವನ ಮನೆಗೆ" ಪನ್ಪಿನ ಕನ್ನಡದ ಪದೊಕು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಪುಂಡು.

ದೀಪೊಳಿ ಪರ್ಬ ಪದ. ದೀಪೋಳಿ ಪರ್ಬದ ಗೌಜಿ ಗಮತ್‌ನ್ ಪನ್ಪಿನ ಸಿನೇಮಾ ಧಾಟಿಡ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನ ಪದ. "ಗಾಂಧೀಜಿ" ಪನ್ಪಿನ ಲಾವಣಿಡ್ ಗಾಂಧೀಜಿ ದೇಶೊಗಾದ್ ಮಲ್ದಿನ ತ್ಯಾಗ ಕಡೆಕ್ ಅಯಿಕ್ ಎಂಕ್ಲು ಒಂಜಾದ್ ಕೊರ್ತಿನ ಆ ಮರಣದ ಶಿಕ್ಷೆ. ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಪನ್ತೆರ್.

"ಕಲ್ಜಿಗದ ಮರ್ಜಿ" ಪನ್ಪಿನ ಪದೊಟ್ಟು ಇತ್ತೆದ ಈ ಕಾಲೊಡು ಪ್ರಗತಿ ಪನ್ಪಿನ ಮರ್ಲ್‌ಡ್ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಅನರ್ಥೊಲೆನ್ ಪನ್ತೆರ್.

"ಕಡಲ ತಾದಿ" ಈ ಪದ ಇತ್ತೆಲಾ ಜನಕುಲೆ ಬಾಯಿಡ್ ಕೇನೊಂದುಂಡು.

ಕಡಲ ತಾದಿ

ಗ : ನಾಗೊ ಯಾನ್ ನಗೊಟ್ಟುಯಿನಿ ಪೋದು ಬರ್ಪೆದೆ ।
ಪೋದು ಬನ್ನಮುಟ್ಟ ಇಲ್ಲ್ ಬದ್‌ಕ್ ಜೋಕೆದೇ ॥

ಹೆ : ಜೋಕೆಡ್‌ಲ ಪೋದು ಬಲ್ಲೆ । ಕಡಲ ತಾದಿಡ್
ಪಾಕ ಮೀನ್ ಕೊಂಡು ಬಲ್ಲೆ । ಬಲೆನ್ ಬೀಸ್‌ದ್

ಗ : ಮುಳ್ಳು ಮೀನ್ । ಕಲ್ಲ್ ಮೀನ್ । ಬೆಲ್ಲ ಮೀನುಲೆ ।
ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಮೀನುಳೆನ್ । ಕೊಂಡು ಬರ್ಪೆದೆ

ಹೆ : ಮಲ್ಲ್‌ಕಿನ್ನಿ ಮೀನುಳೆನ್ । ಬೆರಕೆ ಸುರಿದ್‌ಲಾ
ಪೊರ್ಲುಡುಲ ಮಾರ್ದ್‌ಬರ್ಪೆ । ಊರು ಜತ್ತ್‌ಲಾ ।
ಗ : ಕಡಲ್ ಒಂತೆ ಮಲ್ಲೆವುಂಡು । ಗಡಿಬಿಡಿಬೊಡ್ಚಿ
ವುಡಲ್‌ಡೆಂಕ್ ಧೈರ್ಯವುಂಡು । ಈಲ ಪೋಡ್ಯೊಡ್ಚಿ ॥

ಇಂಚ ಕಡಲ್ದ ಅಂಚನೇ ಮೀನ್‌ದ ಗುಟ್ಟು, ಮೀನ್ ಪತ್ತೆರೆಗ್ ಪಿದಾಡ್ದಿನ ಮರಕಲಡ ಇತ್ತಿನ ಧೈರ್ಯ ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲುದ. ಒಂಜಿ ಸಂಸಾರದ ಕತೆನ್ ಪನ್ತೆರ್. ಅಂಚಾಂದೇ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಈ ಪದ ಭಾರೀ ಜನಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಲ್ಲಿಗೆ

ತುಳುನಾಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲಾಮಂಡಳಿಡ್ದ್ ಅಚ್ಚಿದ ಇಲ್ಲಾಗ್ ಪೋತಿನ ಈ ಬೂಕುಡು ನೀತಿ ದಿಂಜಿದಿ ಎಡ್ಡೆ ಭಾವನೆದ ಪದೊಕುಲು ಸೇರ್ದುಲ್ಲಾ.

1. ಪೊಸ ಮದ್ಮಳೆಗ್ ಜಪುಡದ್ ಕೊರ್ನಗ
2. ಉಡ್ಪಿದಾರ್ ಕುಡ್ಲದರೆನ್ ಕೇನುನೆನ್
3. ಬಾಲೆ ತೂಂಕುನ ಪದ
4. 'ಬೆನ್ನಿದ ಕೆಲಸದಗ್ಲು' ಇಂಚ ಪದಕುಲೆ ಪುಂಚನೇ ಸೇರ್ಪುಂಡು

ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಬಾಲೆ ತೂಂಕುನ ಪದತ್ತ ಕೆಲವು ಪದಕುಲು ಇತ್ತೆಲಾ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿದ ಪೊಂಜೊವುಲೆನ ಬಾಯಿಡ್ ನಲಿತೊಂದುಂಡು.

ತೂಂಕುವೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಮಾನಾವೆ ಬಾಲೆ
ತೇಂಕಡ ಪಿಡೆಂಕಡ ಮಲ್ಪಡ ರಗಲೆ ॥ಜೋ॥
ಬೆನ್ನಿದ ಪೊರ್ತುಗ ಕೆಲ್ಸಲ ಮಸ್ತ್
ತೂಂಕೊಂದು ಕುಳ್ಳಿಯೆಡ ಆವು ಗಮ್ಮತ್ ।
ಕಣ್ಣ್‌ನ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ ನಿದ್ರೆಲ ಮಲ್ಪು
ತೂಂಕುವೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಮಲ್ಪಡ ಪೊರ್ತುಗ ॥ಜೋ॥
ಅಜ್ಜೆರ್ ಪೋತೆರ್ ಕಂಡದ ಬದಿಕ್ಕ್
ಅಜ್ಜಿಲ ಪೋತೆರ್ ನೇಜಿದ ಕಲಕ್ಕ್

ಮೈತಿದಿ ಪೋತೊಲು ನಟ್ಟೆನಡೆರೆಗ್
ತೊರ್ಪೆರೆ ಬರುವೆರ್ ಪೋಜಿಡ ಎಂಕ್

ಅಣ್ಣೆ ಪೋತೆ ನುಗ ನಾಯೆರ್ ಪತೊಂದು
ಅಕ್ಕಿಲ ಪೋತೊಲು ಕೊರಂಬು ಪತೊಂದು
ಎನ್ನಡ ನಿನಪಡ ಲಕ್‌ದೀ ಗೊಬ್ಬು
ಬೆನ್ನಿಲ ನಾಲ್‌ದಿನ ಕೆಲ್ಸದಾ ವುರ್ಬು ||ಜೋ||
ಮಾಮಿಲ ಬರ್ಪೆರ್ ತಂಬಿಲೊಗು ಪನೆರೆ
ಬಂಜಲ ಕನಪೆರ್
ಬೆನ್ನಿಲ ಮುಗ್ಯಿಡ್ ಪೋಯ್ನಮ ಬಾಲೆ
ಅಜ್ಜಿಲ ದೀತೆರ್ ಪೊದ್ದಿನ ಬೋಲೆ ||ಜೋ||
ಅಮ್ಮೆರ್ ಪೋತೆರ್ ಗಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್
ಬರ್ಪೆರ್ ಪರ್ಬೊಗು ಈ ಸರಿ ತಿರ್ತ್
ಪೊಲ್ಪಾದ್ ಕೊನಪೆರ್ ನಿಕ್ಕಂಗಿ ಚಡ್ಡಿ
ಬುಲ್ತುಂಡ ಆಪುಂಡು ಬೇಲೆಗ್ ಅಡ್ಡಿ

ಭಾರತ ಭೂಮಿದ ಭಾಗ್ಯದ ಪದಕ
ಯೆಂಕತಿ ಇಲ್ಲನ್ ಬೆಳಗುನ ದೀಪ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭೂಮಿಡ್ ಜನ್ಮದಿ ಬಾಲೆ
ಜನ್ಮದಿ ಭೂಮಿಗ್ ಸಂದ ಈ ಸೇವೆ

ಈ ಪದೊ ಇತ್ತೆಲಾ ಹಳ್ಳಿದ ಅಪ್ಪೆಯಾಡ್ಲು ಬಾಲೆಲೆನ್ ಮಾನಾದ್ ಜೆಪ್ಪಾಡನಗ ಪನ್ಪೆರ್.

ಉಂದೇ ಬೂಕುಡು ನನಲಾತ್ ನಾಟಕೊಲೆನ ಸಿನೇಮಾ ಧಾಟಿದ ಪದಕುಲು ಅಂಚನೆ ಪಾಡ್ದನ ಧಾಟಿದ ಪದಕುಲು ಸೇರ್ದುಲ್ಲಾ.

ವ್ಹಾವ್ಹಾರೆ ಕಮ್ಮೆನ

ಈ ಬೂಕು ಇಂಚಪ್ಪ ನಿಟ್ಟೂರು ಕೆ. ಸಂಜೀವ ಭಂಡಾರಿಲು ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತಿನ ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಜನಮೆಚ್ಚಿನ ಪದಕುಲೆನ ಗೊಂಚಿಲ್. ಉಂದೇನ್ ಅಚ್ಚಿದ ಇಲ್ಲಾಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಕನದಿನಿ ಉಡುಪಿ ತುಳುಕೂಟದಕ್ಲು. ಈ ಬೂಕುಡು ಕೆಮ್ಮೂತುರುದರೆನ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಪದಕುಲು ಸೇರ್ದುಲ್ಲಾ.

ಸಾಕಾಂಡ್ ಸಾಕಾಂಡ್ ಕೈಕಂಜ್ಲೆ ಕಾಟ
ಏತಪ್ಪ ದೇರುನು ಪೋಪನ ಕೊಟ್ಟೆ
ಪಗೆಲಿಜ್ಜಿ ರಾತ್ರೆಜ್ಜಿ ನೆಕ್ಲೆನ ಕಾಟ
ಅಗರ್‌ನ್ ಪಾಗರೊನು ಜರ್ತ ಮಾರ್ಕೊಟ್ಟೆ

ಪಾರ್‌ದ್ ದೇರ್‌ದ್ ಪಿರ ಮೂಕುಡೊಡ್ಡ
ಬರ್ರನೆ ಬೇಲ್ ನೂರ್ದು ಬತ್ತೊಂಜಿ ರಡ್ಡ
ಸಿಕ್‌ದಡ ದೊಡ್ಡಿಗ್ ಕಟ್‌ರುವೆ ಇತ್ತೆ
ಒಪ್ಪೊಪ್ಪ ಪೇಂಟೆದ ಕೈಕಂಜ್ಲೆ ಸೊರ್ಕೆ

ಅಂಚನೆ ನೇಟ್ಟ್ ಇತ್ತಿನ "ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ ಗಂಜಿ" ಪದೊಟ್ಟು ತುಳುವೆರೆನ ಬೆಚ್ಚ ಗಂಜಿಡ್‌ಲಾ ಸೇರ್ದುಪ್ಪುನ ಅಕ್ಲೆನ ಭಿನ್ನೆರೆಗ್ ಮಲ್ಪುನ ತಮ್ಮನದ ಕಮ್ಮೆನ ಸೇರ್ದುಂಡು.

'ವ್ಹಾವ್ಹಾರೆ ಕಮ್ಮೆನಾ' ಪದೊಟ್ಟು ಮಾಮಿ ಇಲ್ಲಾಗ್ ಪೋತಿನ ಮರ್ಮಯನ ಜನಪದ ಕತೆ ಇಡೀ ಸೇರ್ದುಂಡು. ಈ ಪದೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನಡುಟ್ಟು ಇತ್ತಿನ ಕೊಂಕಣಿದ ಪ್ರಯೋಗಲಾ ಅತ್‌ಂಡ್. ಮಾಮಿಡ್ದ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಗಮ್ಮತ್ ತನ್ನವೇ ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆಡ್ ಬರೆದಿನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಕೆಮ್ಮೂತುರುದರೆನ.

ಕೆಮ್ರಾತ್ತುರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಸೆಟ್ರೆನ ಅತೀಯಾದ್ ಜನಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದಿನ ಪದ

ಮೊಡಂಗ್ ಮದ್ಮಲ್, ಅಬ್ರೋಣಿ ಮದ್ಮಯೆ ದಿಬ್ಬಣ ಪೋವನಗ
ತೋಡುಡಿತ್ತಿ ಕೈಪೆ ತರುಕುಳು ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಳ್ತೆರ್‌ಗೆ
ದಿಬ್ಬಣೊಡಿತ್ತಿ ಕೇವಜಿ ಪಟ್ಲೆರ್ ರಿಪ್ರೊಟ್ ಬರಿಯೆರ್‌ಗೆ
ಬೆತ್ತಡಿತ್ತಿ ದೂಲಾಯಿ ಉಗ್ರಾಣಿ ಪತೊಂದು ಪೋಯೆರ್‌ಗೆ
ನಾಡೊಂದು ಬತ್ತ ಮುಗುಡು ಪೋಲಿಸ್ ವಿಚಾರ್ನೆ ಮಲ್ಪೆರ್‌ಗೆ
ಕೊಡ್ಡೆಯಿಕಲ್ಲುರು ದೆಂಜಿ ಮಡೆಂಜಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ
ಕೇಸ್‌ಲ ಕಾಯಿಂಡ್ ಬಂಗುಡೆ ಇನ್ನಿನಿ ಇಜಾರು ಪೊಲೀಸುಲು
ನಾಡೊಂದು ಬನ್ನಗ ತೋಡುಡಿಜ್ಜ ಕೈಪೆ ತರುಕುಳು
ಕೋಡಿ ದೀತಿನ ಮಕ್ಕೆರಿಗ್ಯೆಕುಲು ಬೂರ್ಸ ಮೀನುಲು
ನಾಡ್ ನಾಡ್‌ದ್ ಸೋತು ಪೋಯೆರ್ ಇಜಾರ್ ಪೋಲಿಸುಲು

ಈ 'ಮಾಮಿಗಾವಂದಿ ಮರ್ಮಾಯೆ' ನಾಟಕದ ಪದ ಇತ್ತೆಲಾ ನಾಲ್ ಜವ್ವನೆರ್ ಕೂಡ್ಡಿನ ಗಮ್ಮತ್‌ದ ನಡುಟ್ಟು ಕನ್ನಡೊಡುಲಾ ಪದ ಬರೆದ್ ಜೋಕ್ಲೆನ ಬಾಯಿಡ್ ಪನ್ಪಾವುನ ಮಾತ್ರಾ ಅತ್ತ್ ಅಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಅಭಿನಯಲಾ ಮಲ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಅರೆನ "ಕುಶಲ ಅಭಿನಯ ಗೀತಾವಳಿ" ಪನ್ಪಿನ ಪುಸ್ತಕೊಲುಲಾ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಪೊಸ ವಿದ್ಯೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬರೆತಿನ ಆದ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಮದ್ರಾಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮೈಸೂರು, ಮಡಿಕೇರಿ ಇಂಚಿ ಮಸ್ತ್ ಊರುದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಡ್ದ್ ನೆಕ್ಕ್ ಗೌರವ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕನ್ನಡೊಡು ಅರೆನ ಈ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿಯುಂಡು.

1. ಕುಶಲ ಅಭಿನಯ ಗೀತಾವಳಿ ಭಾಗ - ೧ (ಎಲ್ಯಾ ಜೋಕ್ಲೆನ)
2. ಕುಶಲ ನೃತ್ಯ ಗೀತಾವಳಿ ಭಾಗ - ೨ (ಮಲ್ಲಾಗಲೆಗ್)
3. ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳು
4. ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕಗಳು

5. ಕಸ್ತೂರಿ ಭಜನೆ ಹಾಡುಗಳು
6. ಪೆಪ್ಪರ್ ಮಿಂಟ್ (ಶಿಶುಗೀತೆ)
7. ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಗೀತೆ (ಪೊಣ್ಣುಲೆಗ್)
8. ಹಳ್ಳಿಯ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ (ಡಾನ್ಸ್‌ಗ್)
9. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಜನಾ ಹಾಡುಗಳು
10. ನಿತ್ಯಾನಂದ ಭಜನೆ
11. ಜಗದ್ಗುರು ಭಕ್ತಿಸಾರ
12. ನಾರದ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಸಾರ
13. ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯಿ

ಇಂಚ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಅಚ್ಚಾಯಿನ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ಉಂಡು. ಆಂಡಾ... ಇನಿಕ್ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕುನವು ಮಾತ್ರ ಅವು ಆಟಿದ ನೆಸರ್ದಾಂಚ ಆತಾ.

ತುಳುಟ್ಟು ಆರೆನ ಅಚ್ಚಿದ ಇಲ್ಲ್ ತೂಯಿನ ಬೂಕುಲು.

1. ವಾವ್ಹಾರೆ ಕಮ್ಮೆನ (ತುಂಡು ಪದ)
2. ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಂಗತಿ (ಲಾವಣಿ)
3. ತುಳುನಾಡ ಮಲ್ಲಿಗೆ (ಭಾವಗೀತೆ)
4. ಅಂಗದ ರಾಜಿ ಪರ್ಸಂಗ (ಯಕ್ಷಗಾನ)
5. ಕಸ್ತೂರಿ ಭಜನೆದ ಪದೊಕುಳು
6. ರಾಮಾಯಣದ ಪಾಡ್ದೊನ
7. ಪರಿಮಳದ ಪದೊಕುಳು
8. ಮುತ್ತುನ ಮದ್ಮೆ
9. ದಲಾಲಿ ದಂಗು
10. ಬೊಂಬಾಯ್ದ ಕಂಡನೆ ನಾಟಕೊಲು
11. ಭಾರಿ ಕಮ್ಮೆನ
12. ತುಳು ಭಜನೆ

(9–12: ಆಂಡಾ ಇತ್ತೆ ಒಂಜಿಲಾ ತಿಕ್ಕುಜಿ)

13. ಸಾಕಿಸದ ಪದೊಕುಲು (ನಾಟಕದ ಪದ)

14. ತೆಲ್ಕೆದ ನಲ್ಕೆದ ಪದೊಕುಲು (ವೇಷೊಗು ಬೋಡಾಯಿನ)
15. ದೇವಿ ಭಜನೆ (ಭಜನೆ ಗೀತೆ)
16. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯರ ಪ್ರತಾಪ (ಯಕ್ಷಗಾನ)
17. ಕಸ್ತೂರಿ ಶೋಭಾನೆ ಪದೊಲು (ಶೋಭಾನೆ)

ನನೊಲ ಅರೆನ ಬೂಕುಲು ಇಪ್ಪೆರೆಗ್ ಯಾವು. ಆಂಡಾ ಸರಿಯಾದ್ ತೆರಿದ್‌ಜಿ. ಆಂಡಾ ಈ ಬೂಕುಲೆಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಇತ್ತೆ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್. ಕೈ ಬರವುದ ಬೂಕುಲು ಕಾಲಗರ್ಭೊಡು ಸೇರ್ದ್ ಪೋತಾ. ಓಲ್ಲಾ ನನ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ ಅಯಿಕ್ ಅಚ್ಚಿದ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಕುಡ ಒರ ಜೀವ ಕೊರೊಡು. ದಂಬುದ ತುಳುವೆರೆನ ಕೈಟ್ಟ್ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇರ್‌ಂಡ ತುಳು ನಾಟಕ ಬ್ರಹ್ಮಗ್ ನಮ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ. ಇತ್ತಿನ ಒಂಜೀತ್ ಕಾನಿಕೆ ಉಂದಾವು. ತುಳುನಾಟಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಪುರುಸಗ್ ನಮ್ಮ ಅರೆನ ಅಂತ್ಯೊಡು ಬೊಕ್ಕ ಸಂದಾವುನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಆವು. ಅರೆನ ಅಂತ್ಯ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ಟ್ ಸೋತುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಎಂಕ್ಲು ಆ ತಪ್ಪು ಕಾನಿಕೆಯಾದ್ ಅರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒರಿಪಾದ್ ಬುಲೆಪಾವುನ ತುಳುವೆರೆನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಂಚ ಈ ತುಳುನಾಟಕ ಬ್ರಹ್ಮಗ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಪೂತ್ತ ಕಾನಿಕೆ ಕೊರ್ಪಿನಡೆಗ್ ಎಸಲ್ ಕೊರ್ಪು, ಅರೆನ ಆತ್ಮೊಗು ಶಾಂತಿ ಕೊರ್ಕ. ಉಂದೆ ನಮ ಧ್ಯೇಯೋ ಆವಾಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಈ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆಗ್ ಕಂಕಣೊಡ್ಪು ಪೊರ್ಲು ಮಲ್ತಿನ ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣೆರೆನ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಚಿರಕಾಲ ಒರಿಪಾಗ. ಉಂದೇ ಧ್ಯೇಯ. ಉಂದೇ ಗುರಿ. ತುಳುನಾಟಕ ಬ್ರಹ್ಮನ ಕನ. ಅವ್ವೇನ್ ನಿಜ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆಗ್ ನನೊಂಜಿ ಅದೆ ಏರಾಗ.

ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂದೆತ್ತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಎಡ್ಡೆನ ಬೇಲೆ ಬೆಂದಿನ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆನ ಸಾದನೆಲೆನ, ಅಕುಲು ತುಳುಕು ಸಂದಾಯಿನ ಕಾಣಿಕೆಲೆನ ಮಾತೆರೆಗಲಾ ತೋಜಾವಾದ್ ಕೊರ್ಪುನ ಉದ್ದೇಶೊಡು 'ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಪನ್ಪಿ ಪೊತ್ತಕುಲೆ ಸರಮಾಲೆನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿಕುಲೆ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡು.

ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳುನಾಡ್ ಉಂದೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಈ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತಿ ಮೋಕೆ ಅಭಿಮಾನೊಲೆನ್ ಈ ಬೂಕುಲು ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೆ. ತುಳುತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಬೋಡಾದ್ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ನಮೊ ಎಂಚೆಂಚಿ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪರೆ ಎಂಬ ದುಂಬು ಪೋವೊಡುಪ್ಪಿ ಪ್ರೇರಣೆಲೆನ ಉಕೈ ಉಲ್ಲಾಸೊಲೆನ ಅಕುಲು ನಕ್ಕ್ ಸಾದಿಯ ನಂಕ್ ತೋಜಿಪಾದ್ ಕೊರೋಡ್.

ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ